Dashiell Hammett

KANLI HASAT

Milliyet Yayınları
KARA DİZİ

KANLI HASAT
Dashiell Hammett

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTİ. YAYINLARI
KARA DİZİ
 Birinci baskı: Mayıs 1972
Bu kitap ÖZAYDIN Matbaasında dizilip basılmıştır.
DASHIELL HAMMETT
Türkçesi: Sanem İNAN
Milliyet YAYINLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

YEŞİL ELBİSELİ KADIN ve GRİ KOSTÜMLÜ ADAM

PERSONVİLLE'E 'Zehirşehri' denildiğini ilk defa Butte'da, Hickey Dewey adında, kırmızı saçlı bir sarhoştan duymuştum. O zaman bunun anlamını kavrayamamıştım. Sonradan bu adı başkalarından da duydum fakat üstünde durmadım. Birkaç yıl sonra Zehirşehri'ne gittim ve her şeyi öğrendim.

İstasyondan Herald gazetesine telefon açtım ve Donald Willsson'u istedim. Kendisine, Personville şehrine gelmiş olduğumu bildirdim.

"Bu akşam onda gelsenize." Adamın canlı, kulağa hoş gelen bir sesi vardı. "Adresim, Mountain Caddesi: 2101 Broadway'e giden arabalardan birine binin, Laurel caddesinde inin, soldaki apartman bloklarından sonra... "

Geleceğime dair söz verdim. Sonra Büyük Batı Oteli'ne gittim, bavullarımı bıraktım, dışarıya, şehri gezmeye çıktım.

Giizel bir şehir değildi. Yapıcıları gösterişe kaçmışlardı. Belki ilk başlarda bu gösteriş fena durmamıştı ama şimdi bir tip kirli renge boyalıydılar. Buna sebep, sıkıntı verici, bir dağın yamacına kurulmuş maden ocaklarından tüten sarı dumandı. Sonuç olarak, madencilerin oyarak çirkinleştirdiği iki dağın arasına yerleşmiş çirkin bir şehirdi. Şehrin yerleşme yeri olan bu dağların arasındaki dar geçitin göğü bile maden arıtma fırınlarından çıkmışçasına kirli ve soluk renkliydi.

ilk rastladığım polis memurunun bir sakal tıraşına ihtiyacı vardı. 'İkincisinin, eski püskü üniformasında birkaç düğme eksikti. Üçüncüsü, şehrin ana kavşağında, —Broadway'le Union caddesinin arasında— dudağının köşesine sıkıştırmış olduğu puro ile trafiğe yön veriyordu. Bunu da gördükten sonra incelemekten vazgeçtim.

Saat dokuzbuçukta Broadway'e giden arabalardan birine bindim ve Donald Willsson'un yol tarifine uydum. Blokların ötesindeki, etrafı çitle çevrili otların içinden yükselen eve vardım.

Kapıyı açan hizmetçi kız bana Bay Willsson'-un evde olmadığını söyledi. Ona Bay Willsson'la randevumuz olduğunu anlatmaya çalışırken, otuz yaşlarında, kreplere bürünmüş sarışın bir kadın kapıya yaklaştı. Gülümsemesi bile mavi gözlerindeki donuk ifadeyi değiştirmedi. Durumu ona da anlattım. "Kocam şu anda evde değil. Fakat mademki sizi bekliyordu, biraz sonra gelecektir."

Beni yukarı kata, Laurel caddesine bakan bir odaya çıkarttı. Odaya kahverengi ve kırmızı renkler hâkimdi; her taraf kitapla doluydu. Deri koltuklara gömüldük. Yüzlerimizin yarısı birbirimize, yansı da odunların yandığı şömineye dönüktü. Sarışın kadın, benim kocasıyla olan ilişkimi öğrenmeye hazırlandı, ilkönce genel bir soru sordu:

"Personvılle'de mi yaşıyorsunuz?"

"Hayır. San Francisco'da."

"Yoksa buraya ilk defa mı geliyorsunuz?"

"Evet, ilk defa."

"Öyle mi? Nasıl, şehrimizi beğendiniz mi bari?"

"Henüz pek fazla tanımıyorum." Yalan söylüyordum. Tanımıştım. "Bu öğleden sonra geldim."

Kadının araştıran gözleri, bir an için parıltısını yitirdi.

"Burasını çok sevimsiz bulacaksınız." Sonra tekrar meraklı araştırmaya başladı. "Sanırsam, bütün maden şehirleri böyle; sizin madencilikle bir ilginiz mi var?"

"Şimdilik yok."

Kadın, şömine rafının üstündeki saata baktı ve bana döndü:

"Donald'ın, sizi gecenin bu saatında buraya getirtmesi sonra da böyle bekletmesi düşüncesizlik."

Beklememin benim için bir sakıncası olmadığını söyledim.

"Belki de görüşeceğiniz iş konusu değil," diye

ortaya bir fikir atmaya çalıştı. Hiçbir şey söylemedim.

İğneleyici bir kahkahayla güldü. Sonra neşeyle açıkladı:

"Ben her zaman böyle meraklı değilimdir ama, o kadar esrarlı bir haliniz var ki, merakımı yenemedim. İçki kaçakçısı değilsiniz değil mi? Donald onları çok sık değiştirir de!"

Kadına, istediği anlama çekebileceği bir gülümseme sundum.

Aşağıda telefon çaldı. Bayan Willsson, yeşil terlikli ayaklarını şömineye doğru uzattı ve bu sesi duymazlıktan geldi. Buna niçin lüzum gördüğünü ***bilmiyordum.***

Konuşmaya başladı:

"Korkarım benim..." Ve gözü kapıda behren hizmetçiye takıldı.

Hizmetçi, Bayan Willsson'un telefondan istendiğini bildirdi. Kadın, benden özür dileyip, hizmetçiyi izledi, fakat aşağıya inmedi, yukarı kattaki paralelden konuştu.

Söylediklerini duydum:

"Buyrun, Bayan Willsson konuşuyor... Evet... Affedersiniz, anlayamadım... Kim?... Biraz daha yüksek sesle konuşamaz mısınız?... Ne?... Evet... Evet... Alo!... Kimsiniz?... Alo! Alo!"

Ahize yerine kondu ve ayak sesleri koridorda duyuldu.

Bir sigara yaktım ve basamaklardan aşağıya inen ayak sesleri duyana kadar yerimden kıpırdamadım. Sonra pencereye gittim, perdeyi araladım ve kapısı Laurel caddesine çevrik, beyaza boyalı, dört köşe garaja baktım.

Çok geçmeden, evden garaja doğru koşan koyu renk bir palto ve şapka içinde, genç, ince yapılı bir kadın, görüş alanına girdi. Bu, Bayan Willsson'du. Spor bir Buick kullanarak gözden kayboldu. Tekrar koltuğuma döndüm ve beklemeye başladım.

Üç çeyrek saat geçti. Onbiri beş geçe bahçeden acı fren sesi duyuldu. İki dakika sonra Bayan Will-sson odaya girdi. Şapka ve paltosunu çıkarmıştı. Yüzü bembeyaz, gözleri buğuluydu.

"Çok affedersiniz," derken yüzünde sert bir çizgi meydana getiren dudakları titriyordu. "Boşuna beklemişsiniz, kocam gelmeyecek."

Ona, kocasını ertesi sabah Herald'den arayacağımı söyledim.

Sol ayağındaki yeşil terliğin uç kısmı dikkatimi çekti, kan gibi ıslak, yapışkan bir şeye bulaşmıştı. Bunu, kendi kendime tartarak evden uzaklaştım. Broadway'e kadar yürüdüm sonra, bir arabaya atladım. Belediye binasının önündeki kalabalığı merak ederek, otelime üç sokak kala arabadan indim.

Otuz, kırk kadar erkek ve bir grup kadın, üstünde Polis Şefliği yazan bir kapıya bakıyorlardı. Kalabalıkta madenciler, tulumlarıyla ocaklarda çalışan işçiler, bilardo ve dans salonlarının süslü oğlanları, renksiz yüzlerine çekidüzen vermeye çalışmış parlak kostümlü adamlar, "namuslu koca' bakışı taşıyan adamlar, yine sıkıcı namuslulukları yla birkaç kadın ve ayrıca gece kadınları vardı.

Buruşuk, gri renkte kostümlü, topluluğun dışında kalmış, geniş omuzlu adama yaklaştım. Adamın yüzü de gri renkteydi. Oysa daha ancak otuzunda olduğu belliydi. Yüzü geniş, sert çizgili ve zeki ifadeliydi; yalnız dudakları da gri renkteydi. Boynunda, pamuklu gri elbisesinin içinden bir gül gibi açılmış kırmızı renkte bir Windsor kravat vardı.

"Patırtı ne?" diye sordum.

Karşılık vermeden önce beni dikkatle inceledi. Haberin emin ellere gidip gitmeyeceğini araştıran bir hali vardı. Elbisesi gibi gri renkte fakat o kadar yumuşak olmayan gözlerini gözlerime dikti.

"Don Willsson, Allah'ın sağ elinin üstüne oturmaya gitmiş; tabii Allah, kurşun deliklerini seyretmekten şikâyet etmezse."

"Kim atmış kurşunlan?"

Gri renkteki adam ensesini kaşıdı ve:

"Elinde tabanca taşıyan birisi," dedi.

Benim bilgiye ihtiyacım vardı soğuk şakaya değil. Eğer kırmızı kravat beni ilgilendirmemiş olsaydı şansımı topluluğun başka bir üyesinde denerdim.

Açıklamaya başladım:

"Ben bu şehrin yabancısıyım, alayı bırakın da doğru dürüst anlatın şunu, zaten biz yabancılarla hep alay edilir."

"Donald Willsson, Sabah ve Akşam Herald'inin sahibi ve yayın müdürü, biraz önce Hurricane caddesinde, bilinmeyen kimselerce kurşunlanarak öldürülmüş," diye bir şarkı mırıldanır gibi çabuk çabuk anlattı; "Sizi kırmamı önleyebildim mi?" "Teşekkür ederim."

Parmağımı uzattım ve kravatına dokundum. "Bir şey ifade ediyor mu, yoksa öylece mi taktınız?" "Ben, Bili Quint'im."

"Mutlaka!" Adını düşünüyordum. Birden patladım; "Hey sizinle tanıştığıma memnun oldum."

Elimi kartvizit çantama daldırdım ve bazı yollarla oradan buradan ele geçirdiğim kırmızı kimlik kartlarından bir tanesini koleksiyonumdan çekip çıkarttım. Elimdeki kart beni, Henry F. Neill, denizci, Dünya Sanayi İşçileri'nin güvenilir bir üyesi olarak tanımlıyordu. Bunda bir tek gerçek payı bile yoktu.

Kartı, Bili Quint'e uzattım. Adam dikkatle kartın önünü ve arkasını okudu. Beni tepeden tırnağa süzdü.

"İsterseniz gidelim, adam nasıl olsa daha fazla ölecek değil."

"Ne yana gidiyorsunuz?" diye sordum. "Neresi olursa."

Birlikte, caddeden aşağıya doğru, yürüdük, bir köşeyi döndük.

"Peki, eğer denizci iseniz sizi buraya getiren ne?" diye sordu.

"Nasıl oldu da bu duyguya kapıldınız?"

"Kart var ya."

"Benim bir kurt olduğumu ispatlayacak bir başka kart daha var bende. Yok eğer madenci

olmamı istiyorsanız, onu belirleyecek kartı yarın çıkartabilirim."

"Çıkartamazsınız, bu işleri burada ben yönetirim."

"Peki, ya Chicago'dan bir telgraf alırsanız?" diye sordum.

"Chicago yerin dibine batsın! Burada bu işi ben yönetirim." Başıyla bir lokantayı işaret etti, "İçki?"

"Bulabildiğim sürece içerim."

Lokantaya girdik, birkaç basamak çıkıp dar ikinci kat salonuna geldik. Bir bar ve bir sıra masa vardı. Bill Quint, bardaki ve masalardaki genç kız ve erkeklerle selâmlaştı. Beni, barın karşısına düşen, yeşil perdeyle örtülü bölmelerden birine soktu.

Viski içerek ve konuşarak iki saat geçirdik. Gri renkteki adam, benim sahibi bulunduğum kartları nasıl olup da elime geçirdiğime şaşıyordu. 'Personville pis işler şefi' olarak beni sorguya çekmeyi kendisine görev bildi, işini küçümseyişime dayanamıyordu.

Bu halinin, benim için sakıncası yoktu. Ben, sadece Personville'deki olaylara ügi duyuyordum. Adam kırmızı kartları nasıl elde ettiğimi araştırırken istediğim bilgiyi de verdi.

Anlattıklarından çıkardığım şu oldu: Elihu Willsson -öldürülen adamın babası- kırk yıl boyunca, kafası, ruhu, eti ve derisi ile Personville'e sahip olmuştu. Personville Maden işletmeleri'nin Yönetim Kurulu Başkan ve büyük hisse sahibi;

Merkez Bankası'nın ortağı ve Meclis Başkam; şehrin tek gazetesi Heraldi'ın akşam ***ve*** sabah postalarının sahibi ve daha başka önemli bütün kuruluşların ortağıydı. Bunlara ek olarak bir Birleşik Amerika Senatörünü, birkaç Temsilciyi, Valiyi, Belediye Başkanı'nı ve Eyalet Meclisi'nin üyelerini parayla elinde tutuyordu.

Eski savaş günlerinde Dünya Sanayi İşçileri Kuruluşu, bütün Batı'da en parlak günlerini yaşıyor, Personville'deki Maden işletmelerinin yönetimini de elinde tutuyordu. İşçiler, isteklerini bu güce dayanarak ortaklardan istiyorlardı. İhtiyar Elihu, onlara istediklerini verdi. Kendi parlak günlerinin gelmesini beklemeye koyuldu.

Elihu'nun parlak günleri 192rde geldi. İşler durgundu. Elihu için kısa bir süre madenden kazanmamak önemli değildi, işçilerle yaptığı sözleşmeleri yırtıp onları savaş öncesindeki durumları içinde bıraktı.

Tabii, herkes yardım için haykırdı. Dünya Sanayi İşçileri Kuruluşu'nun Chicago'daki sendika genel merkezi, Bill Quint'i, Personville'deki işçileri harekete geçirmek için gönderdi. Bill Quint, greve karşıydı. O, eski sabotaj metodunu, yani işin başında kalıp yönetimi içten yıkmayı savundu. Fakat bu, işçileri harekete geçirmeye yeterli değildi. Onlar kendilerini haritaya

geçirtmek, bir işçi tarihi yaratmak, bir çığır açmak emelindeydiler. Grev yaptılar.

Grev, sekiz ay sürdü. İki taraf da kayıp verdi. İşçiler, ortaya kendi bedenlerini koydular. İhtiyar

Elihu ise parayla fedailer, grev kırıcıları, milli muhafızlar hatta ordudan adamlar tuttu. Son kafatası da çatlatıldıktan sonra, Personville'de düzenli iş tarihe karıştı.

Bill Quint, devam etti:

"Fakat ihtiyar Elihu, İtalya tarihindeki buna benzer olayları bilmiyordu. Grevi kırmıştı ama şehirdeki nüfuzunu yitirmişti. Madencileri yenebilmek için kiralık katillerini çevreye saldırtmıştı. Dövüş bittikten sonra onların ellerinden kurtulamadı. Şehrini onların eline teslim etmişti bir kere; geri alacak güçte değildi artık. Personville adamlara hoş görünmüştü. Grev sırasında bu katillerin yaptıklarından sorumlu olan Elihu, şehrini benimseyen bu adamlardan kurtulamadı. Onlara açıktan açığa karşı çıkmaya korktu."

Bill Quint ve ben, bu safhaya gelene kadar iyice çakırkeyif olmuştuk. O, viski bardağını tekrar başına dikip sözü günümüze getirdi.

"Şimdi en güçlüsü Finlandiyalı Pete. Bu içtiğimizin sahibi o. Sonra bir de Lew Yard var. Parker caddesinde bir faiz dükkânı işletiyor, kefaletname işleri falan çeviriyor, polis şefi Noonan'Ia da sıkı fıkı. Sonra Max Thaler var, Öteki adıyla 'Fısıltı'; onun da dostu çok. Ufak tefek, esmer bir adam. Boğazında bir şey var, sesi çıkmıyor, onun için Fısıltı diyorlar. Büyük kumarcı. Bu üçü Nooan'la birlikte, Elihu'nun şehri yönetmesine yardımcı oluyorlar. Fakat yardımları onun isteğini aşıyor. Tabii, ihtiyarın da onların oyununa katılmaktan başka çaresi yok, aksi takdirde... "

"Bu gece öldürülen adam Elihu'nun oğlu. Onun işi neydi?" diye sordum.

"Babasının ona yüklediği görevin başındaydı, şimdi de babasının yollandığı yerde."

"Yani, onu öldürten ihtiyar mı?"

"Belki. Tabu bu benim fikrim değil. Don, memleketine yeni dönmüş ve ihtiyar için gazetenin yönetimini üzerine almıştı. İhtiyar mezara yaklaştı, ama kendisini korumasını biliyor. Oğlunu, kendisi için bir kalkan görevi

yapsın diye, Fransız asıllı geliniyle birlikte Paris'ten getirtti. Tam bir baba oyunu. Don, gazetede bir reform kampanyasına girişti. Bu, Lew, Pete ve Fısıltı'nın temizlenmeleri demekti. Anladın mı? İhtiyar, oğlunu bunları biraz olsun sarsmak için kullandı. Herhalde sarsılmaktan usanmış olacaklar."

"Bu tahmininde birkaç yanlış var," dedim.

"Buradaki her şeyde birkaç yanlış vardır. Neyse, anlattıklarım yetti mi?"

Yettiğini söyledim. Caddeye indik. Bill Quint, Forest caddesindeki Madenciler Oteli'nde kalıyordu, yolu benim otelimin önünden geçiyordu, birlikte yürüdük. Otelimin önünde durmuş olan bir arabanın içinden birisi, eğilmiş, kaldırımda duran bir adamla konuşuyordu. Bill Quint:

"Arabadaki Fısıltı," dedi.

Max Thaler'in profiline baktım. Genç, esmer bir yüz;; kalıptan çıkmışçasına düzgün çizgiler... "Şirinmiş," dedim. Gri renkli adam, fikrimi kabul etti: "Hımmm," sonra ekledi, "Ve tıpkı bir dinamit."

İKİNCİ BÖLÜM

ZEHIRŞEHRİ'NİN ÇAPI

SABAH HERALD'İ, Don Willsson'un ölümüne iki sayfasını ayırmıştı. Basılan fotoğrafta, hoş, zeki bir yüz; kıvırcık saçlar; gülen gözler ve dudaklar; çukur bir çene ve çizgili bir kravat görülüyordu.

Ölüm hikâyesi basitti. Bir önceki gece, on kırk-beşte, karnına dört kurşun sıkılmıştı. Cinayet, Hurricane caddesi binyüzüncü blokta işlenmiş, Donald Willsson hemen ölmüştü. Semtte oturanlar, silah seslerini duyup dışarı bakmışlar, kaldırımdaki cesedi görmüşlerdi. Bir erkek ve bir kadının da cesedin üzerine eğilmiş olduğunu söylüyorlardı. Fakat cadde, kimsenin bir şeyi net olarak göremeyeceği kadar karanlıktı. Kadın ve erkek, caddeye başkaları çıkmadan oradan uzaklaşmış olmalıydılar. Kim olduklarım kimse kesin olarak bilemiyordu. Kimse onların oradan uzaklaşışını görmemişti.

Willsson'a, 32 kalibrelik bir tabancadan altı el ateş edilmişti. Hedefe ulaşamayan iki kurşun bir evin ön duvarına saplanmıştı. Polis, atışın caddenin karşı tarafındaki dar geçitten yapıldığını öğrenmiş bulunuyordu. Herkesin bildiği bu kadardı.

Haber servisinden başka, yazı işleri müdürlüğü de gazetede ona bir yer ayırmıştı. Ölen adamın çalışma hayatını ve yenilik getirme amacını belirten bir yazı düzenlenmişti. Yazıda, Donald Willsson'un, verine getirmeye çalıştığı değişiklikleri istemeyenlerce öldürüldüğü açıklanıyordu. Herald, polis şefinin cinayete ortak olmadığını, ancak bu katilleri yakalayarak ispatlayabileceğim de eklemişti. Yazı işlerinin dili acı ve keskindi.

Yazıyı iki bardak kahve içerek okudum. Sonra Broadway arabalarından birine atladım ve ölen adamın evine yöneldim.

Eve birkaç apartman kala bir şey beni fikrimden caydırdı. Üzerinde kahverenginin her tonunu , taşıyan bir adamın, Donald Willsson'un sokağına saptığını görmüştüm. Ufak tefek, genç bir adamdı bu. Max Thaler (Fısıltı), ben Mountain caddesinin köşesinden dönerken, kapıdan içeri süzüldü. Tekrar Broadway'e döndüm, bir pastaneden Elihu Willsson'a telefon ettim. Kendisini ihtiyar adamın sekreteri olarak tanıtan birisine, Donald Willsson'un beni San Francisco'dan getirtmiş olduğunu, ölümü

hakkında bir şeyler bildiğimi, bu sebepten ölen adamın babasıyla görüşmek istediğimi anlattım. Fakat sözlerimi çok etkili bir duruma sokabildikten sonradır ki ihtiyar adamı ziyaret için bir davet koparabildim.

Zehirşehri'nin çarı, yatakta, yastıkları arkasına dayayıp oturmuştu. Sessiz, kesik gözlü, kırk yaşlarında bir adam olan sekreteri, beni içeri soktu.

İhtiyar adamın kafası, kısa beyaz saçlarla örtülü küçük bir topa benziyordu. Bu yusyuvarlak şekli., yanlara yapışık duran küçük kulaklar bozuyordu. Ağız ve çene ise yuvarlak suratı kesen keskin birer çizgiydiler. İhtiyarın beyaz pijaması kaim ensesinden başlıyor, yuvarlak, geniş omuzlarını ortaya çıkarıyordu. Bir kolu örtülerin dışındaydı. Bu kolun ucunda küt parmaklı bir el uzanıyordu. Mavi gözler yuvarlak ve suluydu. Sanki bir su filminin arkasına saklanmış, karşısındakinin üstüne atılabilecekleri anı bekliyordu. İhtiyar adam, bir şey çalmak için elinizi, cebine daldırmaktan korkacağınız adamlardandı.

Yuvarlak kafasının ufak bir hareketiyle bana yanındaki sandalyeye oturmamı emretti, sordu:

"Oğlum hakkında bildiğiniz nedir?"

Sesi sertti. Kelimelerin çıkması için dudakları çok az, göğsü ise çok fazla çaba harcamıştı.

"Ben, Birleşik Amerika Detektif Bürosu, San Francisco kolu üyesiyim. Birkaç gün önce oğlunuzdan bir çek ve kendisi için bir adam gönderilmesini isteyen bir mektup geldi. Ben gönderilen adamım. Dün akşam oğlunuz beni evine çağırdı. Gittim, kendisini bulamadım. Sonra öldürüldüğünü öğrendim.

Elihu Willsson, beni şüpheyle süzdü sonra sordu:

"Peki ne olmuş?"

"Ben evde beklerken gelininize bir telefon geldi, dışarı çıktı, geri döndüğünde pabucunda kana benzer bir şey vardı ve bana kocasının eve gelmeyeceğini bildirdi. Oğlunuz on kırk'ta öldürülmüş, gelininiz evden onu yirmi geçe çıktı, onbiri beş geçe döndü."

İhtiyar adam yatakta doğruldu ve genç Bayan WilIsson'a bir dizi küfür sıraladı. Aklına o tip kelimelerden gelmediği anda bile nefesi tükenmemişti. Bu nefesini bu sefer de bana bağırmak için kullandı :

"Hapiste mi?"

Sanmadığımı söyledim. Kadının hapiste olmayışından hoşlanmadı. Kızdı. Bir dizi küfür daha sıraladı, cümleyi bağladı:

"Peki, sen ne cehenneme bekliyorsun?"

Tokatlanamayacak bir yaşta ve sağlıkta olduğu için çaresiz güldüm ve söyledim:

"Delil için."

"Delil mi? Ne ihtiyacın var? Sen..." "Budala olmayın, gelininiz onu neden öldürsün ?" "Çünkü o bir Fransız yosması. Çünkü o..." Sekreterin korku ifade eden yüzü kapıda belirdi.

"Defol buradan," diye haykırdı ihtiyar adam. "Kıskanıyor muydu?" diye, bağırmasına izin vermeden sordum. "Bağırmazsanız da duyabiliyorum, maya yediğimden beri sağırlığım iyileşti."

İki yumruğunu örtülerin altındaki dizlerine dayayıp, dört köşe çenesini bana doğrulttu:

"Bu hastalığıma ve yaşlılığıma rağmen ayağa kalkıp sana tekmeyi indirmeye kararlıyım."

Sözünü önemsemeyip tekrar sordum:

"Kıskanıyor muydu?"

"Evet, kıskanıyordu," dedi. Sesini biraz alçaltmıştı. "Kadın zorba, açgözlü, şımarık, şüpheci, hain, düşüncesiz, bencil ve yalancıydı; kötüydü, cehennemlik bir kötüydü!"

"Kıskanması için sebep var mıydı?"

İhtiyar adam üzgün bir sesle:

"Keşke," dedi. "Ona bağlı kalacak bir erkek benim oğlum olamazdı herhalde. Fakat bağlıydı ona. Oğlumun bu tip saçmalıklar yaptığı olurdu."

"Fakat kadının onu niçin öldürmüş olabileceğine dair bir fikriniz yok?"

"Fikrim yok mu?" Yeniden haykırmaya başlamıştı. "Deminden beri sana sayıp durmadım mı?"

"Evet. Fakat onların hiçbiri bir şey ifade etmiyor. Bu, çocukça bir suçlama."

İhtiyar adam, örtüleri savurup, yataktan fırlamaya hazırlandı. Sonra bunun doğru bir şey olmayacağını düşünüp, kırmızı yüzünü kapıya doğrulttu ve kükredi:

"Stanley!"

Kapı açıldı, sekreter içeri süzüldü. "Bu piçi dışarı at!" diye emretti efendisi, yumruğunu havada sallayarak.

Sekreter bana döndü:

"Yardım istesen iyi olur." dedim.

Kaşlarını çattı. Aynı yaşlardaydık. Saz gibi inceydi; benden bir kafa daha uzundu ama en aşağı yirmi beş kilo daha zayıftı. Benim doksan kilomun bir kısmı yağdı ama hepsi değil. Yüzünü buruşturup, dışarı çıktı.

Hemen ihtiyar adama döndüm:

"Söylemek istediğim şu; bu sabah oğlunuzun karısıyla konuşmak istedim. Fakat Max Thaler'i onların evlerine girerken gördüm, ziyaretimi başka bir tarihe attım."

E'lihu Willsson, örtüleri dikkatle bacaklarından yukarı çekti, başını yastıklara dayadı, gözlerim tavana dikti ve konuşmaya başladı:

"Hımmm... Demek işler öyle ha?"

"Bunun sizce bir anlamı mı var?"

İhtiyar adam kendinden emin:

"Kadın öldürdü onu," dedi. "Anlamı bu!"

Koridorda ayak sesleri duyuldu, sekreterinkinden daha sert basan ayak sesleri. Kapıya iyice yaklaştıkları anda söze başladım:

"Siz oğlunuzu kullandınız!"

"Defolun!" Kapıdakiler bu emirle uzaklaştılar. "•Kapıyı da kapalı tutun."

İhtiyar adam bana kızgın bir bakış atıp sordu:

"Oğlumu ne için kullanıyormuşum?" "Thaler'e, Yard'a ve Finlandiyalıya bıçak saplaması için."

"Sen bir yalancısın."

"Hikâyeyi ben uydurmadım. Bütün Personville'e yayılmış."

"Yalan. Gazetemi ona teslim ettim. Ne istediyse oldu."

"Bunu oyun arkadaşlarınıza anlatın. Onlar inanırlar belki."

"İnandıkları da inanmadıkları da onların olsun. Sana söylediğim gerçek."

"Neyse. Yanlışlıkla öldürüldü diye oğlunuz geri gelecek değil ya. Tabii yanlışlıkla öldü ise... "

"O kadın öldürdü onu."

"Belki."

"Sen de, belkilerin de yerin dibine batın! O öldürdü oğlumu!"

"Belki. Fakat işe öbür açıdan da bakmak gerekir; politika açısından. Bana söyleyebilirsiniz.'"

"Sana, oğlumu o Fransız yosmasının öldürdüğünü söyleyebilirim ancak. Düşüncelerinin hepsi çöpe atılacak şeyler."

"Belki, ama yine de araştırılmalı," diye direttim. "Ve siz, Personville'in geçmişini, benim bulabileceğim adamların hepsinden daha iyi biliyorsunuz. Öldürülen adam ise oğlunuzdu. Yapabileceğiniz hiç değilse bir tek şey olmalı."

"Yapabileceğim tek şey, size San Francisco'ya geri dönmenizi söylemektir, budala kafanızı da birlikte... "

Ayağa kalktım ve tatsız bir ifadeyle:

"Büyük Batı Oteli'ndeyim; mantıklı konuşma

ya karar vermediğiniz sürece beni rahatsız etmeyiniz," dedim.

Yatak odasından çıktım, merdivenlerden aşağıya indim. Sekreter, en alt basamakta, yüzünde özür dileyen bir sırıtma taşıyarak tepemden baktı.

"Efendin sıkı bir külhanbeyi," diye kükredim.

"Takdir edilecek kuvvetli bir kişi," diye fısıldadı.

HERALD'ın ofis odalarında, öldürülen adamın sekreterini aradım. Kocaman kahverengi gözlü, ufak tefek, ondokuz yirmi yaşlarında bir kızdı. Kahverengi saçları ve solgun güzel bir yüzü vardı. Adı Lewis'ti.

Patronunun beni Personville'e çağırdığından hiç haberi olmadığım söyledi:

"Fakat, Bay Willsson başarabildiği sürece her şeyi bir tek kendisinin bilmesinden hoşlanırdı. öyle sanıyorum ki, burada kimseye fazla güveni yoktu," diye ekledi.

"Size?"

Kızardı ve:

"Bana da güvenmezdi," dedi. "Fakat kendisinin buraya gelişi çok yeniydi, bizleri tanımaya vakit bulamamıştı herhalde."

"Bundan daha önemli bir sebep olmalı."

"Şey," dudağını ısırdı ve ölen adamın cilâlı masasının kenarında bir sıra parmak izi bıraktı, "Babası onun yaptıklarından hoşlanmıyordu. Ve gazetenin asıl sahibi babası olduğu için, Bay Donald gazetede çalışanlardan bazısının kendisinden çok babasına bağlı olduklarına inanıyordu."

"Yaşlı adam, yenilik kampanyasından hoşlanmıyor muydu? Eğer hoşlanmıyor idiyse gazetenin sahibi olarak bu yenilik hareketlerine niçin katlandı?"

Kız başım eğdi ve masada meydana getirdiği parmak izlerini seyretti. Sesi, fısıltı gibi çıktı:

"Bilmeden anlamanız mümkün değil... Bay Elihu, son hastalığı sırasında Donald'ı çağırttı... Bay Donald'ı. Biliyorsunuz Bay Donald ömrünün çoğunu Avrupa'da geçirmişti. Dr. Pride, Bay Elihu'ye sorumluluğu başkasına devretmesi gerektiğini söyleyince, yaşlı adam, oğlunu Paris'ten getirtti. Bay Donald geldiğinde yaşlı adam biraz olsun iyileşmiş her şeyi devretmekten vazgeçmişti. Oğluna gazetenin yönetimini verdi. Bu, Bay Donald'ın hoşuna gitti, Paris'te gazetecilikle ilgilenmişti. Burada her şeyin ne kötü durumda olduğunu öğrenince reform kampanyasına girişti. Bilmiyordu... küçüklüğünden beri uzaklarda yaşamıştı... bilmiyordu."

"Babasının da başkaları gibi boğazına kadar pis işlerin içine batmış olduğunu bilmiyordu," diye ona yardım ettim.

Parmak izlerini seyretmeyi bir an için bırakıp, söylediğime karşı çıkmadan sözüne devam etti:

"Bay Elihu ile kavga ettiler. Bay Elihu ona, işleri karıştırmamasını söyledi; fakat Bay Donald durmuyordu. Tabii ne olup bittiğini bilmiş olsaydı dururdu ama babasının her şeyle o derece ilgili olduğunu düşünmek bile aklına gelmemişti. Babası da onu uyarmamıştı. Tabii, bir babanın oğluna bu tip şeyleri açıklaması çok güç. Bay Elihu, oğlunu ancak tehdit edebildi. 'Yenilikler devam edecek olursa gazeteleri elinden alırım,' dedi. Buna kararlı olup olmadığım bilmiyorum. Fakat yaşlı adam o sırada tekrar hastalandı ve her şey eskisi gibi devam etti."

"Donald Willsson sırlarını size açıklamaz mıydı?" diye sordum.

"Hayır," diye fısıldadı.

"öyleyse bütün bunları nereden öğrendiniz?"

"Ben size yardım etmeye çalışıyorum... Sizi, onu kimin öldürdüğünü öğrenmeniz için uyarmaya çalışıyorum," dedi kız, sözlerinde samimi olduğu belliydi. "Beni sorguya çekmeye hakkınız yok."

"Bana en büyük yardımı, bunları nereden öğrendiğinizi söyleyerek yapabilirsiniz," diye direttim.

Masaya baktı, alt dudağım ısırdı. Bekledim.

En sonunda kız açıkladı:

"Babam, Bay Elihu'nun sekreteridir."

"Teşekkür ederim."

"Fakat bizim... Düşünmemelisiniz..."

"Benim için hiç önemi yok," diye ona güven verdim. "Willsson, evinde bana randevu vermişken, Hurricane caddesinde ne yapıyordu biliyor musunuz?"

Bilmediğini söyledi. Ona, Donald Willsson'un bana, evine onda gelmemi söylediğini duyup duymadığını sordum. Duymuştu.

"Konuştuktan sonra ne yaptı? Lütfen en ufak ayrıntısına kadar hareketlerim, söylenenleri hatırlamaya çalışın."

Sandalyeye dayandı, gözlerini kapadı, alnını kırıştırdı.

"Siz telefon ettiniz, saat iki sıralarında... Tabii, evine çağırdığı siz iseniz... Sonra Bay Donald birkaç mektup yazdırttı. Mektuplardan biri bir kâğıt fabrikasınaydı; öteki posta dağıtımıyla ilgili birtakım şeyleri açıklıyordu, Senatör Keefer'e gönderilecekti ve... Ah, evet! Yirmi dakika için dışarı çıktı, üçten biraz önce. Ve çıkmadan önce bir çek yazdı."

"Kime?"

"Bilmiyorum fakat yazdığım gördüm."

"Çek defteri nerede? Yanında mı taşırdı?"

"Burada." Ayağa fırladı, masanın ön tarafına geçti ve üst çekmeceyi zorladı. "Kilitli."

Onun yanına gittim, bir telle ve bir de bıçağınım yardımıyla kilidi kurcalayarak çekmeceyi açtım.

Kız, ince bir Merkez Bankası çek defteri çıkardı. Dip koçanının son yaprağında 5.000 dolar yazılıydı. Başka hiçbir şey yoktu. İsim yok. Açıklama yok.

"Demek 5.000 dolarlık çekle gitti ve yirmi

dakika kaldı diyorsun? Bankaya gidip dönmek için yeterli zaman mı?"

"Oraya gitmesi beş dakikadan fazla sürmüş olamaz."

"Çeki yazmadan önce başka hiçbir şey olmadı mı? Lilyi düşün. Bir mesaj? Mektup? Telefon?"

"Durun bakalım." Tekrar göklerini yumdu. "Bana mektup yazdırtıyordu; birkaç mektup... Ah, ne kadar da aptalım! Tabii telefonla konuştu. 'Evet, onda orada olabilirim fakat acele ayrılmam lâzım,' dedi. Sonra da, 'Peki onda,' dedi. Bütün söylediği buydu, tabii birkaç kere tekrarladığı, 'Evet, evet,-lerin dışında."

"Bir kadınla mı yoksa bir erkekle mi konuşuyordu?"

"Bilmiyorum."

"Düşünün. Willsson'un sesinde bir değişiklik oldu mu?" "Oldu."

"öyleyse, konuştuğu bir kadındı."

"Buradan ilk çıkan siz miydiniz yoksa o mu?"

"Bendim. Size, babamın Bay Elihu'nun sekreteri olduğunu söyledim. Babamın, Bay Donald'Ia akşamüstü, gazetenin geliriyle ilgili bir görüşmeleri olacaktı. Babam beşi biraz geçe geldi. Sanırsam akşam yemeğim birlikte yiyeceklerdi."

Lewis adlı kızın bana verebileceği bilgi bu kadardı. Dediğine göre Donald Willsson'un, Hurricane caddesi bin yüzüncü blokta ne yaptığına dair en ufak

bir fikri yoktu. Bayan WilIsson hakkında da hiçbir şey bilmiyordu.

Ölen adamın masasını altüst etmiş fakat aydınlatıcı hiçbir şeye rast gelmemiştik. Santraldaki kızları da sorguya çektim fakat bir şey elde edemedim. Sekreterinin de dediği gibi ölen adam, sırlarını kendisine saklamasını bilen bir adammış.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİNAH BRAND

MERKEZ BANKASI'NDA, yirmibeş yaşlarında sevimli bir genç olan Albury adındaki veznedar yardımcısıyla konuştum.

"Willsson için çeki ben onayladım," dedi. "Dinah Brand adına çekilmişti 5.000 dolar."

"Kim olduğunu biliyor musun?"

"Ah, evet! Kendisini tanırım."

"Onun hakkında bildiklerini bana söyleyebilir misin?"

"Tabii, memnuniyetle, fakat şu anda toplantıya sekiz dakika geç kalmış bulunuyorum."

"Bu akşam benimle birlikte yemek yiyip, anlatır imsiniz?"

"Çok iyi olur," dedi.

"Saat yedide Büyük Batı Oteli'nde?"

"Tamam."

"Şimdi gideyim de siz de daha fazla geç kalmayın. Yalnız bir şey daha öğrenmek istiyorum. Dinah Brand'ın da bu bankada hesabı var mı?"

"Evet. Çekin karşılığım bu sabalı hesabına geçirtti. Poliste şimdi."

"Öyle mi? Kadın nerede oturuyor?"

"Hurricane caddesi 1232."

"{Eh, eh! Akşam görüşürüz," diyerek oradan ayrıldım.

İkinci durağım Belediye Sarayı'ndaki polis şefliğiydi.

Noonan şef, şişman, yıldız yıldız yeşil gözlü, yuvarlak, güler yüzlü bir adamdı. Ona Personville'e ne için gelmiş olduğumu anlattığımda bundan memnun olmuş gibi göründü. Elimi sıktı, bir puro tuttu ve bir sandalye uzattı. Oturur oturmaz:

"Şimdi bu oyunu kimin oynadığını söyle bakalım."

"Bilmiyorum.

"Ben de," diye dumanların arasında konuştu. "Tahmin yürütemez misin?"

"Elimde delil olmadığı zaman iyi tahmin yürütemem."

"Delilleri sana vermek uzun sürer," dedi. "Willsson, 5.000 dolarlık bir çeki Dinah Brand için imzalamış. Dün olmuş bu; banka kapanmadan az önce. Dün gece, 32'lık kullanan katillerce, kadının evinin bulunduğu bloktan yarım blok ötede kurşunlandı. Silah seslerini duyanlar bir kadın ve bir erkeğin, ceset üzerine eğilmiş olduklarını görmüşler. Bu sabah Dinah Brand, çeki, bankadaki kendi hesabına geçirtti. Ne diyorsun?" "Bu Dinah Brand kim?"

Polis şefi, purosunun külünü masasının orta yerine silkeledi, puronun ucu şişman elinde parladı.

"Kirlenmiş bir kuğu. Dediklerine göre lüks bir hatun; altın avcısı."

"Onu sorguya çektiniz mi?"

"Hayır. Ondan önce halledilmesi gereken birkaç serseri var. Onu göz altında tutuyor ve bekliyoruz. Sana anlattıklarım gizlidir ha!"

"Evet. Şimdi beni dinle," dedim ve Donald Willsson'un evinde beklerken gördüklerimi ve duyduklarımı ona ilettim.

Bitirdiğimde, şef, şişman dudaklarını büzdü ve bir ıslık çaldı: "Vay canına! Bu anlattıkların çok ilginç. Demek terliğindeki kandı; ve kocasının eve dönmeyeceğini söyledi ha?"

ilk sorusuna, "öyle tahmin ettim," diye, İkincisine de, "Evet," diye karşılık verdim.

"O günden sonra kadınla hiç konuştun mu?"

dedi.

"Hayır. Bu sabah konuşmaya gidiyordum ki, Thaler adında genç bir adamın benden önce davrandığım görüp ziyaretimi başka bir tarihe attım."

"Vay canına! Bana 'Fısıltı'nın o eve girdiğini mi söylemek istiyorsun?"

"Evet."

Noonan, purosunu yere attı, ayağa kalktı, ellerini masasına dayadı, üzerine doğru eğildi. Her

halinden müthiş keyiflendiği belliydi, gözleri neşeyle parlıyordu.

"Vay canına! Bayağı işe yaradın. Dinah Brand, bu Fısıltı'nın kadını. Hadi gel, seninle gidip dul kalan hanımla görüşelim."

BAYAN WİLLSSON'UN oturduğu evin önünde, şefin arabasından indik. Şef, bir saniye için alt basamakta durup, Willsson'ların ziline yas için asılmış siyah krep kumaşa baktı. Sonra:

"Ne yapalım ki, yapılması gerekecek şey bir an önce yapılmalıdır," dedi ve basamakları tırmandı.

Bayan Willsson bizi görmek isteğinde bulunmadı. Fakat insanlar polis şefini —eğer polis şefi ısrar ediyorsa— görmeye mecburdurlar. Bu şef de ısrar ediyordu. Yukarıya, Donald Willsson'un dul karısının oturduğu kütüphaneye çıkarıldık. Kadın, siyahlara bürünmüştü. Mavi gözleri soğuk ve donuktu.

Noonan ve ben başsağlığı geveledik, sonra o başladı:

"Size birkaç soru sormak istiyorduk. Sözgelişi, dün akşam nereye gittiniz?"

Genç kadın bana çevirdiği bakışından, benden hoşlanmadığım belli etti. Şefe döndü, kaşlarım çattı ve onurlu bir tavırla konuştu:

"Niçin sorguya çekildiğimi sorabilir miyim?"

Bu soruyu daha önce kaç defa duymuş olduğumu düşündüm, aynı kelimeler ve aynı ses tonuyla... Şef, samimi bir ifadeyle açıkladı:

"Pabuçlarınızdan bir tanesi lekelenmiş. Ya sağ ya da sol ayağınızdaki; hangisi olduğu önemli değil tabii."

Kadının üst dudağındaki kas oynamaya başladı.

"Hepsi bu muydu?" diye şef bana sordu. Karşılık vermeme fırsat bırakmadan dilini şaplatıp kadına neşeli bir yüzle baktı. "Neredeyse unutuyordum. Kocanızın eve dönmeyeceğini nereden biliyordunuz?"

Genç kadın ayağa kalktı, yerinde duramıyordu, beyaz eliyle sandalyeye tutunup:

"Bana izin vereceğinizi sanıyorum..." dedi.

"Tabii." Şef eliyle acayip bir işaret yaptı; "Sizi tutmak istemiyoruz. Sadece nereye gitmiş olduğunuzu, pabucun neden lekelendiğini ve kocanızın eve dönmeyeceğim nereden bildiğinizi öğrenmek İstiyoruz. Sonra bir şey daha var: Bu sabah Thaler'in burada işi neydi?"

Bayan Willsson, yine oturdu. Canı sıkılmıştı. Şef ona baktı. Şişman yüzüne şefkat belirten komik çizgiler yayıldı. Bir zaman sonra, genç kadının omuzları düştü, çenesi sarktı, sırtında eğiklik meydana geldi.

Bir sandalye aldım ve onun tam karşısına oturdum.

"Bize söylemeniz gerekiyor Bayan WilIsson,"

dedim, mümkün olduğu kadar sempatik görünmeye çalışıyordum. "Bunların açıklanması lâzım."

"Sizce, gizleyecek bir şeyim mi var?" diye korkusuzca sordu. Tekrar dimdik oturmuştu; her kelimeyi tartarak söylüyordu. "Dışarı çıktım. Leke kandı. Kocamın öldüğünü biliyordum. Thaler, kocamın ölümü dolayısıyla beni görmeye gelmiş. Sorularınız cevaplandırıldı mı şimdi?"

"Bunları biliyorduk," dedim. "Ama, sizden bunları açıklamanızı bekliyoruz."

Yeniden ayağa kalktı, kızgın konuştu:

"Tavrınız hoşuma gitmiyor. Benimle bu türlü konuşamazsınız."

Noonan:

"Nasıl isterseniz Bayan Willsson, bizimle Belediye'ye gelmenizi istiyorum."

Kadın, sırtım ona döndü, derin bir nefes aldı ve kelimelerini suratıma çarparcasına konuştu:

"Burada Donald'ı beklerken bana bir telefon geldi. Adını vermek istemeyen bir erkek arıyordu. Bana, Donald'ın, 5.000 dolarlık bir çekle Dinah Brand adlı kadının evine gitmiş olduğunu söyledi. Kadının adresini verdi. Oraya gittim ve arabanın içinde Donald evden çıkana kadar

bekledim. Ben beklerken, Max Thaler, kadının evine gitti fakat içeri girmedi. Oradan uzaklaştı sonra Donald çıktı ve caddeden aşağıya doğru yürüdü. Beni görmemişti. Zaten görmesini istemiyordum. O varmadan evde olmaya kararlıydım. Motoru henüz çalıştırmıştım ki, silah seslerini duydum ve Donald'ın düştüğünü gördüm.

Arabadan çıktım ve ona koştum. Ölmüştü. Deliye döndüm. Sonra Thaler geldi. Bana, orada görüldüğüm takdirde onu benim öldürmüş olduğumu düşüneceklerini söyledi. Beni, arabaya girip eve dönmeye zorladı."

Gözleri yaşla dolmuştu. Yaşların arkasından beni inceliyordu. Hikâyeyi ne şekilde yorumladığımı inceliyordu. Hiçbir şey söylemedim. Genç kadın sordu:

"İstediğiniz bu muydu?"

"Hemen hemen," dedi. Noonan. Öbür tarafa doğru yürümüştü. "Peki bu öğleden sonra geldiğinde Thaler, neden söz etti?"

"Susmamın doğru olacağını söyledi." Kadının sesi alçalmış, yumuşamıştı.

"Orada olduğumuz bilindiği takdirde her ikimizin de suçlanacağını söyledi. Çünkü Donald, kadının evinden çıktıktan, yeni çeki verdikten sonra öldürülmüştü."

"Silah sesleri nereden geldi?" diye sordu Şef.

"Bilmiyorum, Bir şey görmedim. Sadece, baktığımda Donald'ın düşüşünü gördüm."

"Thaler o zaman ateş etti mi?"

"Hayır," dedi genç kadın, çabucak. Sonra gözleri ve ağzı yayıldı. Elini göğsüne koyup; "Bilmiyorum. O neredeydi bilmiyorum. Onun ateş ettiğini; sanmıyorum. Onun ateş etmiş olabileceğini nedeni düşünmediğimi bilmiyorum," dedi. j

"Şimdi ne düşünüyorsunuz?" diye sordu Noonan.

"Ateş eden o olabilir."

Şef bana göz kırptı, bir atlet harekeliydi bu; bütün yüz kaslarının katıldığı bir göz kırpış...

"Sizi telefonda kimin aramış olduğunu da bilmiyorsunuz?"

"Adım vermedi."

"Sesini tanımadınız mı?"

"Hayır."

"Nasıl bir sesti bu?"

"Çok kısık konuşuyordu, sanki başkalarının duymasından çekiniyormuş gibi. Anlamakta güçlük çektim."

"Fısıldıyor muydu?" Son harfin sesi dudaklarından çıktıktan sonra, şefin ağzı açıklığını korudu. Yeşil gözleri yağ katlarının arasından açgözlülükle parlıyordu.

"Evet, çatlak bir sesin fısıldayışıydı."

Şef, ağzım kapadı, sonra:

"Thaler'in konuşuşunu duymuşsunuz..." demek için kandırıcı bir ifadeyle tekrar açtı.

Kadın şaşırdı ve gözlerini açarak bir bana bir şefe baktı.

"Evet oydu," diye haykırdı.

ROBERT ALBURY, Merkez Bankası'nın genç veznedar yardımcısı, otele döndüğümde, bekleme salonunda oturuyordu. Odama çıktık. Buzlu su getirttik. Buzları, viskiyi biraz olsun soğutmak için kul

landık. Sonra yemek salonuna indik.

"Şimdi bana şu hanımdan söz edin," dedim. Çorbamızı yudumluyorduk.

"Onu gördünüz mü?" diye sordu.

"Daha görmedim."

"Fakat onun hakkında bazı şeyler işittiniz?" "Sadece kendi çizgisinde bir eksper olduğunu öğrendim."

"Doğru," diye söylediğime katıldı. "Yakında görürsünüz her halde. ilk görüşünüzde onu beğenmeyeceksiniz fakat sonra ona hayat hikâyenizi anlatmaya başlayacaksınız, bütün dertlerinizi, umutlarınızı

sıralayacaksınız." Bir oğlan çocuğunun utangaçlığıyla güldü, "İşte o zaman yakalandınız demektir."

"Uyarma teşekkür ederim. Bu bilgiyi nereden edindin?"

Utanarak gülümsedi ve çorba kaşığına bakarak itiraf etti:

"Satın aldım."

"Bu sana epey paraya mal olmuştur. Anladığım kadarıyla altın kokusu alanlardanmış."

"Para delisidir o. Fakat nasıl oluyorsa bu hali size dokunmuyor. O kadar açıktan açığa aç gözlü, para ve lüks isteyici ki, bunda ters bir taraf bulamıyorsunuz. Onu tanıdığınızda ne demek istediğimi anlarsınız."

"Belki. Nasıl ayrıldığımızı anlatmanda bir sakınca var mı?"

"Hayır. Bütün paramı harcamıştım; sebebi bu.";

"Öylece ayrıldınız, soğukkanlı, hesaplı?" Yüzü hafifçe kızardı. Başını evet anlamında eğdi.

"Pek aldırmaz görünüyorsunuz" dedim.

"Başka çarem yoktu." Kararsız konuşmaya başladığında, genç yüzündeki kızartı iyice yayılmıştı. "Bunu ona borçluyum. Size anlatacağım. Onun bu tarafını tanımanızı istiyorum. Biraz param vardı. Şunu bilmelisiniz ki, çok genç ve delicesine âşıktım. Param gittikten sonra bankanın parası vardı. Aldım. Siz nasıl olsa, bunu almayı düşünmekle almak arasında bir fark gözetmezsiniz. Neyse, o bunu öğrenmiş. Zaten ondan hiçbir şey saklayamazdım. Ve bu sonumuz oldu."

"Senden ayrıldı mı?"

"Evet, Allahtan! Yoksa şimdi siz, beni 'zimmete para geçirme suçundan arayacaktınız. Bunu ona borçluyum!" Samimi bir ifadeyle alnını kırıştırdı. "Bundan kimseye söz etmeyeceksiniz değil mi? Ne demek istediğimi anlıyorsunuz. Onun iyi bir tarafı olduğunu görmenizi istedim. Öbür tarafı hakkında yeter derecede duyacaksınız."

"Belki gerçekten iyi bir tarafı vardır. Belki de yakalanmaktan korktuğu için seni bırakmıştır."

Bu fikrimi kafasında tarttı sonra 'hayır' anlamında başım salladı.

"Belki bunun da rolü olmuştur fakat asıl sebep onun iyiliğiydi."

"Anladığıma göre, parayı ödeyenle arkadaşlık yapıyormuş."

"Dan Rolff'dan ne haber? "O kim?"

"Dinah'ın kardeşi ya da üvey kardeşi gibi bir gey. Fakat ben bu akrabalığa inanmıyorum. Dina' onu evine almış. Onu besliyor. Ona aşık falan değil, sadece birlikte oturuyorlar."

"Başka kimse var mı?"

"Dinah'ın dostluk ettiği bir sendikacı vardı. Fa kat ondan pek para kopardığını sanmıyorum." : "Hangi sendikacı?"

"Grev sırasında buraya geldi. Adı Quint."

"Demek o da kadının listesinde?"

"'Grevden sonra burada kalmasına sebep olarak bu gösterilir."

"Kadın, herkesi elinden geçirmişe benziyor," dedim.

"İstediği herkesi," dedi. Ciddi bir ifadeyle söylemişti.

Quint hâlâ listede mi?"

"Hayır. Dinah bana ondan korktuğunu söylemişti. Onu Öldürmekle tehdit etmiş."

"Donald Willsson, listedeki son adamdı herhalde?"

"Bilmiyorum," dedi. "Onların hakkında hiçbir şey duymamış, bir şey görmemiştim. Polis şefi, Do-nald Willsson'un daha önce de Dinah'ın hesabına para yatırıp yatırmadığını sordu. Kimse bir şey hatırlayamadı."

"Bildiğin kadarıyla, son müşterisi kimdi?"

"Son zamanlarda onu, Thaler adındaki adam

la birlikte görüyordum. Fısıltı denen bu adam burada birkaç kumarhane işletiyor. Adını duymuşsunuzdur."

SEKİZBUÇUKTA genç Albury'den ayrıldım ve Korest caddesindeki Madenciler Oteli'nin yolunu tuttum. Otelden birkaç apartman önce Bili Quint'le karşılaştım.

"Merhaba!" diye seslendim. "Ben de sizi görmeye geliyordum."

Önümde durdu beni aşağıdan yukarı süzdü ve bağırdı:

"Sen de sakız gibi yapıştın ha!"

"Doğru," dedim. "Ta buralara kadar sikinle görüşmeye geldim oysa siz, giyinmiş bir yere gidiyorsunuz."

"Şimdi ne öğrenmek istiyorsun?" diye sordu. "Donald Willsson hakkında bir şeyler; onu tanıyordunuz değil mi?" "Tanıyordum." "iyi tanır mıydınız?" "Hayır."

"Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Gri renkteki dudaklarım büzdü ve kulak tırmalayıcı bir ses çıkarttı:

"Özgür düşünceye aptalcasına inanan biri."

"Dinah Brand'ı tanıyor musunuz?" diye sordum.

"Tanıyorum." (Ensesi bir anda kısalmış ve kalınlaşmıştı.

"Willsson'u o mu öldürdü acaba?"

"Tabii o öldürdü. Cinayete sebep aşktı."

"Öyleyse siz öldürmediniz?"

"Yok hayır, birlikte öldürdük," dedi ve ekledi. "Başka sorularınız var mı?"

"Var, fakat soluğumu boşuna tüketmeyeceğim. Bana sadece yalan söylüyorsunuz."

Tekrar Broadway'e doğru yürüdüm, bir taksiye bindim ve şoföre, beni Hurricane caddesi 1232'ye götürmesini söyledim.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HURRICANE CADDESİ DURAĞI, gri cepheli bir kulübeydi. Kapıyı çaldığımda, eşikte yorgun yüzlü, ince uzun bir adam belirdi. Yüzde renk olarak her iki yanağın üst kısmına düşen kırmızı yuvarlak lekelerin dışında bir şey yoktu. Bu adamın Dan Rolff olacağını düşündüm. "Bayan Brand'la görüşmek istiyorum," dedim.

"Ona ne ad vereyim?" Sesi hasta fakat okumuş bir adamın sesiydi.

"Adım kendisine bir şey ifade etmez. Onu, Donald Willsson'un ölümü dolayısıyla rahatsız ediyorum."

Beni, koyu renk, sakin gözlerle inceledi ve; "Evet?" diye sordu.

"Ben, Birleşik Amerika Detektif Bürosu, San Francisco Ofisi'ndenim. Cinayetle ilgileniyoruz."

"Eksik olmayın," dedi. Alaycıydı. "İçeri buyurun."

Girdim, sokak kapısı zemin kat odalarından birine açılıyordu. Üstünde bir sürü kâğıt olan bir masanın başında genç bir kadın oturuyordu. Kâğıtlardan bir kısmı maaş cetvelleri, borsa hesap bültenleriydi. Bir tanesi de at yarışı tahmin kâğıdıydı.

Odanın içi karmakarışıktı. Çok fazla mobilya vardı ve hiçbirinin yerli yerinde olmadığı belliydi.

"Dinah," diye adam beni tanıştırdı. "Bu bay San Francisco'dan Birleşik Amerika Detektif Bürosu adına gelmiş, Bay Donald Willsson'un ölümüyle ilgili soruşturmayı yapacaklarmış."

Genç kadın ayağa kalktı, birkaç gazeteyi tekmeleyerek ayağının altından itti ve bir elini uzatarak bana doğru geldi.

Benden dört-beş santim daha uzundu. Çok uzun boylu bir kadındı. Geniş omuzlu, büyük göğüslü, yuvarlak kalçalı ve adaleli bacaklı bir vücudu vardı. Bana uzattığı eli yumuşak, sıcak ve kuvvetliydi. Yüzü yirmibeş yaşındaki bir kızın yüzüydü ve daha şimdiden yorgunluk izleri taşıyordu. Büyük, kalın dudaklı ağzının köşelerinde çizgiler belirmişti. Bu çizgilerin

daha az belirgin olanları, sık kirpikli gözlerinin çevresinde ağ kurmaya yüztutmuştu. Mavi gökleri büyük, fakat biraz kanlıydı.

Sert kıllı saçları, uçlarından alınmak istiyordu ve ortadan eğri ayrılmıştı. Üst dudağının bir köşesinde dudak boyası yukarıya taşmıştı. Kendisine hiç gitmemiş olan şarap rengi elbisesi yandan patlamıştı. Çıtçıtı açık bırakılmış ya da kendiliğinden açılmıştı. Sol ayağındaki çorap da boydan boya kaçıktı.

Bana anlatıldığına göre Personville'deki erkekler arasında seçim yapan Dinah Brand buydu işte.

"Sizi, babası çağırttı herhalde," dedi. O sırada bir sandalyenin üzerindeki lezar derisi terlikleri ve hır fincanı, masanın üzerine koyup bana yer açtı.

Sesi yumuşak ve tembeldi.

"Beni Donald Willsson çağırttı. O öldürüldüğü sırada, görüşmek için kendisini bekliyordum."

"Buradan ayrılma Dan," diye Rolffa seslendi.

Dan Rolff odaya döndü. Dinah masanın başındaki yerine geçti. O da onun karşı tarafına oturdu, zayıf yüzünü zayıf eline dayayarak beni ilgi duymayan gözlerle incelemeye koyuldu.

Dinah, kaşlarını çattı, kaşlarının orta yerinde derin iki çizgi belirdi; sordu:

"Yani birisinin kendisini öldürmek istediğini biliyor muydu demek istiyorsunuz?"

"Bilmiyorum. Benden ne beklediğini söylemedi. Belki de yenilik kampanyası için yardım beklemiştir."

"Siz buna inanıyor musunuz?"

"Bana bakın, burada oturup soruları size bırakıp budala gibi meslek değiştirmenin gereği yok," diye yakındım.

Boğazına tıkanan kısa fakat şen bir kahkaha atarak:

"Ne olup bittiğini merak etmiştim de," dedi. "Ben de sizin kadar merak ediyorum. Sözgelişi,

Donald WilIsson'a o çeki onaylatmasını neden söylediniz?"

Dan Rolff, sakinliğinden hiçbir şey kaybetmeden, sırtını arkasına dayadı, zayıf ellerini aşağıya, masanın altına doğru sarkıttı.

"Demek bunu öğrendiniz?" diye sordu Dinah Brand. Sol bacağım sağ bacağının üstüne attı ve aşağıya baktı. Gözleri çorabındaki kaçığa takılmıştı, "Yemin ederim, bunları giymekten vazgeçeceğim!" diye yakındı. "Bu çorap için daha dün beş papel ödedim. Şimdi şu Allah'ın cezasına bak. Her gün aynı şey; kaçık, kaçık, kaçık!"

"Gizli değil," dedim. "Çeki kastediyorum, çorabı değil."

Kız, Rolff'a baktı. Gözlerini ilk defa, o da çok kısa bir an için benden ayıran Rolff, başıyla 'evet' anlamında işaret verdi.

"Eğer benim dilimde konuşacak olursan," dedi Dinah, gözlerini kısıp, içimi okumaya çalışarak, "Sana belki de yardımım dokunur."

"Dilinizin ne olduğunu bilirsem belki."

"Para," diye açıkladı; "Ne kadar fazla olursa o kadar iyidir. Parayı çok severim."

işi şakaya vurarak atasözleri sıralamaya başladım, "Biriktirilen para kazanılan paradır. Ben, sizi paranın getireceği üzüntüden kurtarabilirim."

"Bu tip saçmalıklara hiç inanmam. İnandırılmak için söylense bile."

"Polis, size çek hakkında bir şey sormadı mı?"

Başım salladı.

"Hayır."

"Noonan, Fısıltıyı yakalamayı düşündüğü kadar sizi de düşünüyor," dedim.

"Beni korkutmayın, ben daha çocuğum," diye kıkırdadı.

"Noonan, Thaler'in çekten haberi olduğunu biliyor. Willsson buradayken Thaler'in geldiğini biliyor. Willsson öldürüldüğünde Thaler'in çevrede dolaştığını da biliyor. Sonra, ölen adamın üzerine eğilen kadının yanında Thaler'in durduğunu da biliyor."

Kız, masadan bir kalem aldı ve düşünceli bir Ifndeyle yanağını kaşıdı. Kalem allığın üzerinde siyah kıvırcık çizgiler bıraktı.

Rolff'un gözleri ilgisizliğini yitirmişti. Parlak ve al eşliydi; benimkilere dikilmişti. Öne doğru eğildi, elleri hâlâ masanın altındaki yerini koruyordu.

"Bunlar," dedi, "Thaler'i ilgilendirir, bayan Brand'ı değil."

"Thaler ve bayan Brand iki yabancı değiller," dedim. "Willsson, buraya 5.000 dolarlık bir çek getirdi ve buradan uzaklaşırken öldürüldü. Bu şekilde, eğer Bay Willsson düşünceli bir insan olmayıp çeki onaylatmamış olsaydı, Bayan Brand çeki paraya çevirirken zorlukla karşılaşabilirdi."

"Allah, Allah!" diye kız karşı çıktı; "Eğer onu ben öldürmüş olsaydım, ya onu buracıkta öldürüverirdim ya da evden iyice uzaklaşmasını beklerdim; böylece kimseler bir şey duymazdı. Beni çürük soğan mı sandınız?"

"Sizin öldürdüğünüzden emin değilim," dedim. "Bildiğim tek şey, şişman şefin bunu sizin üstünüze yıkmak istemesidir."

"Peki, siz ne yapmaya çalışacaksınız?"

"Onu kimin öldürdüğünü öğreneceğim. Kim öldürmüş olabilir ya da olmayabilir değil, kim öldürdü?"

"Size yardımcı olurdum ama," dedi kız, "işin içinde bana düşecek bir şey olmalı."

"Güven içinde olacaksınız," diye hatırlattım fakat başını salladı.

"Bana paraca bir şey kazandırmalı. Yardımım değerli olabilir, karşılığını ödemeniz gerek; bu bir servet olmayabilir."

"Olamaz," diye sırıttım. "Parayı bir kerecik düşünmeyi bırak. Beni Bili Quint'in yerine koy."

Dan Rolff, ayağa kalktı. Dudakları da her tarafı gibi bembeyaz kesilmişti. Kız gülmeye başlayınca tekrar oturdu. Tembel, neşeli bir gülüştü.

"Dan, bu, benim Bill'den kazanç sağlamadığımı sanıyor." Üstüme eğildi ve bir elini dizime koydu. "Diyelim bir şirketin işçi kadrosunun grev yapacağını ve ne zaman yapacağım biliyorsun, çok önceden grevin ne zaman biteceğini öğreniyorsun. Bu bilgiyi kendine kâr sağlamak için şirket lehine kullanmaz mısın? işte bu yüzden çevrede dolaşıp, benim Bili Quint'ten kazanç sağlamadığımı söyleyin durma."

"Çok şımartılmışsınız," dedim.

" Allahaşkına, bu kadar cimri olmana sebep ne?" diye ısrar etti. "Para senin cebinden çıkacak

değil ya? Masraf için ayrılmış bir para var herhalde?"

Hiçbir şey söylemedim. Çatık kaşlarını bana, çorabındaki kaçığa ve Rolff'a çevirdi:

"Bir içki içseydi belki çözülürdü," dedi Rolffa.

Zayıf adam ayağa kalktı ve odadan dışarı çıktı.

Kız, yüzünü ekşitti, ayak parmağıyla bacağıma hafif darbeler indirerek, fısıldadı:

"Hepsi para için değil. Bu işin prensip noktası. Eğer bir kızda birisinin hoşuna giden bir şeyler varsa, para koparmadığı takdirde alay konusu olur."

Güldüm.

"Neden iyi yürekli bir adam olmuyorsun?" diye yalvardı.

Dan Rolff, cam tüplü soda şişesi, bir şişe cin, bir kaç limon ve bir çanak dolusu kırılmış buzla içeri girdi. Birer bardak aldık. Sonra fedai gitti. Kız ve ben, ikinci üçüncü bardaklar boşalırken de, hâlâ para konusunu tartışıyorduk. Konuşmayı Thaler'e ve Willsson'a çekmeye çalıştım. O ise durmadan hak ettiğini söylediği parayı koparmaya çalışıyordu. Bu, cin şişesi boşalana kadar böylece sürdü. Saatim biri çeyrek geçeyi gösteriyordu.

Bir limon kabuğunu kemirirken, belki otuz belki de kırkıncı defa:

"Cebinden çıkmayacak ki, ne düşünüyorsun," dedi.

"önemli olan para değil," dedim, "işin prensip yanı."

Yüzünü gözünü buruşturup, elindeki bardağı

masaya koyduğunu sanarak yere bıraktı. Onbeş santim kadar yanılmıştı. Bardak yere düşünce kırıldı mı, ne oldu bilmiyorum. Yalnız onun masayı ıska geçişi bana güç verdi.

"Bir şey daha var," diye yeni bir tartışma konusu yarattım. "Bana söyleyeceklerine ihtiyacım olduğunu sanmıyorum. Sensiz de bu işi çözebileceğime inanıyorum."

işini yalnız başına yürütmen çok iyi olur tabii; yalnız unutma ki, onu hayattayken son defa gören-tabii katilin dışında-benim."

"Yanılıyorsun," dedim. "Karısı onun evden çıkışını, uzaklaşışını ve yere yuvarlanışını görmüş."

"Karısı mı!"

"Evet. Caddenin aşağısında bir spor araba içinde bekliyormuş."

"Onun burada olduğunu nereden biliyormuş?"

"Thaler'in kendisine telefon edip kocasının çekle birlikte buraya geldiğini söylediğini bildirdi."

"Benimle alay etme," dedi kız. "Max'ın bundan haberi olmuş olamaz ki!"

"Ben sana, Bayan Willsson'un bana ve Noonan'a anlattıklarını söylüyorum."

Kız, limon kabuğundan arta kalanı halıya tükürdü, elleriyle saçlarını darmadağın etti, elinin tersiyle ağzını sildi ve masaya bir tokat indirdi.

"Pekâlâ, Bay 'Her şeyi bilir,'" dedi; "Seninle oynayacağım. Sana bunun hiçbir şeye mal olmayacağı

m düşünüyorsun ama işimizi bitirmeden ben payımı alırım."

Yeniden para konusuna girmenin anlamı yoktu, "Alacağını umut ederim," dedim. Sanırsam, aynı sözü dört beş defa tekrarlamam gerekti.

"Alacağım. Şimdi beni dinle. Sarhoşsun, ben de sarhoşum. Ve tam senin istediklerini söyleyecek-kadar sarhoşum. Ben böyle bir kızım işte. Eğer birisinden hoşlanırsam, ona bütün istediklerinim söylerim. Şimdi sor. Ne istersen sor. Hadisene!"

Sordum:

"Willsson 5.000 dolan sana neden verdi?"

"Eğlence için," Arkasını dayayıp güldü. Sonra anlatmaya başladı: "Dinle. Bir skandal yaratmak istiyordu. Bende bunun için epey malzeme vardır. Ben, 'coker' toplamaktan ve bunu zamanı gelince kullanmaktan hoşlanan bir kızım. Yine bazı şeyleri saklamıştım.. Donald, kafatası avcılığına başlayınca ona sakladığım şeyleri gösterip satılık olduğunu söyledim ve bunlara bir göz atması için izin verdim. Böylece, bendekilerin yararlı

olduğunu anladı. Gerçekten öyleydi. Sonra fiyatım pazarlık ettik. Senin gibi cimri değildi, kimse senin gibi cimri değildi; fakat o da sana yakındı. İşte bu yüzden, düne kadar satış işi gerçekleşemedi.

Ona, acele etmesini söyledim, telefon ettim ve o akşama kadar beşbin papeli ya nakit olarak ya da onaylanmış çek olarak getirmediği takdirde başkasına satacağımı bildirdim. Bu aldatmaydı tabii, fakat onun fazla bir tecrübesi olmadığı için kandı."

"Niye saat onda?"

"Neden olmasın? O da başka saatlar gibi iyi değil mi? Bu tip işlerde en önemli şey kesin bir zaman vermektir. Şimdi neden nakit ya da onaylanmış çek olması gerektiğini soracaksın, değil mi? Pekâlâ söyleyeyim. Bilmek istediğin her şeyi söyleyeceğim. Ben böyle bir kızım işte. Her zaman da böyle olmuşumdur."

Bu şekilde beş dakika daha devam etti, bana durmadan nasıl bir kız olduğunu anlatıyordu. Her sözüne 'evet, evet,' deyip araya gireceğim am bekledim ve en sonunda yakaladım:

"Pekâlâ, şimdi söyleyin neden onaylanmış bir çek istediniz?"

Bir gözünü yumdu, bana parmağını salladı:

"Ödemenin önüne geçmesin diye. Çünkü ona sattıklarımı kullanamayacaktı. Elimdekiler iyiydi kabul ama lüzumundan fazla iyiydi. Onları kullandığı takdirde ihtiyar babası ve ötekiler hapsi boylayacaklardı. Ve bundan en çok zarar görecek olan da Baba Elihu idi."

Onunla birlikte güldüm, içtiğim cinin verdiği uyuşmadan kurtarmaya çalışıyordum kendimi.

"Başka kimi deliğe tıkardı?" diye sordum.

"Bütün sürüyü." Mini salladı. "Max, Lew Yard, Pete, Noonan ve Elihu Willsson... Bütün sürü."

"Bu yaptığınızdan Max Thaler'in haberi var mıydı?"

"Hayır, yoktu tabii. Donald Willsson'dan başka kimsenin haberi yoktu." "Emin misiniz?"

"Tabii eminim. Vermeden önce çevrede dolaşıp herkese yayacağımı düşünmezsin her halde?"

"Şimdi kimin bildiğim düşünüyorsun?"

"Bana ne, kim bilirse bilsin. Bu Donald'a yapılan bir şakaydı, nasıl olsa hiçbirini kullanamayacaktı."

"Sence, sırlarını sattığın kuşlar, bunda gülünecek bir taraf buluyorlar mıdır? Noonan, cinayeti senin ve Thaler'in üstüne atmaya çalışıyor. Bu demektir ki, sattığın bilgiyi Donald "Wıllsson'un cebinde bulmuş. Sonra herkes Elihu Willsson'un oğlunu bu sürüyü kırmak için kullandığını bilmiyor muydu?"

"Evet efendim," dedi kız; "Bunu düşünenlerden biri de bendim."

"Yanlış düşünüyordun herhalde, neyse bu önemli değil artık. Eğer Noonan, senin sattıklarını Do-nald Willsson'un cebinde bulmuşsa, senin ve dostun Thaler'in, Elihu Willsson'un tarafına geçtiğinizi neden düşünmesin?"

"Elihu Willsson'un da ötekiler gibi güme gideceğini düşünür de ondan."

"Neydi sattıkların?"

"Üç sene önce yeni bir Belediye Sarayı yaptırdılar," dedi; "Ve hiçbiri zarara girmedi. Noonan, kâğıtları ele geçirdi ise, ihtiyar Elihu'nun da ötekiler kadar, hatta hepsinden fazla para kapattığını öğrenecektir."

"Bu onun için şaşırtıcı bir şey olmaz. İhtiyar adamın da kendisine bir çıkış yolu bulduğunu düşünür. Benim sözümü dinle kızım, Noonan ve adamları, senin, Thaler'in ve Elihu'nun kendilerini aldattığınızı sanıyorlar."

"Onların hepsine de lanet olsun," diye inatla direndi. "Bu sadece bir şakaydı. Yani benim düşündüğüm oydu. Şakaydı."

"Çok iyi," diye haykırdım. "idam sehpasına temiz bir vicdanla gidebilirsin doğrusu. Cinayetten sonra Thaler'i gördün mü?"

"Hayır. Fakat onu Max öldürmedi, o sırada oralardaydı ama o öldürmedi."

"Neden?"

"Sebep çok. Birincisi, cinayeti Max'in kendisi işleyemezdi. Bir başkasına yaptıracaktı. İkincisi, Max, 38 kalibrelik bir tabanca taşır ve öldürtmeye

yollayacağı bir adamı da en aşağı o kalibrelik bir tabancayla giderdi. Hangi kiralık katil 32'lik kullanır?"

"Peki öyleyse kim öldürdü?" "Bildiklerimin hepsini söyledim," dedi, "hem de çok fazla söyledim." Ayağa kalktım.

"Hayır bana fazla söylemedin." "Yani sen kimin öldürdüğünü biliyor musun? Kim, söyle kim?"

"Şimdi söyleyemem."

"Hadi iyi bir çocuk ol da söyle." Ayağa kalkmış, ceketimin yakasına yapışmıştı, çekiştiriyordu.

"Şimdi değil," dedim.

Yakamı bıraktı, ellerim arkasına koydu ve yüzüme karşı kahkahalarla güldü.

"Pekâlâ bildiğim kendine sakla ve benim söylediklerimden doğru olanları çıkarmaya çalış."

"Doğru olanlar için teşekkürler, cin için de. Ve eğer Max Thaler senin için bir şey ifade ediyorsa, ona, Noonan'ın kendisini yakalatmak isteğini iletiver."

BEŞİNCİ BÖLÜM

İHTİYAR ELİHU MANTIKLI KONUŞUYOR

OTELE vardığımda, saat sabahın sekizbuçuğuydu. Resepsiyondaki gece memuru anahtarımla birlikte elime bir mesaj tutuşturdu. Poplal 605 numarayı aramam bildiriliyordu kâğıtta. Poplal 605, Elihu Willsson'un telefon numarasıydı.

Memura, bu mesajın ne zaman gelmiş olduğunu sordum.

"Biri az geçe."

O saatta arandığıma göre önemli bir şey duyacaktım. Telefon kabinine gittim ve numarayı çevirdim. İhtiyar adamın sekreteri açtı, bana hemen orada olmamı söyledi. Acele edeceğime söz verdim. Memura, bana bir taksi çağırtmasını söyledim ve bir kadeh viski yuvarlamak için odama çıktım.

Sarhoş olmak istiyordum; gece, bana yüklü gelecekti. King George marka viskiden küçük bir şişeye boşalttım ve cebime koydum.

Elihu Willsson'un evi, tepeden zemine ışıl ışıldı. Zile parmağımı dokundurmaya vakit kalmadan, kapı, ihtiyar adamın sekreteri tarafından açıldı. Adamın açık mavi pijama ve koyu mavi bornoz içindeki vücudu tirtir titriyordu. İnce uzun yüzünden heyecanını okumak kolaydı.

"Acele edin, Bay Willsson bekliyor. Lütfen çenedi odadan çıkartmamız için onu kandırır mısınız?"

Söz verdim ve onu izleyerek ihtiyarın odasına girdim. İhtiyar Elihu daha önce de olduğu gibi yataktaydı. Fakat bu sefer örtülerin üstündeki buruşuk, pembe elinin yanında siyah bir otomatik tabanca duruyordu. Beni görür görmez, doğruldu ve haykırdı:

"Cesaretin kadar aklın da var mı?"

Yüzü anormal bir kırmızılıktaydı.

Kapıyla yatak arasında boylu boyunca uzanmış cesede baktım. Kısa, kalın yapılı bir adamdı bu. Başında duman rengi bir kep vardı. Gözleri tavana dikilmişti. Kravat düğümünden giren kurşun yanağını yırtarak

çıkmıştı. Bir kolu altında kalmıştı, öbür elinde büyük bir sustalı vardı. Her yan kan İçindeydi.

Sinsi fakat aptal aptal sırıtan ihtiyara döndüm.

"Çok konuşuyorsun," dedi; "Bunu biliyorum, fakat konuştuğun kadar düşünebiliyor musun acaba?" İhtiyarla ağız kalabalığına girişmenin anlamı yoktu. Bağırarak hatırlattım:

"Mantıklı konuşmayacaksan beni çağırtma demedim miydi?"

"Söyledin oğlum." Sesi budalaca bir galibiyet edasıyla çınlıyordu. "Sana akla yatkın bir şey söyleyeceğim. Bu Zehirşehri'ni domuz ini olmaktan kurtaracak birine ihtiyacım var. Küçük ve büyük fareleri yakacak, çevreyi temizleyecek... bir erkek işi bu. Sen erkek misin?"

"Şairlik taslamaya ne lüzum var," diye kükredim. "Eğer benim tarzımda bir temizleme işine ihtiyaç varsa ve bu iş için yeter miktarda ödenecekse, işi üzerime alırım. Fakat fareler, domuz inleri gibi budalaca sözlere tahammülüm yok."

"Pekâlâ, Personville'i katillerden, zorbalardan temizlemek istiyorum. Bu açıksözlülüğüm nasıl?"

"Bu sabah istemiyordun, şimdi neden istiyorsun?"

Açıklama, kulak tırmalayıcı bir sesle verildi, uzun ve karışıktı. Özü, ihtiyarın Personville'i tuğlaları üstüste koyarak meydana getirdiği; işte bu yüzden şehri ya elinde tutacağı ya da kaldırıp tepeden aşağıya atacağıydı. Kimse onu kendi şehrinde korkutamazdı, kim olursa olsun! Onları serbest bırakmıştı ama ona, Elihu Willsson'a, ne yapması gerektiğini öğretemezdi onlar. Cesede bakıp, kendi kendisiyle iftihar ettikten sonra sözü bir sona getirdi:

"Bu onlara, ihtiyar'da hâlâ kuvvet olduğunu gösterecektir."

Kafam dumanlıydı. Yüzündeki şaklaban ifadeye neyin sebep olduğunu çıkartamıyordum.

"Bu adamı ?nın arkadaşların mı yolladı?" diye sordum.

Eliyle otomatiği okşadı:

"Ona bununla karşılık verdim," dedi.

"Nasıl oldu?"

"Çok basit, kapının açıldığını duydum, ateş ettim, işte ceset." "Saat kaçta?" "Bir sıralarında."

"Bu kadar zaman boyunca burada kaldı, öyle mi?"

İhtiyar vahşice güldü:

"Ne o? Ölü bir adam görmek mideni mi bulandırıyor?"

Güldüm. İhtiyarın şaklaban tavrına sebep olanı bulmuştum. Korkuyordu. Şaklabanlığının arkasına gizlenen, dehşetti. Cesedi kaldırtmayışı, zırvalaması bu yüzdendi. Artık elimdeydi.

"Şehrin temizlenmesini gerçekten istiyor musun?"

"Evet."

"Serbest olarak çalışmayı, kimseye borçlu durumda olmamayı, bir de peşin olarak onbin dolar isterim."

"Onbin dolar mı? Tanımadığım bir adama bu kadar parayı neden vereyim?"

"Kendine gel, ben isterim derken Amerikan Detektif Bürosu'ndan söz ediyorum. Onları tanıyorsunuz."

"Evet, onlar da beni tanıyor. Bettim neye lâyık olduğumu bilmeliler."

"Bu önemli değil. Bugün temizleyiciye götürülmelerini istediklerin, dün dostlarındı. Gelecek hafta tekrar dost olabilirsin. Bunun benimle bir ilgisi yok; fakat senin hatırın için politika yapacak değilim. Onları istediğin hizaya getirdikten sonra beni uzaklaştıracağım bir işe girmem ben. işi gerektiren parayı bastıracaksın, arta kalan sana geri verilir. ister al ister alma!"

"Almayacağım," dedi. Merdivenlerin yarısını ancak inmiştim ki, arkamdan seslendi, "Pekâlâ, gel bakalım. Ben ihtiyar bir adamım. Eğer on yaş genç olsaydım görürdün sen."

"Sekreterini çağır.," dedim, "Yapılacak işlerimiz var."

Willsson, başucundaki düğmeye bastı. Sekreter, saklandığı yerden çıktı. Ona döndüm:

"Bay Willsson, onbin dolarlık bir çekin, B. A. D. Bürosu adına onaylanmasını istiyor, bir de Büro'-nun San Francisco koluna bir mektup yazılıp, Personville'deki suçluların yakalanması, politik çökmeye sebep olanların bulup yakalanması için onbin doların kullanılacağı açıklanacak."

Sekreter, şaşkın bir halde Elihu'ya baktı. Willsson kaşlarını çatmış, pembe beyaz kafasını örtülerin altına saklamaya çalışıyordu. Yine, kapıya doğru kaymaya başlamış olan sekretere döndüm: ;

"ilkönce bir doktor çağırın, bu adama uyuması !

için bir iğne yapsın. Sonra polise ölü bir hırsız var deyin."

"Ben doktor falan istemiyorum," diye haykırdı, ihtiyar.

Cesedin üzerinden atlayıp, otomatiği aldım.

"Bu gece burada kalacağım," dedim; "Yarın Personville'deki olayları tartışacağız."

Eğilip, yerdeki adama baktım, tanımıyordum. Doğrulduğumda ihtiyar adam sakin bir ifadeyle sordu:

"Donald'ın katilini araştırmada ilerleme kaydedebildin mi?"

"Sanırsam, bir gün sonra her şey kesinleşecek." "Katil kim?"

Sekreter, çek ve mektupla içeri girdi. Yaşlı adama, karşılık yerine Onları verdim. İkisine de titrek birer imza attı. Polis odaya girdiğinde her ikisi de cebimdeydi.

İçeri ilk adımını atan, üniformasının içindeki şişman polis şefiydi. Şişman Noonan, Willsson'a selâm verip, benim elimi sıktı ve parıldayan bir çift gözle cesedi inceledi.

"Vay canına! Elindeki, bir gemi mürettebatını yere sermeye yeterli," dedi ve ayağıyla sustalıyı kenara fırlattı. "Bu adam Yakima Shorty'dir, onu sen mi yere serdin?"

"Hayır, Bay Willsson."

İki üniformalı Yakima'yı dışarı çıkarttılar.

Şef:

"Evine hırsız giren her evsahibi böyle yapsa işler bayağı düzene girerdi," diye söz ediyordu. Cebinden çıkarttığı puroları ikram etti, birini de kendi yaktı. Sonra bana döndü, "Ben de seni nerede , bulabileceğimi düşünüyordum, senin de katılmak isteyeceğini düşündüğüm küçük bir işimiz var da!" Ağzını kulağıma yaklaştırdı, "Fısıltı'yı yakalamaya gideceğiz, gelmek ister misin?"

"Evet."

"Ben tahmin etmiştim zaten. Merhaba doktor!" ;

O sırada içeri giren doktorun elini sıktı. Oval yüzlü, ifadesiz, duman rengi gözlü bir adamdı. Yatağa gitti. Noonan'ın adamlarından biri Willsson'a, nasıl ateş etmiş olduğunu soruyordu.

Sekreteri antreye kadar takip ettim ve sordum:

"Evde senden başka kimse var mı?"

"Evet, şoför ve Çinli aşçı."

"Şoför bu gece yaşlı adamın odasında yatsın. Ben Noonan'la çıkacağım, mümkün olduğu kadar çabuk dönmeye çalışacağım, fakat ne olursa olsun yaşlıyı yalnız bırakmamalısın. Onu, Noonan'ın adamlarıyla da bırakma."

Sekreterin gözleri büyüdü, ağzı açıldı.

"Donald Willsson'dan dün gece kaçta ayrıldın?"

"Tahminen dokuzbuçukta." "Beşten o saata kadar onun yanındaydın öyleyse."

"Beşi çeyrek geçeden sekize kadar ofis hakkında görüştük. Sonra yemeğe çıktık ve konuyu Ora

da tartıştık. Bir randevusu olduğunu söyleyerek dokuzbuçukta gitti."

"Randevu hakkında başka ne söyledi?"

"Hiçbir şey."

"Nereye gideceğine dair bir ipucu yakalayabildin mi?"

"Hayır."

"Hiçbir şey sezmedin mi?"

"Hayır. Neden soruyorsunuz, bir şey bildiğimi mi sandınız?"

"Bay Donald'ın sana bir şey söylemiş olabileceğini düşündüm de." Konuyu hızla o geceye çevirdim. "Willsson'a bu gece kimler geldi, öldürülenin dışında?"

"Özür dilerim, Bay Willsson'un izni olmadan konuşamam."

"Mahalli kuvvetlerden kimse yok muydu, söz gelişi Lew Yard?"

"Özür dilerim, bir şey söyleyemem."

O sırada yanımıza doktor geldi, "Artık uyur," Merdivenlerden hızla indi. Tekrar yatak odasına, döndüm. Sef, beni gördüğünden memnun olmuş gibi sırıttı. Willsson, sırtüstü yatmıştı, gözleri tava-nu dikiliydi.

"Burada araştırma bitti," dedi Noonan, "Gitsek fena olmayacak." İhtiyar adama:

"iyi akşamlar," deyip odadan çıkıyordum ki, sekreter şoförle birlikte içeri girdi, şoför, uzun boylu, güneş yanığı, yakışıklı bir adamdı.

Şef, Mebrew adındaki polis memuru ve ben aşağıya indik, şefin arabasına bindik. Şefle ben arkaya oturduk.

"Onu gün ışıyınca kıstırırız," diye açıklamasına başladı Noonan. "Fısıltı' nın King caddesinde üstü kumarhane altı tütün dükkanı olan bir yeri var. Oraya baskın yapabiliriz ama bu silahları konuşturur; işi kolayından almak lâzım. Oradan çıktığında yakalarız."

"Onu yakalamak için delil var mı?"

"Eğer bayan Willsson'un verdiği bilgi yeterli değilse ben bu meslekten hiç anlamıyorum demektir."

Onun bu sözünü ispatlayacak bir sürü cümle sıralayabilirdim ama, bildiğimi kendime saklamayı uygun buldum.

ALTINCI BÖLÜM

FISILTININ YERİ

YOLUMUZ, karanlık bir sokağın ağaçlarının altında bitti. Arabadan indik ve ilk köşeye kadar yürüdük.

Koyu renk paltolu bir adam, gözlerine kadar indirmiş olduğu şapkasının altından bizleri selâmladı.

Şefe raporunu vermeye başladı:

"Fısıltı'nın fedaisi Donohoe'ye telefon etmiş, Fısıltı' nın yerinden ayrılmayacağını, sıkıysa onu oradan ayırmalarını söylemiş."

Noonan, kıs kıs güldü. Kulağını kaşıdı ve sordu:

"Yanında kaç kişi var dersin?" "En aşağı elli." "Yok canım, o kadar olamaz." "Nasıl olamaz, gözümle gördüm diyorum size.

Dün gece yarısından beri içeri doldular," dedi koyu renk paltolu, iri yan adam.

"Demek doldular, neden soktun?"

Çam yarması sinirlenmişti:

"Ben, bana söyleneni yaptım, isteyeni içeri sok, isteyeni çıkar dediniz. Fısıltı görününce."

"Kıskıvrak yakalayıverseydin."

"Ya, öyle mi!"

Adam, ağırlığını üzerime yüklemek istiyormuş gibi hain hain beni inceliyordu.

Ele geçirme işini nasıl yapacağınım konuşmaya başladığımızda, bize başkaları da katıldı. Noonan, bütün bu olanlar hoşuna gidiyormuş gibi gülüyor, neşesini bozmuyordu. Bu neşenin sebebini anlayamamıştım.

Fısıltı'nın kumarhanesi apartman blokunun orta yerine düşüyordu. içerde, eğer iriyarı adamın edindiği bilgiye güvenilebilirse, Fısıltı'nın dövüş için

toparladığı elli kişi vardı. Dışarıda Noonan kuvvetleri, binaları sarmış, çevreyi göz altında tutuyorlardı.

"Haydi çocuklar," dedi Noonan. "Fısıltı'nın da bizim gibi silahlı çatışma istemediği belli; yoksa şimdiye kadar ateş açarak yolunu temizlemeye çalışırdı. Yanında o kadar adam olduğuna inanmıyorum ama yine de savaştan korkmaz o."

"Yanında elli kişi yok ha!" iriyarı adam ateş püskürüyordu.

"Öyleyse git onunla konuş Nick. Onu barışa davet et. Kavga istemediğine göre kabul eder," dedi şef.

"Zor giderim," dedi adam. "Öyleyse telefon et."

"Bakın o olur," diyerek oradan uzaklaştı, Nick. Döndüğünde tam anlamıyla tatmin olmuş gibiydi; Fısıltı'nın, "Cehennem olun!" dediğini söyledi.

Noonan, adamlarının yerleşme yerlerini incelerken, Nick'le ben de onu izledik. Noonan kuvvetleri, baskın çıkacak güçte değillerdi bence. Yorgundular ve en önemlisi de, gözlerindeki kancık ifadeydi.

Gök, uçuk gri bir renge bürünmüştü. Nick ve ben, hedefimizin karşı tarafına düşen bir su ustasının dükkânına yerleştik.

Fısıltı'nın yeri karanlıktı, yukarıdaki pencereler perdesiz, alt kattaki tütün dükkânının pencereleri ve kapı kepenkleri örtüktü.

"Fısıltı'ya bir şans tanımadan bunu yapmaktan nefret ediyorum," dedi Noonan; "Kötü -çocuk değildir, fakat benim onunla konuşmamın bir faydası yok. Benden hiçbir zaman hoşlanmamıştır o."

Bana baktı, bir şey söylemedim.

"Bir denemek istemez miydin?" diye sordu.

"Tabii, konuşmaya çalışabilirim."

"Çok iyisin. Onu gürültü çıkartmadan gelmeye kandır. Ne söyleyeceğim biliyorsun, kendi iyiliği için, falan filan... "

"Peki," dedim ve tütüncü dükkânına yaklaştım. Boş olduklarını göstermek için iki elimi yanımdan aşağıya sarkıtmıştım. Kepenk, önündeki

camı ayna gibi yapmıştı. Oradan, karşı kaldırımda ilerleyen Noonan'ın iki adamını gördüm.

Dükkândan hiç ses gelmiyordu. Kapıya vurdum sonra tokmağı çevirdim.

"Hazır fırsat varken buradan toz ol," diye bir fısıltı geldi içerden. Fakat Fısıltı'nın boğuk sesi değildi bu.

"Thaler'le konuşmam lâzım," dedim. "Seni gönderen yağ tenekesiyle konuş." "Benim onunla bir ilgim yok. Thaler beni duyabilecek bir yerde mi?"

Bir duraklama oldu sonra aynı ses: "Evet," dedi.

"Ben, Dinah Brand'a, Noonan'ın sizleri yakalatmak istediğini bildiren Amerika Detektif Bürosu'nu temsil ediyorum. Sizinle beş dakikalık bir görüşme yapmam lâzım. Noonan adına konuşmayacağım. Tek başımayım, isterseniz silahımı atıp gireyim."

Bekledim. Verecekleri karşılık, benim kıza anlattıklarımın iletilip iletilmemiş olmasına bağlıydı. Uzun bir zaman geçtiği kanısına vardım.

"Kapıyı açıyoruz, hemen gir. Kıpırdamaya kalkma."

"Tamam."

Kilit açıldı. Kapıdan içeri daldım.

Aynı anda, karşı kaldırımda düzinelerce tabanca boşaldı. Kırılan camlar üzerimize yığıldı.

Biri arkama bir tabanca namlusu dayadı. Zor bir durumdaydım. Noonan, kötü bir oyun oynamış

ti, Fısıltı'nın adamları, beni onun tarafında sanmakta haklıydılar.

Tökezlendim, yere düştüğümde silahım elimdeydi.

Karşı kaldırımda iri yarı Nick, bir kapıdan çıkmış üzerimize su boruları yağdırıyordu.

Kolumu düzelttim, tabancayı doğrulttum. Nick, boş bir çuval gibi yere yuvarlandı.

Fedailer, beni ayak bileklerimden tutup içeri çektiler. Yer, çenemi sıyırdı. Kapı hırsla arkamızdan kapatıldı.

"Hah hay, sizden hiç hoşlanmıyorlar, ha!"

"Ben bu işe dahil değilim."

Çatışma bir süre daha devam etti, sonra sessizlik. Karanlıkta boğuk bir fısıltı duydum.

"Ted, sen ve Slatz burada kalın biz yukarı çıkıyoruz."

Dükkândan geçip, arka odaya girdik, sonra bir koridor, merdiven ve hah kaplı bir kumar odası... Yeşil çuha kaplı masanın üzerinde fişler hazırdı. Küçük bir odaydı, penceresi yoktu, ışıklar yanıyordu.

Beş kişiydik. Thaler oturdu ve bir sigara yaktı. Küçük, esmer bir adamdı, dudaklarına bakmadığınız takdirde yumuşak huylu bir delikanlı sanabilirdiniz onu. Fakat dudakları, yüzünün orta yerini boydan boya kesiyor, bu ince iki çizgi, kumarbazın karakterinin iğrençliğini olduğu gibi yansıtıyordu. Tüvit bir takım elbise giymiş olan sarışın bir genç kana-peye sırt üstü yatmış, sigarasının dumanlarını ta

vana üfürüyordu. Onun kadar genç ve sarışın bir başka adam, kırmızı kravatını düzeltmekle meşguldü. ince uzun yüzlü, otuz yaşlarında biri Kırmızı Yanaklar şarkısını mırıldanarak içeri girdi.

Thaler'in karşısındaki sandalyeye oturdum.

"Noonan, buna daha ne kadar devam edecek," diye sordu. Çatlak sesinde duygu diye bir şey yoktu, sadece can sıkıntısını yansıtıyordu.

"Sonuna dek."

"Bu şekilde, pek şansı olmadığını bilmeliydi. İstese beni kanun kanalıyla ele geçirebilir."

"işi mahkemeye bırakacağım sanmıyorum." "Öyle mi?"

"Tevkife karşı çıktığınız ya da kaçmaya çalıştığınız için işi buracıkta bitirivermek istedi."

"Yaşlandıkça sertleşiyor demek." Dudakları bir an için bir gülümsemeyle yayıldı.

"Beni ne zaman kaşımaya çalışmışsa, o zaman kaşınmayı hak ettiğimi anlamışımdır. Peki ama size düşmanlığı neden?"

"Onu rezil edeceğimden korktu."

"Yazık, Danah Brand sizin iyi bir insan olduğunuzu söylemişti. Yalnız paraya karşı biraz İskoç gibi davranıyormuşsunuz."

"Onunla tatlı bir sohbete dalmıştık. Bana Donald Willsson'un ölümü hakkında bildiklerinizi söyler misiniz?"

"Karısı öldürdü."

"Emin misiniz?"

"Öldürdükten hemen sonra gördüm, tabanca elindeydi."

"Bu bilgi ikinizin de işine yaramaz. Savunmanızı nasıl yapacağınızı bilmiyorum ama mahkemede inandırıcı olacağından şüphem var. Daha doğrusu o zamana kadar hayatta kalacağınızdan emin değilim. Bana doğruyu söyleyin, işi devam ettirebilmem için gerekli bu."

Sigarasını yere attı, ayağıyla ezdi ve sordu:

"Ateşiniz var anlaşılan."

"Şakayı bırakın da bilgiyi verin. Buradan çıkabildiğim takdirde kullanabilirim."

Bir sigara daha yaktı, sordu:

"Bayan Willsson, ona benim telefon ettiğimi mi sanmış?"

"Evet, Noonan onu kandırdıktan sonra bunu açıkladı. Şimdi telefondaki sesin sizin olduğundan yüzde yüz emin."

"Büyük Nick'i yere serdiniz," dedi. "Şansımı sizde deneyeceğim. O akşam bana bir adam telefon etti, onu tanımıyorum. Willsson'un beşbin dolarlık bir çekle Dinah'ın evine gittiğini söyledi. Bunun benim için bir önemi yoktu tabii. Fakat bunu tanımadığım birisinden duymak beni şaşırttı, işte bu yüzden gittim. Dan, beni kapıdan uzaklaştırdı. Telefon edenin kim olabileceğim bir türlü kestiremiyordum."

"Caddenin yukarı tarafına doğru yürüdüm ve siper aldım. Yine siper almış durumda bir araba vardı, bu arabanın Bayan Willsson'a ait olduğunu bilmiyordum o zaman. Çok geçmeden Willsson caddeye çıktı. Ateş edildiğim görmedim fakat sesi duydum. Derken kadın arabadan fırladı ve kocasına, doğru koştu. Ateş edenin o olmadığını biliyordum aslında. Fakat

bir şeyler öğrenmek istiyordum. Kadının yarana gittim* kendinde değildi, yüzünü tokatladım. İşte hepsi bu kadar."

"Teşekkür ederim," dedim. "Ben de bunun için gelmiştim. Şimdi buradan çıkmanın yolunu bulmak lâzım."

"Bu zor bir şey değil," dedi. "İstediğin zaman çıkabiliriz."

Thaler, elini pantolon cebine soktu ve birkaç yüzlük, ellilik ve onluk banknot çıkardı, bunu ince uzun yüzlü, çenesiz adama uzattı.

"Jerry, bize bir kurtuluş yolu satın al; herkese alışık olduklarından fazla verme sakın."

Jerry, parayı aldı, masasının üstündeki şapkasını da kapıp, sallanarak dışarı çıktı. Yarım saat sonra döndü, tabii bir ifadeyle yüzlüklerden bir kısmını geri verdi ve "Ofise gidene kadar mutfakta bekleyeceğiz," dedi. Mutfağa indik, karanlıktı. Bize başka adamlar da katıldı.

Derken kapıya bir şey vurdu.

Jerry, kapıyı açtı, üç basamakla bahçeye indik, gün nerdeyse ışıyacaktı. On kişilik bir guruptuk:

"Hepsi bu mu?" dedi Thaler.

Jerry, başıyla evet anlamında işaret verdi.

"Nick, sizin elli kişi olduğunuzu söylemişti," dedim.

"Bizim ellimiz, o döküntü adamlara karşı mı gelecek?"

Üniformalı bir adam arka kapıyı açtı, sinirli sinirli söylendi:

"Çabuk olun çocuklar, lütfen."

Ben acele etmeye hazırdım, fakat benden başka kimse onu önemsemedi.

Bir geçiti geçtik, tekrar bir kapı açıldı, kahverengi elbiseli, heyula gibi bir adam yol gösterdi; bir evin içinden geçtik, öbür caddeye çıktık ve yolun kenarında duran resmi plakalı bir polis arabasına bindik. Direksiyona sarışın oğlanlardan biri oturmuştu; hızın ne demek olduğunu iyi bilen birisiydi.

Büyük Batı Oteli'nin yanında inmek istediğimi söyledim. Şoför yerinde oturan, Fısıltıya baktı. Küçük, esmer baş eğildi. Beş dakika sonra otelin

önün-deydik.

"Sonra görüşürüz," dedi kumarbaz; araba uzaklaştı. Gözüm, polis plakasına takılıp kalmıştı.

YEDİNCİ BÖLÜM

SENİ BU YÜZDEN KISKIVRAK YAKALADIM

S AAT sabahın beşbuçuğuydu. Üzerinde reklam ışıklarıyla Otel Crawford yazan binaya kadar yürüdüm. Doğruca resepsiyona gidip bir oda kiraladım ve beni onda uyandırmalarım istedim. Şişedeki son viski yudumlarım da içtikten sonra Elihu'nun imzalamış olduğu onbin dolarlık çeki ve tabancamı yanıma alarak yattım.

Uyanınca, Merkez Bankası'na gittim ve genç Al-bury'i bulup, Elihu'nun çekini onaylatmasını istedim. Beni birkaç dakika bekletti. İhtiyar adamın evine telefon açıp, çekin doğruluğunu araştırmış olmalıydı. En sonunda denetimden geçmiş kâğıt parçacığım elime tutuşturdu.

Bir zarfın içine Elihuya imzalattığım çeki ve mektubu koydum, San Francisco'daki Büro'nun adresine postaladım. Sonra tekrar Bankaya döndüm. Genç Albury'i yakalayıp sordum:

"Onu niçin öldürdüğünü söyle bakalım?" Güldü ve sordu:

"Horozu mu yoksa Başkan Lincoln'ü mü?"

"Donald Willsson'u öldürdüğünü böyle hemencecik kabulleneceğini bilmiyordum."

"Sizi üzmek istemem ama öyle bir şey yapmış değilim."

"Bu fena işte. Rahatsız edilmeden burada durup uzun boylu tartışmalara girmemiz mümkün değil çünkü. Buraya gelen bu adam da kim?"

Albury, gelen adamın banka veznedarı Dritton olduğunu söyledi.

"Beni onunla tanıştır."

"Bay Dritton, veznedar."

Yumuşak, pembe yüzlü, çıplak kafasında bir tutam beyaz saç olan iriyarı bir adamdı. Çerçevesiz gözlükleri burun kemiğine oturtulmuştu. Elini sıktım.

"Bay Dritton, bankanızda insanın rahat konuşabileceği, itiraf edebileceği bir oda olmayışından yakmıyordum."

"itiraf mı?" dedi.

"Evet." Yüzümü, sesimi ve tavrımı hiç değiştirmeden, kaş göz işaretleriyle kendimi Noonan'a benzettim. Genç Albury, kıpkırmızı kesildi, gülümsemek için harcadığı çaba korkunç bir şeydi.

Dritton, öksürüp, boğazım temizledi ve içtenlikle:

"Harika bir sabah, çoktandır havalar çok iyi gidiyor," dedi.

"Fakat konuşabileceğimiz özel bir oda yok mu?" diye direttim.

Dritton, şaşkın, delikanlıyı sorguya çekti: "Nedir, nedir bu?"

Genç Albury, kimsenin anlayamayacağı bir şeyler mırıldandı.

"Eğer özel bir görüşme odası yoksa, onu Belediye'ye götürmeye mecburum."

Dritton, burnundan aşağıya kaymış olan gözlüklerini son anda yakalayıp, yerine yerleştirdi:

"Buraya gelin," dedi.

Bekleme salonuna geçtik, bir kapıyı açtık ve üzerinde Başkan yazılı bir ofis odasının önünde durduk. Bu, ihtiyar Elihu'nun odasıydı. 'İçerde kimse yoktu. Veznedar arkasını masaya dayayıp, sordu:

"Şimdi bunu açıklar mısınız lütfen."

"Ona da geleceğim," dedim ve Albury'e döndüm. "Sen, Fısıltı'yla Bayan Willsson'a telefon edip haber verebilecek tek insansın. Haberi senden başka bir kimsenin bilmesi de mümkün değil. Dinah Brand adına onaylanması istenen çek senin elinden geçti çünkü. Willsson, 32 kalibrelik bir tabancayla öldürüldü. Kullandığın, bankanın silahı değildi belki ama benim düşünceme göre Banka'nındı. Silahı eğer yerine koyduysan, tabanca uzmanları ne yapacaklarını bilirler. Yok koymadıysan, bankanın silahlan sayılınca bu eksiklik hemen anlaşılacaktır. Bence koymadın; ben seni eninde sonunda yakalayacağım, onun için bir şey değişmez. Şimdi dinle:

Noonan, Fısıltı'yı, Donald Willsson'u öldürme suçundan yakalamak istiyor. Ben, adama bir şans tanınmasını istedim. Fısıltı, dün geceyi kumarhanesinde saklanarak geçirdi. Eğer yakalanmadıysa hâlâ da

saklanıyor olmalı. Sen, vicdan sahibi biri olarak suçsuz bir insanı mahkûm ettiremezsin."

"Tabii, fakat benim ilgim yok," dedi.

Bu yolla başarı elde edemeyeceğimi anladım. Sert konuşacak, onu can alıcı noktasından vuracaktım.

"Sen Dinah Brand'a sırılsıklam âşıksın," dedim. "Onu kıskandın ve onu sırf para uğruna kaybettiğini düşündün. O seni, bir kere de banka kasasını soy... "

Sözümü hıçkırıklarla kesti. "Tabanca nerede?" diye sordum. "Harper'in kasasında," dedi. "Gidip, getirir misin?" diye veznedara sordum. Adam çok memnun olmuş gibi istekle gitti. Albury, bir yandan ağlıyor, bir yandan anlatıyordu:

"Öldürmeye kararlı değildim, fakat tabancayı yanımda götürdüm. Dinah'a âşık olduğumda haklısın. Tek düşündüğüm şey onu param olmadığı için kaybettiğimdi. Oysa, o adam ona beşbin dolar verecekti. Her şeye sebep olan bu çekti, anlıyor musun? Dinah'ın Thaler'le olan ilişkisini biliyordum, ona telefon ettim. Bayan Willsson'u da aradım. Kendimden korkuyordum çünkü. Bayan Willsson'un kıskanç bir kadın olduğunu biliyordum, bunu bilmeyen yoktu zaten. Ona telefon edip, kocasının beş

bin dolarlık bir çekle Dinah Brand'ın evine gittiğini bildirdim, adresi verirken de düşündüğümü bilmiyorum. Köşedeki bir dükkâna gittim ve telefon ettim. Sonra Thaler'i aradım, orada olmalarım istiyordum. Dinah ya da Willsson'la ilişkisi olduğunu bildiğim başka birini de tammış olsaydım onu da arardım mutlaka.

"Sonra hemen Dinah'ın evinin önüne gittim ve bir yere gizlendim. Thaler geldi, bir kapı aralığına saklandı. Bayan Willsson arabayla geldi ve yolun kenarına yanaştı. Tabanca elimdeydi. Wıllsson çıktı. Ateş ettiğimi hatırlamıyorum. Sadece silah seslerini duydum, Willsson yere yuvarlandı. Ben, hep Thaler'le Bayan Willsson'dan bir şeyler beklemiştim. Yapmadılar. Eve dönünce tabancayı temizledim ve ödemelerin alındığı kasaya koydum."

BELEDİYE SARAYI'NA giderken, bana sır olarak anlattıklarını açıklama çabasına girdiğim için genç Albury'den özür diledim:

"Seni itiraf ettirmeye mecburdum, iyi bir oyuncuydun. Can alıcı noktayı açıklamaya mecbur kaldım."

Göz kırptı.

"Ben rol yapmıyordum. idam sehpasına yaklaştığımı anladığım o anda, Dinah'ı unutmuştum bile. Bilmem anlatabiliyor muyum?"

"Olur öyle şeyler," demekten başka bir şey gelmiyordu elimden.

Şefin odasında, dün geceki saldırı topluluğunun bir üyesi vardı. Biddle adındaki bu memur, beni merakla süzdü. King caddesinden söz açmadı.

Biddle, savcının odasından Dart adındaki avukatı çağırdı. Albury, bu avukata, Biddle'e ve bir stenografa hikâyesini anlattı. Polis şefi odaya girdiğinde sorgu başlamak üzereydi.

"Seni görmek çok iyi," dedi Noonan. Bir yandan elimi sallıyor, bir yandan da sırtımı sıvazlıyordu. "Dün gece ucuz kurtuldun, söylesene o herifler nasıl kurtuldular?"

"Birkaç adam bizi arka kapıdan çıkarttı ve bir polis arabasına bindirdi, size yol göstermeyeyim diye beni de götürdüler."

Noonan:

"Benim adamlarımdan birkaçı bunu yaptı, ha?" diye sordu fakat yüzünde bir şaşkınlık ifadesi belirmemişti. "Neye benziyorlardı?"

Adamlan tarif ettim.

"Shore ve Riordan," dedi. "Tahmin etmeliydim. Peki bu adam kim?" diye başıyla Albury'i işaret etti.

Genç Albury, ifadesini stenografa yazdırırken, hikâyeyi ona kısaca özetledim. Kahkahalarla güldü:

"Desene, Fısıltıyı boş yere uğraştırmışız. Onu yakalayıp kendimi affettirmeliyim. Demek katili keşfettin. Tebrikler ve teşekkürler. Artık şehirden ayrılacaksındır herhalde."

"Hayır, şimdilik böyle bir niyetim yok." "Hımm, çok iyi."

Kahvaltı etmemiştim, öğlen yemeğim iki öğünün yerine sokmayı düşünerek Belediye'den ayrıldım. Sonra saç ve sakal tıraşı oldum. Büro'ya telgraf çekip, Mickey Linehan ile Dick Foley'in bana yardımcı olmaları için

Persönville'e gönderilmelerini istedim. Otele dönüp elbise değiştirdim ve müşterimin evinin yolunu tuttum.

ihtiyar Elihu, battaniyelere bürünmüş bir durumda, evinin güneşli bir köşesine oturmuş, dışarısını seyrediyordu. Bana titrek bir el uzatıp, oğlunun katilini yakaladığım için tebrik etti.

Haberin kendisine nasıl ulaşmış olduğunu sormadım.

"Dün gece sana verdiğim çek bu başarın içindir," dedi.

"Oğlunuzun vermiş olduğu çek bunu fazlasıyla ödedi."

"Öyleyse benimkini bir armağan olarak kabul edin."

"Büronun, armağanlara karşı sıkı kuralları vardır," dedim.

Yüzü kızarmaya başladı. "Allah kahretsin..."

"Verdiğiniz çek Personville'i temizlememin karşılığıdır."

"Bu saçma bir düşünceydi," dedi. "Dün gece heyecanlanmıştım. Unut o işi."

"Benim için saçma değil ama."

Birtakım saçma sapan sebepler uydurduktan sonra:

"Paramın, böylesine saçma bir iş uğruna harcanmasına göz yumamam, eğer verdiğim çeki bir armağan olarak kabul etmeyeceksen, onu bana geri ver."

"Bana bağırmamanı sana kaç kere söyleyeceğim. Sana temizlenmiş bir şehirden başka hiçbir şey verecek değilim. Oğlunun genç Albury tarafından öldürülmüş olduğunu öğrendin, oyun arkadaşlarım kurtarmak istiyorsun. Çünkü onlar da senin Thaler'le elbirliği edip kendilerini aldattığına inanmayacaklar artık. Oğlun ölünce, gazeten onların kirli işlerini de ortaya çıkarmayacaktı artık. Her şey düzeldi şimdi."

"Senden böyle bir tutum göreceğimi biliyordum, bunun için mektubu ve çeki garantiye aldım. Seni kıskıvrak yakaladım ben. Kurtulamazsın. Bana verdiğin mektubun bir kontrat olmadığını ispat etmek için mahkemeye başvurman lâzım; eğer hakkında çıkacak reklama göğüs gerebileceksen durma, müracaat et. Reklamı derinleştirmek için elimden geleni yaparım. Ha, ne dersin?"

"Şişman polis şefin dün gece beni yok yere harcamak istedi. Bundan hoşlanmadım; bu yüzden onu mahvetmeyi düşünecek kadar da kötü yürekliyimdir. Artık eğlenmek sırası bende. Harcanacak on-bin dolarım var. Bunu Zehirşehri'ni tepeden tırnağa temizlemek için kullanacağım. Haydi allahaısmarladık, edindiğim bilgi ve başarıları raporlar halinde sana ulaştırmaya çalışacağım."

Küfürleri sıralanırken odadan çıktım.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BED COOPER ÜSTÜNE BAHİS

BÜTÜN öğleden sonrayı Donald Willsson davasının raporlarım çıkarmakla geçirdim. Sonra da, akşama kadar, Elihu Willsson davasını düşündüm.

Otelin yemek salonuna indim ve tam mantarlı et kızartması yemeye hazırlanıyordum ki, resepsiyondan adımın seslenildiğini duydum.

Garson, beni telefon kulübelerinden birine götürdü. Dinah Brand'ın tembel sesi duyuldu:

"Max seni görmek istiyor; bu gece gelebilir misin?"

"Senin eve mi?"

"Evet."

Geleceğime söz verdikten sonra tekrar yemek salonuna dönüp yemeğimi yedim. Odama çıktığımda, kapıyı açmamla birlikte bir kurşun kulağımın yanından vızıldayarak geçti. Odam beşinci kattaydı, caddeye bakıyordu. Işığı yakmıştım, caddenin karşısında, dört katlı bir büro binası olduğunu biliyordum. Binanın çatısı benim pencereyle aynı düzeydeydi. Çatı karanlık olmalıydı. Bu şekilde ben görülüyorum, onlar görülmüyorlardı. Yere sindim.

Çevrede, ampule atacak bir şey aradım. Elime bir kitap geçti, fırlattım. Ampul parçalandı, karanlığa kavuştum.

Ateş sona ermişti, pencereye kadar süründüm.

Burnumun ucunu bile göstermeden, tek gözle karşı çatıyı inceledim. Fakat çatının karanlık oluşu ve benim de dizüstünde bulunuşum sebebiyle her yeri göremiyordum. Gördüğüm yerde ise kimse yoktu. Bu durum boynuma saplanan kramptan başka bir şey kazandırmadı bana.

Telefona kadar süründüm ve santraldaki kıza otel bekçisini odama yollamasını söyledim.

Orta yaşlı, beyaz bıyıklı adamın bir çocuğun-ki kadar gelişmemiş bir alnı vardı. Kafasının arka tarafına küçük bir şapka yerleştirmişti. Adı Keeverdi.

Ateş edildiğini duyunca çok telâşlandı.

Az sonra, ses tonunu, tavrını kontrol altında tutmayı iyi bilen otel müdürü de göründü. O hiç heyecanlanmadı. 'Böyle bir şey işitilmemiştir ama önemli değil tabii,' ifadesine sadık kalarak olayı basitleştirdi.

Yeni bir ampul odayı aydınlattı ve anında on kurşun kapıya saplandı.

Polis geldi, çatıya gitti ve kimseyi yakalayamadıklarım bildirmek için geri döndü. Bu arada Noonan telefon etti ve ilkönce polis ekibinin başıyla daha sonra da benimle konuştu.

"Sana ateş edilmiş olduğunu şu dakikada duydum, çok üzüldüm, geçmiş olsun, peşine düşenin kim olduğunu biliyor musun?"

"Bilmiyorum," diye yalan attım.

"Sana dokunan olmadı mı?"

"Hayır."

"Bu iyi işte," diye samimi bir ifadeyle beni inandırmaya çalıştı. "Başka bir şey olmaması için çocuklardan birkaçını yanına bırakayım mı? İster misin?"

"Teşekkür ederim, istemem."

"Gerçekten mi?"

"Evet."

ilk fırsatta ona telefon etmemi söyledi, polis şefliğinin emrime hazır olduğunu bilmemi tekrarladı.

Kurşunların o kadar kolay delik açamayacağı bir odaya taşındım. Sonra elbisemi değiştirdim ve fısıldayan kumarbaza verdiğim randevuya gittim. Kapıyı, Dinah Brand açtı. Kalın dudaklı ağzı, bu sefer doğru dürüst boyanmıştı fakat saçı hâlâ bakım görmemişti. Turuncu elbisesinin önünde ise boydan boya lekeler vardı.

"Demek hâlâ hayattasın," dedi. "Ne yapalım seni öldürmenin çaresi yok herhalde, içeri gel."

Karmakarışık oturma odasına girdim. Max Tha-ler, Dan Rolffla kâğıt oynuyordu. Thaler, yerinden kalkıp, elimi sıktı.

Çatlak, fısıldayan sesiyle:

"Duyduğuma göre, Zehirşehri'ne savaş açmışsınız," dedi.

"Beni suçlamayın. Şehrin havasının değişmesini isteyen bir müşterim var."

"İstemiş olan, isteyen değil," diye düzeltti. Otururken, "Bu hayali neden unutmuyorsunuz?" dedi.

Açıklamaya başladım:

"Zehirşehri'nin beni karşılayış şeklini beğenmedim. Şu sırada şans benim tarafıma döndü, hıncımı alacağım. Anladığıma göre, düşman kardeşler yeniden barışmış, ortaklığınıza dönmüşsünüz. Gidenler nasıl olsa gitti diye ortalığın sakinleşmesini istiyorsunuz. Benim de yalnız bırakılmak istediğim bir zaman olmuştu; eğer bırakılmış olsaydım şimdi San Prancisco'daydım. Fakat bırakılmadım, bilhassa şişman Noonan bırakmadı beni. iki gün içinde iki kere kafatasımı kırmayı denedi. Bu kadar yeter, şimdi onu paçavraya çevirme sırası benim. Zehirşehri haşata hazır, istiyorum ve yapacağım."

"Yaşadığın sürece," dedi kumarbaz.

"Doğru."

Dinah Brand, koca vücudunu kanepenin üstüne yaymış, oturuyordu. Fedai, el alışkanlığıyla kart-lan karıyordu. Kız, bir sigara yaktı, kibriti yere attı.

Thaler:

"Willsson, onbinlik çekin sizde kalmasına razı yalnız bu iş burada bitsin artık. Size ihtar ediyorum, Noonan'ı benden uzak tutun. Bir de tavsiyem var, vakit geçirmeden San Francisco'ya dönün," dedi.

"Benim de size tavsiyem, ortak dediğiniz bu haydutlardan ayrılmanızdır. Hazır kazançtayken onları bırakın."

"Merak etmeyin kendimi korumasını bilirim. Fakat yıkmaya karar verdiğiniz birliğin, kolay kolay yıkılamayacak kadar çetin olduğunu tekrarlıyorum."

"Elihu'nün verdiği onbinin son sentine kadar savaşacağım."

Dinah Brand, esneyerek, oturduğu yerden atıldı:

"Onun, mantıklı konuşmayı kabul edemeyecek kadar keçi kafalı olduğunu söylemiştim size. Dan, içecek bir şey yok mu?"

Fedai, masadan kalktı ve odadan dışarı çıktı.

Thaler, omuz silkip:

"Nasıl isterseniz, ne yaptığınızı biliyorsunuz herhalde," dedi. "Yarın maça gidiyor musunuz?"

Gideceğimi sandığımı söyledim. Dan Rolff, cin ve limon suyuyla içeri girdi. Birkaç bardak içtik. Benim Zehirşehri'ne savaş açışım hakkında daha fazla söz edilmedi. Kumarbaz, ellerini üstümden sıyırmıştı, üstelemiyordu, hatta bir sonraki gece yer alacak maç hakkında birkaç öğüt verdi. Kid Cooper'ın, Ike Bush'u yeneceğini hatırlayan bahisçilerin çok para kazanacaklarını fısıldadı. Söyledikleri, oturanları etkilememişti. Adamın sözleri hiç de boş değildi oysa.

Onbiri az geçe çıktım, başıma bir şey gelmeden otele dönebildim.

DOKUZUNCU BÖLÜM

BİR KARA BIÇAK

ERTESİ sabah, kafamda doğru bir fikirle uyandım. Personville'de sadece kırkbin kişi yaşıyordu. Çevreye haber yaymak zor olmasa gerekti.

Bilardo salonlarını, meyhaneleri, pastaneleri, tütün dükkânlarını dolaşıp haberi yaymaya başladığımda, saat daha ondu. Yayma tekniğim şöyleydi:

"Kibritiniz var mı?... Teşekkür ederim... Bu akşam maça gidiyor musunuz?... Duyduğuma göre Ike Bush, altıncı raundda yenilecekmiş... Yanlış olmasa gerek... Haberi, Fısıltı'dan aldım... Tamam mı, hepsi onu tutuyor."

İnsanlar nelerden hoşlanırlar! Fısıltının adı geçtiği her haber önemli bir olaydı Personville'de. Bilgiyi, dilediğim şekilde yaydım.

İlk başladığımda yedi kişiden dördü Bush'un yeneceğini, üçü ise nakavtla yeneceğini savunuyordu. İkiye doğru bahse girenlerden kimse para teklif etmiyor, üçbuçuğa doğru ise Cooper, iki kişiden birinin favorisi oluyordu.

Son durağım bir lokantaydı, biftekli sandviçimi yerken haberi garsona ilettim.

Dışarı çıktığımda, çarpık bacaklı, uzun, sivri çeneli bir adamın beni beklediğini gördüm. Bir kürdan çiğneyerek yanımdan geçti, caddeye çıktı. Köşe başında durup, benden yana döndü:

"Söylediğiniz gibi olmayacağından eminim."

"Ne?"

"Ike Bush'un yenilme meselesinden söz ediyorum. O yenilmeyecek, bundan eminim."

"Öyleyse benim sözlerimin sizin üzerinizde hiç etkisi olmasa gerek. Fakat gerçekçi bahisçiler paralarım Kid Cooper'ın üzerine yatırıyorlar."

Sivri çeneli, kürdanı yere tükürdü ve bana sarı dişlerini gösterdi.

"Bana, Cooper'ı kullanacağım Bush'un kendisi söyledi. Bush'un yenilmesi planlanmış fakat Bush, ben öyle şey yapmam," dedi.

"Arkadaşın mı?"

"Tam değil fakat beni tanır. Hey, dinle beni! Fısıltı bu haberi sana ne karşılığında verdi?" "Hiçbir şey." Çarpık bacaklı küfretti:

"Ben de, söze söz diye otuz dolarımı Bush olacak o ayının üzerine yatırdım."

"Şimdi sen beni dinle," dedim. "Sen, Bush'un kazanmasını istersin, bazı sebeplerden ben de istiyorum. Sonra sen paranı da bağlamışsın. Durum böyleyken, herkesin Cooper'ın kazanacağım bildiğim Bush'a bildirmenin anlamı ne?"

Bana baktı, yelek cebinde yeni bir kürdan aradı, ağzına koydu ve sordu: "Peki ama sen kimsin?"

Ona, Hunt, Hunter ya da Huntington gibi bir ad verdim. Aynı şeyi ona ben sordum. Adının Bob MacSwain olduğunu söyledi. Bunun doğruluğunu şehirdeki herkese sorabilirmişim.

Kendisine inandığımı söyleyip devam ettim: "Ne dersin, Bush'a kuvvet verelim mi?" Gözlerinde küçük ışıklar yanıp söndü: "Hayır," dedi. "Ben o tip herif değilim. Ben hiçbir zaman... "

"Söylentilere adının karışmayacağından emin olabilirsin, sen bana bilgiyi ver, ben işleyeyim."

"Bu işle benim ilgili olduğumu kimseye söylemeyecek misin?" '"Hayır." "Yemin et." "Yemin ederim."

"Bush'un asıl adı, Al Kennedy. iki sene önce Philadelphia'daki Keystone tröstünü yıkıcı faaliyette bulunan grubun içindeydi, işte bu yüzden burada takma adla saklanıp, etliye sütlüye karışmak istemiyor. Anladın mı? Al Kennedy, Philadelphia'da cinayet suçundan aranıyor. Keystone davasıyla ilgili... "

Tekrarlamasına fırsat vermedim:

"Anladım, anladım. İkinci mesele onu bulmamız, bunu nasıl yapacağız?"

"Union caddesindeki Maxwell'e uğra. Belki şimdi bile oradadır. Dinlenerek, sözde geceye hazırlık yapıyordur."

"Desene, gerçek anlamda dövüşemeyeceğini sanıyor. Hadi gidip onu bulalım."

"Bulalım ne demek! Hani benim adım karışmayacaktı. Yemin ettin ya!"

"Doğru, şimdi hatırladım. Pekâlâ karışma, yalnız Bush'u tarif et."

"Esmer, ince yapılı, tek kulaklı, kaşları kaim ve düz, genç bir herif. Çıkarabilir misin?"

"Bunu bana bırak. Sonra seni nerede bulacağım?"

"Murry dolaylarında; fakat sakın postumu ele verme. Unutma, yemin ettin!"

Maxwell, Union caddesindeki dükkânların arasından yükselen dar kapılı otellerden bir tanesiydi. Resepsiyon yeri bakımsız, boya isteyen tahta bir masa ve arkasındaki boşluktan ibaretti. Yanaştım. Masanın üzerinde kirli bir çıngırak ve eski, dökülen bir otel kayıt defteri vardı. Kimse yoktu.

Ike Bush, Salt Lake Şehri, 214'ü bulana kadar sekiz sayfa geriye gitmem gerekti. Bu numarayı taşıyan güvercin yuvası boştu. Aynı numarayı taşıyan ikinci bir oda gözüme çarptı. Kapıya vurdum.

Ses yoktu. iki üç kere daha denedim, sonra merdivenlere yöneldim.

Birisi yukarı çıkıyordu. Durdum ve aşağıya eğildim. Kim olduğunu görebilecek kadar zaman vardı. Adaleli vücutlu, mavi kostümlü, asker şapkası giymiş genç bir adamdı. Gözlerinin üstündeki kalın, siyah kaşları düz bir çizgi meydana getirmişti.

"Merhaba," dedim.

Durmadı, sadece yan gözle baktı.

"Bu akşam kazanıyor musunuz?" diye sordum.

"Umut ederim," dedi.

Odasına dört basamak kalana kadar bekledim.

"Ben de umut ederim. Seni gemiye bindirip, Philadelphia'ya göndermek can sıkar, Al. Philadelphia'ya dönmek istemezsin, değil mi?"

Bir basamak daha çıktı sonra yavaş yavaş geri döndü. Bir omzunu duvara dayadı ve sordu:

"Ne, ne diyorsun sen?"

"Altıncı ya da bilmem kaçıncı raundda Cooper gibi zayıf birine yenilecek olursan üzüleceğimi söyledim. Bunu sakın yapma Al, Philadelphia'ya dönmek istemezsin, değil mi?"

Genç adam başını öne eğip bana doğru yaklaştı. Bir kol boyu uşaklık kalana kadar geldi, elleri yanından aşağıya sarkıyordu, benimki ise ceket cebimdeydi.

"Ne?"

"Şunu unutma ki, Ike Bush bu gece yenmeyecek olursa, Al Kennedy yarın Phil Polisine teslim

edilecek. Yani maçtan sonra doğuya doğru uzun bir yolculuğa çıkacaksın."

Sol omzunu hafifçe yukarı kaldırdı; cebimdeki tabancayı yeter yükseklikte kaldırdım. Homurdandı:

"Benim kazanmayacağımı da nereden çıkarttınız?"

"Bir yerden duydum, tabii artık bu fikre inanmadığınızdan eminim çünkü Phil'e gitmek kolay değil."

"'Senin çeneni dağıtmam gerek şişko sahtekâr!"

"Denemek için tam zamanıdır. Bu gece kazanmayacak beni yine göreceksin fakat o zaman bileklerin boş olmayacak. Ama kazanacak olursan, beni bir daha göreceğini hiç sanmıyorum."

MacSwain'i, Broadway'de bir bilardo salonunda buldum, Murry'de.

"Onu buldun mu?"

"Evet, her şey hazır durumda, tabii Bush, şehri havaya uçurmaya kalkmaz, arkasındakilere bir-şeyler fısıldamazsa."

MacSwain, sinirlendi, "Dikkatli olsan fena olmaz herhalde," dedi.

Zehirşehri'nin bahisli boks maçı, eskiden bir gazino binası olan büyük, ahşap yapıda yapılacaktı. Oraya sekizbuçukta vardığımda halk, portatif sandalyelerin konmuş olduğu iki balkonu hınca hınç doldurmuştu.

Sigara dumanı, pis koku, sıcak ve gürültüyle sarıldım.

Benim yerim üçüncü sıradaydı. Ringin yanına düşen bu yerime giderken Dan Rolffun yerinin benimkinden çok uzakta olmadığım gördüm. Dinah Brand da yanındaydı. Saçım düzelttirmiş, muhteşem gri minkinin içinde çok para ettiğini gösteriyordu.

Merhabalaştıktan sonra:

"Cooper'e mi yatırdın?" diye sordu.

"Hayır, sen ona mı yatırdın?"

"İstediğim kadar çok yatıramadım."

"Herkes Bush'un yenileceğini sanıyor," dedim. "Biraz önce Cooper'a dörde bir oranda bahis yapıldığına tanık oldum." Rolff'un üzerinden eğilip, ağzımı kızın kürkünün yakasına yapıştırdım, "Şikeyle yenilme kalktı. Vakit varken, karşı tarafa bahse geç."

Büyük, kanlı gözleri, açgözlülük ve merakla büyüdü, koyulaştı. "Sahi mi?" "Evet."

Kırmızısı koyulaşan dudaklarım kemirdi sonra şüpheyle sordu:

"Max'da girdi mi?"

"Onu görmedim, burada mı?"

Dalgın bir ifadeyle; "Öyle sanıyorum," dedi. Bakışları donuklaşmıştı. Dudaklarının kıpırdamasından para saydığı belli oluyordu.

"Söylediğimi ister kullan, ister bırak; yalnız gerçek olduğunu unutma."

Öne eğildi. Sert bir ifadeyle, gözlerimi delercesine inceledikten sonra çantasını açtı ve içinden bir *k*

konserve kutusu büyüklüğünde para rulosu çıkarıp, içinden çektiği bir deste banknotu Rolff'a uzattı.

"Al Dan, Bush'un üzerine yatır."

Rollff, parayı aldı ve emre boyun eğdi. Onun yerine kaydım. Dinâh, elini koluma koydu.

"Eğer param boşa gidecek olursa, sana ancak Allah yardım edebilir."

Düşüncesinin saçma olduğunu belirttim.

Ön maçlar başladı. Durmadan Thaler'i arıyordum. Kız, yanımda oturuyor, ringle hiç ilgilenmeden bana küfür ve tehdit yağdırıyordu.

Yarı finale geçilmişti ki, Rolff, elinde biletlerle göründü. Kendi yerime döndüm. Dinah'ın gözleri kâğıt parçacıklarından başka bir şey görmüyordu. Kafasını kaldırmadan bana seslendi:

"Maç bitince bizi dışarıda bekle."

O sırada Kid Cooper, ringe atladı. iriyarı, çalı gibi saçlı, lavanta rengi şortunun üzerinde çok fazla et toplanmış genç bir adamdı. ike Bush, asıl adıyla Al Kennedy, iplerden geçip, ringteki yerini alırken biçimli, kaygan vücuduyla Cooper'ı her zaman için yenebileceğini belli ediyordu. Fakat yüzü solgun ve düşünceliydi.

Tanıştırıldılar, belli kuralların tekrarlanması için ringin orta yerine getirildiler. Sonra köşelerine döndüler, bornozlarını atıp, iplerde gerindiler gong vurdu ve maça başlandı.

Cooper, hantal bir dövüş çıkartıyordu. Bush, çok daha hızlı ve bilgili bir şekilde hareket ediyordu. Cooper'ın uzaktan savurmaları pek fena değildi ama iki bacağı olan her kişinin bunlardan kurtulması çok kolaydı. Bunun karşılığında Bush'un bir klası vardı; çevikti, çabuk bir sol kroşesi ve demir gibi inebilecek bir sağı vardı. Şike çevrilmeden, Cooper'ın yanına Bush gibi iyi bir boksörün konması cinayet demekti; fakat ince delikanlı uğraşmıyordu. Daha doğrusu kazanmak istemediği belliydi.

Cooper, düz tabanlarıyla ringin etrafında dolanıyor, uzun vuruşlarını havaya sallıyordu. Bunlardan birkaçı ışıktan, köşe direklerine kadar her yere indi. Bush, dalıyor çıkıyor, istediği zaman rakibinin suratına yumruğu indiriyor fakat eldivenin içine kuvvetini koymuyordu.

Daha birinci raund sona ermeden müşteriler yuhalamaya başladılar. İkinci raund da bir o kadar tatsız geçti. Kendimi iyi hissetmemeye başlamıştım. Konuşmamız, Bush'u etkilememişe benziyordu. Göz ucuyla, Dinah Brand'ın benim dikkatimi çekmek istediğini gördüm. Görmezlikten geldim. Halk, 'Dövüş çıkarın, heyecan isteriz, dostluk bitsin,' diye haykırıyordu. Bu müzikle benim yakınımdaki köşeye kadar neredeyse vals yaparak gelen Bush'a, ellerimle bir megafon yaparak seslendim. Yuhalanmanın kesildiği bir anı seçtiğim için duymaması mümkün değildi. "Al! Philly'e dönüyorsun."

Bush'un arkası bana dönüktü. Cooper'ı iteledi, çevirdi ta ki, yüzü benden tarafa dönene kadar. O sırada salonun başka bir köşesinden aynı haykırış duyuldu. "Al! Philly'e dönüyorsun."

MaeSwain'di herhalde.

Bir sarhoş, bunu bir şaka sanıp, tekrarladı. Onu ötekiler de izledi.

Kara, düz kaşların altındaki gözler salonu tarıyordu.

Cooper'ın uzak vuruşlarından bir tanesi gencin çenesine indi.

Hakem, iki saniyede beşe kadar saydı, fakat gong onun sesini kesti.

Dinah'a baktım ve güldüm, O da bana baktı fakat gülmedi. Yüzü Dan Rolff'unkinden de daha vahşileşmişti.

Bush'un meneceri, onu sürükleyerek köşesine çekti, kuruladı fakat uyguladığı masaj çok üstünkörüydü. Bush, gözlerini açtı ve ayaklarını seyretmeye başladı. Gong vuruldu. Kid Cooper, şortunun lâstiğini gevşeterek ringin orta yerine fırladı. Bush, şişman rakibi yerini alana kadar bekledi sonra üstüne atıldı. Sol eldiveni, Cooper'ın yanağına gömüldü. Sonra Cooper'ın karnında gerçek anlamıyla kayboldu aynı eldiven. Cooper, "Uh" diye bir ses çıkarttı. Ayaklarının üzerinde duramıyordu. Abandone olmuştu.

Bush, onu doğrulttu ve sağ yumruğunu ağzının ortasına indirdi. Sonra bir sol... Başının iki yanına birer tane daha geçirdi, soluyla Cooper'ın sarkan başım doğrultup, sağını indirdi.

Salondaki herkes bu vuruşu kendi benliklerinde hissetti.

Cooper, yere düştü, bir takla attı ve ortaya serildi Hakem on saniyeyi ancak yarım dakikada sayabildi. Yarım saatta da saysa hiçbir şey değişmeyecekti. Kid Cooper, nakavttı.

Hakem sayma işine son vermesi gerektiğim düşünerek, Bush'un elini kaldırdı. İkisi de mutlu değillerdi.

O sırada birinci kat balkondan gümüş rengi bir ışık parladı, ringe doğru kaydı. Parıltı ringte son buldu.

Bir kadın çığlığı duyuldu.

Ike Bush'un kolu, hakemin elinden kurtuldu, yerdeki Kid Cooper'ın başının üstüne düştü. Bush'u yere seren bıçağın siyah kabzası, genç delikanlının ense kökünden çıkmıştı.

YARIM SAAT sonra salondan çıktığımda, kaldırıma yanaştırdığı Marmo'nunun direksiyonundaki Dinah Brand'ın, yol kenarındaki Thaler'le konuştuğunu gördüm. Açık mavi arabanın ön camına eğilmiş olan Thaler'in yüz ifadesi Dinah'ınki kadar tatsızdı. Açılıp kapanan dudakları bir kâğıt inceliğindeydi.

Samimi bir aile yaratmıştık. Dinah, beni görüp, "Neredesin, gelsene," diye seslenmemiş olmasaydı bu gruba katılmaya hiç niyetim yoktu tabii.

Arabaya gittim. Thaler, bana hoşlanmayarak baktı.

"Dün gece size San Francisco'ya dönmenizi tavsiye etmiştim." Fısıltısı, kimsenin "esinin olamaya

cağı kadar sert ve haşindi. "Şimdi sözümü tekrar ediyorum."

"Teşekkür ederim," dedim ve kızın yanına geçtim.

O, motoru işletirken, Thaler fısıldadı: "Bu beni ilk satışın değil fakat sonuncusu olacak."

"Sevgilim, seninle işim bitti, cehenneme kadar yolun var!" Dinah'ın cüretine hayran olmaktan kendimi alamadım.

Dinah, Marmo'nunu Broadway'e doğru sürerken:

"Bush, öldü mü?" diye sordu.

"Tabii, delikanlıyı yüzüstü çevirdiklerinde, bıçağın ucunun gırtlağından çıkmış olduğunu gördüm."

"Onların sözünü dinlememekle büyük akılsızlık etti. Haydi bir şeyler yiyelim, yüzde on kârdayım, Max dostumuz bundan hoşlanmadıysa bu kendi bileceği bir iş. Sen kârda mısın?"

"Bahse girmedim. Demek Max, senin kazanmandan hoşlanmadı?"

"Bahse girmedin mi?"

"Girmedim. Max hoşlanmadı öyle mi?"

"Herhalde delisin sen. Neyse, sizin gibi delilerle uğraşacak bir ben mi kaldım. Max çok kaybetti. Benim son anda biletleri değiştirip kazanmama, kendisine haber vermeyişime içerledi." Ani bir frenle durduk. Bir Çin lokantasının önündeydik.

"Hepsi cehenneme, bu küçük teneke kutusu üyelerinden bıktım artık."

Fakat arabadan inerken yaşlanan gözlerine mendilini bastırdı.

Sonra toparlanıp, beni kaldırıma sürükledi:

"Aç kurt gibiyim, bana Chow Mein'de bir ton ısmarlar mısın?"

Bir ton yemedi; fakat üstüste yığılan tabaklardan kamım tıka basa doldurduğu belliydi. Marmon'a bindik ve evine yollandık.

Dan Rolff, yemek masasının başına oturmuş önündeki etiketsiz kahverengi şişeyi, uyuşturucunun etkisinde olan ifadesiz gözleriyle seyrediyordu. Odaya laudanumun kokusu sinmişti.

Dinah, kürkünü gelişigüzel bir koltuğa atıp, parmaklarım fedainin suratının önünde şaklattı.

"Topladın mı?"

Fedai, gözlerini şişeden ayırmaksızın cebinden çıkardığı para tomarını kıza uzattı. Dinah, bunu kaptı, iki kere saydı, dudaklarım şaplatıp, çantasına koydu.

Sonra mutfağa gitti ve buz kırmaya başladı. Oturdum, bir sigara yaktım. Rolff, şişesini seyrediyordu. Zaten birbirimize anlatacak çok az şeyimiz oluyordu. Dinah, limon suyu, cin ve buzla geldi.

İçkimizi yudumladık, Dinah, Rolffa sordu: "Max müthiş sinirlenmişti. Senin son anda dolaşıp, Bush üzerine yatırım yaptığını duymuş. Aptal maymun, benim onu aldattığımı sanıyor. Oysa benim ne ilgim vardı? Bana düşen, bir bebek işi kadar kolaydı, öyle değil mi?"

Fedaiden ses çıkmadı.

"Tabii, Max'ı korkutan, sen yatırım yaparken benim paramla birlikte onun parasını da kullandığının düşünüleceği."

Bardaklarımızdaki içkiyi yeniledi. Rolff içkiye dokunmamıştı. Kahverengi gişesinden gözlerini ayırmadan konuştu:

"Onu sinirlendirmemek gerekir."

Kız, kaşlarım çattı ve sertçe bir karşılık verdi:

"İstediğimi yaparım. Benimle o şekilde konuşmaya hakkı yok onun. Beni satın almadı ya? O öyle sanıyor ama işlerin değişik olduğunu göstereceğim ona." Bardağını bir yudumda boşalttı ve masaya vurdu. Bana döndü. "Elihu Willsson'un onbin dolarım, şehri temizlemek için kullanmaya kararlı mısın?"

"Evet."

Kanlı gözleri yine açgözlülükle parladı.

"Sana yardım edecek olursam o paradan bana da pay düşecek mi?"

"Bunu yapamazsın Dinah," diyen Rolff'un sesi sert fakat nazikti. "Bu adilik olur."

Kız, ağır ağır ondan tarafa döndü, ağzı Thaler'le konuştuğu andaki şeklini almıştı. Yüzü kıpkırmızıydı. Sesine yumuşak ve içli bir ton verip:

"Senin gibi gerçekten kibar bir adamın benim gibi adi bir sokak karısıyla ahbaplık etmesi çok fena," dedi.

"Bu durum çok çabuk düzeltilebilir," dedi fedai.

Yavaş yavaş yerinden kalktı, iyice uyuşmuş olduğu belliydi.

Dinah, bir hamlede yerinden fırlayıp, onun yanına gitti, yırtarcasına açtığı gözlerim onunkilere dikip ısrarla sordu:

"Demek senin için adi oldum, öyle mi?"

"Ben senin adiliğinden değil, arkadaşlarım bu adam uğruna feda etmenin adiliğinden söz ettim."

Kız, onun ince bileklerinden birini yakaladı ve adamı dizlerinin üstüne çökertene kadar büktü. Öbür eliyle, avurtları çökmüş yüzü olanca gücüyle tokatlıyordu. Fedai boşta olan eliyle yüzünü koruyabilirdi ama yapmadı.

Kız, adamı bıraktı ve cin bardağına uzandı. Gülüyordu. Bu gülüşü beğenmedim.

Rolff, gözlerini kırpıştırarak yerinden kalktı. Bileği kızarmış, yüzü yer yer çürümüştü. Donuk gözlerini bana çevirdi.

Uyuşuk halinde hiçbir değişiklik olmadan elini cebine soktu ve otomatiği çıkartıp bana ateş etti.

Fakat gerekli hız ve nişan almak için eli çok fazla titriyordu. Ona bir bardak fırlatacak kadar zaman buldum. Kurşun başımın üstünden geçti.

İkincisine hedef olmamak için üstüne atladım, tabancayı yere düşürtebildim. Kurşun yere saplandı. Çenesine bir yumruk attım, yere yuvarlandı.

Döndüm.

Dinah Brand, kafama cin şişesini indirmeye hazırlanmıştı.

"Yapma," diye bağırdım.

"Onu bu şekilde hırpalamamalıydın," diye soludu.

"Oldu bir kere, onu kaldırmaya bak." Şişeyi masaya koydu. Rolff'u yatak odasına taşımasına yardım ettim. Adam gözlerini oynatmaya başladıktan sonra işi kıza bırakıp yemek odasına döndüm. Onbeş dakika sonra Dinah da bana katıldı.

"İyileşti fakat onu, bu derece şiddete başvurmadan da yola sokabilirdin."

"O sana âşık," dedim; "Ben ona bir erkek gibi davrandım. Bir erkek sevdiği kadın tarafından tokatlandıktan sonra onu seyreden yabancıdan da aynı davranışı bekler. Ben ona bir erkekmiş gibi davrandım, kadınların, kızların oyuncağı olmuş bir soytarıymış gibi değil."

"Erkekleri hiç anlayamamışımdır zaten," dedi. "Bir içki içsem hiç fena olmayacak."

İçtik. Konuya geçtim:

"Willsson'un parasından pay alacak olursan benimle birlikte çalışacağım söylemiştin; pay alacaksın. "

"Ne kadar?"

"Emeğinin karşılığım. Yaptığın ne tutarsa."

"Yani fiyat belli değil."

"Yardımına göre. Belli değil."

"Öyle mi sanıyorsun, sana yardım dediğin şeyden küfelerce verebilirim. Uydurduğumu sanma, ben Zehirşehri'ni avucumun içi gibi tanıyan bir kızım."

Gözü, gri renkteki çorabına gitti, "Allah kah

retsin yine kaçmış. Yemin ederim çıplak bacak gezeceğim."

"Bacakların çok uzun; çorap çok geriliyor," dedim.

"Bu seninle ilgili değil, onu bırak da şehrimizi nasıl temizleyeceğini anlat."

"Bana yalan söylenmediyse eğer, Zehirşehri'ni karışıklığa düşürenler, Thaler, Lew Yard, Finlandiyalı Pete ve Noonan. İhtiyar Elihu'nun da payı var ama, bütün kabahat onun değil. Sonra Elihu, benim müşterim olduğu için ona yumuşak davranmak zorundayım. Aklıma en uygun düşen fikir, başkalarının da kirliliklerini orta yere sermek için suç yakalamak. Sözgelişi, Kiralık katil aranıyor - Dişi ya da erkek diye bir ilan verebilirim. Eğer düşündüğüm kadar suçluysalar onların üstüne yamayabileceğim bir işi bulmam uzun sürmez."

"Boks maçının yönünü değiştirdiğinde de bunu mu düşünüyordun?"

"O bir denemeydi sadece, ne olacağını görmek için yaptım."

"Demek siz, bilim düşkünü detektifler böyle çalışıyorsunuz? Allah, Allah! Senin gibi şişko, keçi kafalı bir ihtiyardan beklemeyeceğim şeyleri yapıyorsun."

"Plan yapmak bazen yararlıdır," dedim. "Fakat bazen işleri karıştırmak bile yeterlidir. Eğer yaşayabilecek güçteysen ve gözlerim açık tutabiliyor-san amacına ulaşacaksın demektir."

"Bu, içkileri tazelemeye değer herhalde," dedi.

Birer içki daha içtik.

Bardağım masaya koydu, dudaklarım yaladı. "Eğer sistemin işleri karıştırmaksa, senin işine yarayacak esaslı bir kaşığım var. Noonan'ın kardeşi Tim 'den bahsedildiğim hiç duydun mu? Birkaç yıl önce Mock Lake'de intihar eden adam...

"Hayır."

"iyi şeyler duymayacaktın zaten. Neyse o intihar etmedi. Onu Max öldürdü." "Öyle mi?"

"Allah aşkına uyan! Bu söylediklerim gerçek, Noonan, Tim'e karşı bir baba gibiydi, ispat edilirse, Max'ın arkasından kimsenin koşamayacağı gibi koşar. İstediğin de bu, değil mi?"

"ispat gerekiyor."

"iki kişi Tim ölmeden önce onun yanındaymış. Tim onlara kendisini Max'in yaraladığını söylemiş. İkisi de bizim şehirde yaşıyorlar. Yalnız birisi fazla yaşayamayacak. Karıştırmak için kaşığımı nasıl buldun?"

Dinah, gerçeği söylüyormuş gibi görünüyordu; fakat bu, kadınlarda, hele mavi gözlü kadınlarda hiçbir şey ifade etmez.

"Gerisini dinleyelim," dedim. "Ben ayrıntılardan çok hoşlanırım."

"Dinleyeceksin. Hiç Mock Lake'e gittin mi ? Orası bizim yazlık yerimizdir. Kanyon yolundan otuz mil ötede. Bir sene önce Holly adında bir adamla Ağustos'un son haftasını orada geçirmiştim. Holly, şimdi ingiltere'de. Fakat onun bu isle bir ilgisi yok;

şişman, komik bir kadın gibiydi zaten. Beyaz ipek çorap giyer yine de konçları tersine çevirirdi, çorap lastiği bacağını acıtmasın diye. Geçen hafta ondan bir mektup aldım. Buralarda bir yerde olacak.

Neyse, biz oradaydık. Max da oradaydı. Yanında, Myrtle Jennison adında, dolaştırdığı bir sevgilisi vardı. Şimdi Belediye Hastanesi'nde ölüyor... Bright hastalığı gibi bir şeye tutulmuş. O zamanlar klası olan bir kızdı, ince uzun bir sarışın. Onu her zaman sevmişimdir. Yalnız, birkaç bardak devirince çok gürültücü olurdu. Tim Noonan, ona deli olurdu fakat o yaz Myrtle, Max'dan başka kimseyi görmüyordu.

Tim, kızın peşini bırakmadı. iriyarı, yakışıklı bir İrlandaliydı, fakat adi bir düzenbazdı aslında, işlerini şef ağabeyine dayanarak yürütür, Myrtle nereye gitse peşini bırakmazdı.

Kız, bundan Max'a bahsetmek istemiyordu, çünkü sevgilisinin polis şefiyle derde girmesini istemiyordu.

Cumartesi günü Tim, Mock Lake'de göründü. Myrtle ve Max yalnız başlarına oturuyorlardı. Holly ve ben bir grupla birlikteydik. Myrtle'in,

Tim'den bir mesaj aldığım, kendisine o gece birkaç dakika için randevu vermiş olduğunu; eğer Myrtle randevuya gitmeyecek olursa intihar edeceğini de mesaja eklediğini öğrendim. Holly ve ben bu boş tehdide güldük. Myrtle'i gitmemesi için kandırmaya çalıştım. Fakat Tim'e gözdağı vermeye kalkacak kadar içmişti.

O gece otelde hep birlikte dans ettik. Max da oradaydı fakat biraz sonra ortadan kayboldu; onu, o akşam bir daha görmedim. Myrtle, Rutgers adında bir adamla dans etmeye başlamıştı. Rutgers, bu şehirdeki bir avukattır. Myrtle dansdan sonra yan kapılardan birinden dışarı çıktı. Yanımdan geçerken bana göz kırpığından Tim'le buluşmaya gittiğini anladım. Henüz dışarı çıkmıştı ki, silah sesini duydum. Sesi benden başka kimse önemsemedi. Myrtle ve Tim meselesini bilmemiş olsaydım ben de önemsemeyecektim herhalde.

Holly'e, Myrtle'i görmek istediğimi söyledim ve tek başıma onun çıktığı yoldan çıktım. Sokağa vardığımda bir grup insanla karşılaştım. Ben de bu gruba karıştım.. Hey, bu anlatma beni susattı."

Bardağına cin doldurdum. Mutfağa limon suyu ve buz getirmeye gitti. Karıştırdık, içtik, sonra o tekrar hikâyesine döndü:

"Tim Noonan oradaydı, ölmüştü. Şakağında bir kurşun deliği vardı, silahı yanındaydı. Başında bir düzine adam toplanmıştı belki; otelciler, turistler ve MacSwain adında Noonan'ın adamlarından biri, Myrtle, beni görür görmez kalabalıktan uzaklaştırmaya çalıştı. Ağaçların karanlığına daldık."

"Onu Max öldürdü," dedi. "Şimdi ne yapacağım?"

Ona, cinayetin nasıl olduğunu sordum. Tabancanın parlayışım gördüğünü ve ilk başta Tim'in intihar ettiğini sandığını söyledi. Başka bir şey göremeyecek kadar uzaktaymış ve çevresi çok karanlıkmış. Tim'in yanına koşmuş. Tim, 'Beni o kadının uğruna öldürmemeliydi. Ona..' diyerek yerde kıvranmış. Şakağından kan akıyormuş.

Myrtle, Max'in öldürmüş olduğundan korkmuş, fakat emin olmak istiyormuş, bunun için yere eğilmiş ve Tim'in başını kucağına alıp: 'Kim yaptı Tim?' diye sormuş.

Tim, ölüm halindeymiş fakat kendim kaybetmeden önce, 'Max,' demiş.

Bana, 'Ne yapacağım!' diye sormaya başladı. Ona Tim'in, 'Max,' deyişini kendisinden başka kimsenin duyup duymadığım sordum. MacSwain adlı Noonan'ın adamının duyduğunu söyledi.

Max'ın, Tim Noonan gibi bir budalayı öldürdüğü için belâya düşmesini istemiyordum. O zamanlar Max benim için bir$ey ifade etmezdi ama ondan hoşlanırdım ve en önemlisi Noonan'ların hepsinden nefret ediyordum. MacSwain'in karısını tanırdım. MacSwain, Noonan kuvvetlerine katılmadan önce dürüst bir adammış. Fakat onlarla birlikte olduktan sonra o da onlara benzedi. Karısı bir zaman dayanmaya çalıştı sonra adamı bıraktı.

MacSwain budalasını tanıdığımı düşünerek, Myrtle'a, işleri ayarlayabileceğimi sandığımı söyledim. MacSwain'in hafızası küçük bir bıçakla körletilebilirdi ya da onu halletme işini Max'a bırakabilirdik. Myrtle, Tim'in intihar tehdidini duymuştu. MacSwain budalası da tanık olunca şakaktaki kurşun deliğinin Tim'in kendi tabancasının açmış olduğunu göstermekten kolay bir şey yoktu.

Myrtle'i ağaçların altında bırakıp, Max'ı aramaya çıktım. Yoktu. Kalabalık dağılmaya başlamıştı. Otel orkestrasının dans müziğim duyabiliyordum. Max'ı bulamadım, tekrar Myrtle'in yanına döndüm. O., başka bir karara varmıştı. Max'ın, Tim'i onun öldürmüş olduğunu bildiğini öğrenmesini istemiyordu. Max'dan korkuyordu.

Ne demek istediğimi anlıyor musun? Bir gün Max'dan ayrılınca, Max'ın onu, kendisi hakkında fazla bilgi sahibi olduğunu düşünerek yok etmesinden korkuyordu. Onun neler hissettiğini anlayabiliyorum. Son kararımız, Myrtle'in, olayın aslını bildiğini belli etmeden işleri halletmekti. Ben de bilmiyormuşum gibi davranmak istiyordum.

"Myrtle, Tim'in çevresindeki azalan kalabalığa karıştı ve MacSwain'i yakaladı. Onu biraz uzağa götürüp teklifini yapmış. Yanında para olduğu için adamın eline ikiyüz dolar ve bir elmas yüzük sıkıştıra-bilmiş. Yüzük, Böyle adlı birine bin dolara patlamıştı. Ben, MacSwain'in sonradan daha fazla isteyeceğini düşünmüştüm, oysa o zaman aldığına fit kaldı. Tim'ın, Myrtle'e yazmış olduğu mektubun da yardımıyla intihar hikâyesi yutturulabildi.

Noonan bir sahtelik kokusu almıştı. Sanırsam, Max'ın bir ilgisi olduğunu düşünüyordu. Fakat Max'-m çevresinde öyle bir dokunulmazlık havası

yaratılmıştı ki, sonunda Noonan bile onun suçsuz olduğuna inandı. Fakat olayın kabul edildiği şekliyle yürümüş olduğuna inanmadığından da eminim. Yine de bir şey yapmadı, sadece MacSwain budalasını birliğinden atmakla yetindi.

Bir zaman sonra Max'la Myrtle ayrıldılar. Kavga falan etmeden... Durup dururken ayrıldılar. Max, cinayeti kendisinin işlediğini Myrtleln bildiğini hiçbir zaman sezmedi fakat kız onun yanında kendini rahat hissedemez olmuştu bir kere. Sana söylediğim gibi, şimdi çok hasta ve uzun zaman yaşayamayacak. Sorulduğu takdirde gerçeği söylemekten çekineceğini sanmıyorum. MacSwain dersen, o da hâlâ bu şehirde. Para kokusu alacak olursa konuşacağından eminim. Bu iki kişi, Max aleyhine kullanılacak malzemeye sahipler. Bu malzeme değerlendirilirse, Noonan hemen faaliyete geçecektir. Bu anlattıklarım senin karıştırma işine bir başlangıç olmaya yeter mi?"

"İntihar olmaz mıydı?" diye sordum. "Tim No-onan, yaptığı işi son dakikada Max'a yamamak istemiş olmaz mı?"

"O korkakta intihar edecek güç yoktu ki. Böyle bir ihtimal düşünülmez bile.".

"Ona Myrtle ateş etmiş olamaz mı?"

"Noonan da bunu düşündü. Fakat silah sesi duyulduğunda Myrtle'in yolun üçte birine bile ulaşmamış olması gerekiyordu."

"Max'ın da kurtarıcısı var mıydı?"

"Tabii. Dört kişi, Max'ın, otelin öbür tarafındaki bardan bütün gece boyunca ayrılmamış olduğuna yemin etti. Hatırladığım kadarıyla bunu açıktan açığa hiç çekinmeden söylediler. Zaten Max, daima kendini kurtarmanın yollarını bilir. Barda, Max'in orada olup olmadığım bilemeyen başka adamlar da vardı fakat o dört kişi hatırladılar. Max'ın hatırlanmasını istediği her şeyi hatırlamaya hazırdılar."

Kızın gözleri büyümüştü. Bana doğru eğildi, dirseğini çarptığı bardak yere yuvarlandı.

"Gaga Murry, o dört kişiden biriydi," dedi. "Max'la ayrı çalışıyorlar şimdi. Belki gerçeği söyler. Broadvvay'de bir bilardo salonu işletiyor."

"Peki. Bir de şeyi soracağım, şu MacSwain denen adam, uzun çeneli, çarpık bacaklı bir adam mı?" "Evet! Tanıyor musun onu?"

"Yüzünü görmüşlüğüm var, şimdi ne iş yapıyor?"

"Vakit öldürüyor, serserinin teki. Sen anlattıklarıma ne biçiyorsun, ondan haber ver?"

"Daha erken, kızım. Anlattıklarının nasıl işlediğini görmem lâzım."

Bana bir dia küfür savurduktan sonra cine uzandı.

"Ben içmem, teşekkür ederim. Saat sabahın beşi oldu, önümde zorlu bir gün uzanıyor," dedim.

Tekrar acıkmış olduğuna karar verdi. Bu benim de acıkmış olduğumu hatırlattı. Tostları ve kahveyi ocaktan indirmek yarım saat sürdü. Onları mideye indirmemiz, üzerlerine birer sigara yakmamız, sonra içtiğimiz birer bardak kahve, epey vakit aldı. Ayrılmak üzere kalktığımda saat altıyı geçiyordu...

ONBİRİNCİ BÖLÜM

OTELE döndüm, küveti soğuk su ile doldurup içine girdim. Bu beni kızıştırdı, kızışmaya ihtiyacım vardı zaten. Kırk yaşımda, cini uykunun yerine koyabiliyordum ama tam anlamıyla değil.

Giyindikten sonra bir belge yazmaya başladım:

'Ölmeden az önce, Tim Noonan bana, kendisine Max Thaler'in ateş etmiş olduğunu söyledi. Detektif Bob MacSwain bana söylerken duydu. Bob Mac Swain'e 200 dolar ve 1000 dolar değerinde bir elmas yirmilik verdim; susması ve cinayeti intihar olarak göstererek tanıklık yapması için.'

Cebimdeki bu belgeyle aşağıya indim, çoğunluğunu kahvenin meydana getirdiği bir kahvaltı daha ettim, sonra Şehir Hastanesine yollandım.

Ziyaret saatleri öğleden sonraydı fakat A.B.D. Detektif Bürosu kartımı gösterip, bir saatlik gecikmenin binlerce ölüme mal olabileceğine dair dil dökerek, Myrtle Jennison'a çıkabildim.

Üçüncü kattaki koğuşta tek başına yattığı bir odadaydı. Öbür dört yatak boştu. Benim gördüğüm zaman, yirmibeş ya da ellibeş yaşlarında bir kız olabilirdi. Yüzü lekeli, şiş bir maskeydi, iki örgü halindeki sarı saçları ölmüş bir durumda yastığın iki yanından uzanıyordu.

Beni yukarı çıkaran hemşire odadan çıkana kadar bekledim. Sonra belgeyi yataktaki hastaya uzattım ve:

"Bunu imzalar mısınız lütfen, Bayan Jennison," dedim.

Bana çirkin gözlerle baktı, gözlerinin rengi etrafındaki et birikintilerinden seçilemiyordu. Sonra gözlerini belgeye çevirdi ve biçimsiz bir şişman el, uzatarak kâğıdı aldı.

Yazdığım kırkiki kelimeyi tam beş dakikada okumuş gibi davrandı. Kâğıdı çarşafın üstüne bırakıp sordu:

"Bunu nereden buldun?" Sesi kısık ve rahatsız ediciydi.

"Beni size Dinah Brand yolladı." Heyecanla sordu: "Max'dan ayrıldı mı?"

"Benim bildiğim kadarıyla ayrılmadı," diye yalan söyledim. "Bu belgenin imzalanmasını ne olur ne olmaz lâzım olur diye istiyor galiba."

"Ve böylece aptal boynunu kestirmek istiyor besbelli. Bana bir kalem verin."

Ona dolmakalemimi verdim ve belgenin altına not defterimi koydum. İmzam dediği karalaması biter bitmez kâğıdı çekip aldım. Ben kâğıdı sallayarak mürekkebi kurutmaya çalışırken o konuştu:

"Bunu yapmamı istiyorsa ben katılırım tabii. Kim, ne yapmış beni ilgilendirmez artık. Bittim ben. Hepsi geberse umurumda değil." Birden üstündeki çarşaflan kenara attı, bana kirli, zevksiz geceliğinin içindeki şişmiş, iğrenç vücudunu gösterdi. "Nasıl beğendin mi? Gördün mü, benim işim bitik artık."

Örtüyü yeniden üstüne çektim ve:

"Teşekkür ederim bayan Jennison," dedim.

""Teşekkür edecek bir şey yok. Bunlar benim için önemli değil artık. Sadece..." iki katlı çenesi titredi, "Böylece çirkin ölmekten nefret ediyorum."

ONİKİNCİ BÖLÜM

YENİ BİR ANLAŞMA

MACSWAİN'İ aramak üzere dışarı çıktım. Ne şehir, ne de telefon rehberinden bir şey elde edebildim. Bilardo salonlarını, sigara dükkânlarını aradım. Hem kendim bakıyor hem de oradakilere soruyordum. Yoktu. Çarpık bacaklara rastlayabilmek için caddeye çıktım. Bu da faydasızdı. Otele dönmeye, biraz kestirip gece bastırınca aramama devam etmeye karar verdim.

Otelin holünde, gazetenin arkasına saklanmış olan adam beni görünce gazeteyi yüzüne tutmaktan vazgeçti ve elimi sıkmak üzere bana doğru geldi. Çarpık bacakları, upuzun bir çenesi vardı, MacSwain'di bu.

Başımla, önemsemediğimi belirtecek bir selâm alıp, asansöre doğruldum. Arkamdan seslenerek beni izledi:

"Hey, bir dakika durabilir misin?"

"Olur, o kadar vaktim var," dedim. İlgisiz görünmeye devam ediyordum.

"Görülmeyeceğimiz bir yere gidelim,"dedi ,çok sinirliydi.

Onu odama çıkardım. Bir koltuğa çöktü, dişlerinin araşma bir kibrit çöpü yerleştirdi. Yatağın kenarına oturdum ve konuşmasını bekledim. Çöpü çiğnedi sonra başladı:

"Kardeşim, ben şenle ödeşmeye geldim... "

"Yani, dün bana eski günlerden söz açtığında beni tanıdığım, Bush'un bahsi kendisinin üstüne yapmanızı söylemediğini mi söyleyeceksin? Yoksa Bush'-un kazanacağını kendin tahmin ettiğini, çünkü eski boğalardan olduğunu mu? Ve beni onunla konuşturmaya zorlayarak biraz para kazanmaya karar vermiş olduğunu mu, itiraf edeceksin?" diye sordum.

"Sözümü bu kadar uzatmayacaktım ama madem sen sayıp döktün ben de evet diyorum." "Kazandın mı?"

"Altı yüz tane demir adam kazandım." Başındaki şapkayı geriye attı ve ucunu yediği kibrit çöpüyle kafasını kaşıdı. "Sonra hepsini ve kendi ikiyüz

dolarımı oyunda kaybettim. Buna ne dersin? Altıyüz balık yakalıyorum sonra kahvaltı için ancak dört lokma ekmeğim kalıyor."

Acıklı bir şey olduğunu fakat yaşadığımız dünyada böyle şeylere sık rastlandığını söyledim.

Kibrit çöpünü tekrar ağzına soktu, çiğnedi sonra:

"işte bunun için sana geldim. Eskiden ben de gürültü çıkaranlara dahildim..." dedi.

"Peki Noonan kayakları neden giydirdi?"

"Kayakları mı? Ne kayağı? Ben kendim ayrıldım meslekten. O sırada karım bir otomobil kazasında ölmüştü bana sigortadan para geldi yorulmaktan vazgeçtim."

"Ben de kardeşi intihar ettiği sırada Noonan'ın senin ayaklarının altına kayakları yerleştirerek başından def ettiğini duymuştum," dedim.

"Yanlış duymuşsun. Meslekten, tam o olaydan sonra ayrıldım ama kendi isteğimle, inanmazsan Noonan'a sor."

"Benim için o kadar önemli değil canım. Sen benimle niçin görüşmek istediğini söyle."

"Senin Detektif Bürosu'ndan olduğunu biliyorum. Bende, eski bir coplu olduğundan, bu şehirde dönen dolapları iki taraflı olarak bilirim. Senin burada neye girişmiş olduğunu tahmin ediyorum. Yardımcı olurum diye düşünmüştüm."

"Bana ispiyonculuk mu yapacaksın yoksa?"

Gözlerimin içine baktı ve hiç bozuntuya vermeden devam etti:

"Eline geçirdiği her şeye en kötü adı takan bir adamın fazla iş becereceğini sanmıyorum."

"Sana yapacak bir iş vereyim, MacSwam," dedim ve Myrtle Jennison'un imzaladığı belgeyi uzattım. "Ne diyorsun söyle bakalım."

Dikkatle okudu; dudakları kelimeleri şekillendiriyor, kibrit çöpü bir aşağı bir yukarı sallanıyordu. Ayağa kalktı, kâğıdı yatağa, benim yanıma koydu. Kaşları çatıktı.

"İlkönce öğrenmem gereken bir şey var," dedi. "Sonra döner sana bütün hikâyeyi anlatırım."

Güldüm :

"Aptal olma. Gitmene izin vereceğimi mi sanıyorsun."

"Bilmiyorum." Kafasını salladı, hâlâ ciddiydi. "Bunu sen de bilmiyorsun. Bütün bildiğin beni durdurmaya kalkışıp kalkışmayacağın."

"Durduracağım," derken, benden, altı yedi yaş daha genç olduğunu, daha güçlü göründüğünü ve on onbeş kilo daha zayıf olduğunu düşünüyordum.

Yatağın ayak ucunda durdu ve beni ciddi ifadeli gözlerle seyretti. Yatakta oturmuş, gözlerimdeki bilemediğim ifadeyle onu seyrediyordum. Belki üç dakika bu şekilde kaldık.

Bu zamanı, üzerime atlamaya kalktığı takdirde kendimi yatağa atıp, kalçamın üstünde dönerek ayaklarımı suratına yapıştırabileceğimi düşünmekle geçirdim. Tabancamı çekemeyeceğim kadar yakındı bana. Konuşmaya başladığında bu hayali dövüşün planım yeni bitirmiştim.

"O saçma yüzük o kadar para etmedi."

"Otur da anlat,"

"İlkönce ne yapmaya kararlı olduğunu öğrenmem gerekir," dedi.

"Fısıltı'yı yakalayacağım."

"Onu demek istemedim. Bana ne yapacaksın?"

"Benimle Belediye'ye kadar gelmen gerekecek."

"Gelmeyeceğim."

"Neden? Sadece bir tanıksın."

"Ben, Noonan'ın rüşvet alma suçundan ya da başka bir uydurma suçtan rahatlıkla asabileceği bir tanığım. Onu sevindirmeye hiç niyetim yok."

Bu çene yarıştırmasının bizi bir yere götüreceği yoktu.

"Maalesef onu görmeye mecbursun," diye kestirip attım.

"Yakala öyleyse."

Daha dik oturdum ve sağ elimi arka pantolon cebime uzattım.

Üstüme atıldı. Kendimi sırt üstü yatağa attım, kalça numarasını yaptım, ayaklarımı suratının hizasına fırlattım, iyi bir hamleydi yalnız yürümedi.

Yere, ayaklarım tavana dikili olarak sırt üstü düştüm. Yatağın altına kaçmaya, bir yandan da tabancayı elime almaya çalışıyordum.

Bana vurmayı denedi ıska geçti. Yatağın öbür ucundaki dolaba balıklama daldı, yere düştü bir takla attı, yanıma geldiğinde sol gözünün üstüne namluyu dayadım.

"Bizi soytarılara çevirdin," dedim. "Rahat dur, yoksa kafatasında bir delik açıp beynini akıtırım."

Ayağa kalktım, belgeyi bulup cebime yerleştirdim, kalkmasını işaret ettim.

"Şapkanı temizle, boyunbağım düzelt de, beni

sokaklarda utandırma," diye emrettim. Üstünü aradım, silah yoktu. "Elimdeki bu oyuncak, paltomun cebinde olacak, bunu unutma."

Şapkasını, kravatım düzeltti. "Dinle," dedi, "bu işin içindeyim. Sana iyi davranmaya karar verdim. Yalnız bırak da kendiliğimden gidiyormuş gibi yapayım. Sürüklendiğimi sanmasınlar."

"Pekâlâ."

"Teşekkür ederim arkadaş."

NOONAN, yemek yemek için dışarı çıkmıştı. Ofis odasında yarım saat beklemeye mecbur kaldık. Geldiğinde beni her zaman gösterdiği Nasılsın?... Bu çok iyi... lerle karşıladı. MacSwain'e hiçbir şey söylemedi sadece yan gözle adamı tepeden tırnağa inceledi.

Şefin özel ofisine geçtik. Masasının yanına benim için bir sandalye çekti, kendisi de başa geçti oturdu. Eski polisi görmemezlikten gelmişti.

Noonan'a hasta kızın imzaladığı belgeyi uzattım.

Gözden geçirdi, sandalyesinden fırladı, Mac Swain'in suratına top büyüklüğünde bir yumruk yapıştırdı. Vuruş, MacSwain'i, bir duvar durdurana kadar uçurdu. Duvar çatırdadı ve yumruğu yiyen adamla birlikte, asılı duran Noonan'ın bir törende çekilmiş fotoğrafını yere attı. Cam, MacSwain'in kafasında parçalandı.

Noonan, masasına döndü, burnundan soluyordu. Gülerek bana döndü:

"Bu herif hayvan," dedi.

MacSwain, doğruldu, etrafına bakmaya başladı; burnu, kafası ve ağzı kanıyordu.

"Her şeyi açıkla, yoksa seni öldürürüm," dedi Noonan.

"Peki şef," dedi MacSwain; "her şey kızın dediği gibi oldu yalnız yüzükteki o taş parçası fazla para etmedi. O yüzüğü ve ikiyüz doları, benim ağzımı kapamak için verdi kız; çünkü o, Tim'e, "Kim yaptı Tim" diye sorduğunda, Tim de, "Max," diye cevap verdiğinde benim her şeyi duyduğumu fark etti. Tim, "Max," derken sesi sert ve heyecanlıydı, sanki ölmeden önce o kelimeyi çıkarmaya mecbur hissetmişti kendini. Hepsi böyle oldu şef. Yalnız o taş parçası farzla para... "

"Taşın da sen de yerin dibine batın," diye haykırdı Noonan. "Kanını halıma akıtıp durma."

MacSwain cebini araştırıp, kirli bir mendil buldu, ağzım, burnunu sildikten sonra mırıltısına devam etti:

"Her şey böyle oldu şef. Ben o zaman da her şeyi açıklamıştım yalnız Tim'in 'ınax,' dediğini söylememiştim. Biliyorum saklamamam lâzımdı ama... "

"Kes sesini," dedi Noonan, sonra da masasının üzerindeki düğmelerden bir tanesine bastı.

Bir üniformalı içeri girdi. Noonan, parmağıyla MacSwain'i işaret ederek,

"Al şu herifi zindana götür. Yalnız içeri tıkma

dan önce bırak da enkaz temizleyici takımı üzerinde çalışsınlar."

MacSwain yalvarmaya başladı; fakat üniformalı, onu dinlemeden uzaklaştırdı.

Noonan, bana bir puro uzattı sonra belgeye kalemiyle vurarak:

"Bu yosma nerede?" diye sordu.

"Şehir Belediye Hastanesinde ölüyor. Bir şey daha var. Peak Murry ile Fısıltı, artık oyun arkadaşı değillermiş; duyduğuma göre tabii. Murry, onun için yalancı şahitlik yapanlardan biri değil miydi?"

Şef, "Evet," dedi, masasının üzerindeki telefonlardan birine sarıldı ve "MacGravv," dedi, sonra devam etti: "Gaga Murry'i bulun, buraya gelsin. Tony Agosti'yi de o bıçak atma olayından tutuklayın."

Telefonu yerine koydu, bir dolu duman üfürüp, bana döndü:

"Sen işini bilen bir adamsın. Bu işlerin nasıl döndüğünü iyi biliyorsun. Dinlenecek şu ya da bu adam çıkıyor. Bir adam polis şefi oldu diye onu gerçekten şef olarak görmek doğru değil. Belki sen, beni sora sokacak birini zora sokuyorsun. Benim seni iyi bir dost olarak bilmem bir işe yaramaz. Benimle oynayanla oynamaya mecburum. Bilmem anlatabildim mi?"

Anladığımı belirtmek için başımı salladım.

"Fakat o geçmişte kaldı. Şimdi seninle yeni bir anlaşma yapıyoruz. Bizim yaşlı kadın ölürken bana, 'John ona iyi bak,' dedi. Tim için tabii. Sonra Fısıltı çıktı ve onu bir sokak yosmasının uğruna öldürdü. Birbuçuk yıl oluyor. Bu kadar zaman içinde kimse olaya ışık tutmadı. Bugün sen geldin ve bana Fısıltı'yı ele verecek şansı getirdin. Artık Personville'de biri çıkıp da senin işini baltalamaya kalkacak olursa vay haline! Bugünden sonra sana kimse dokunamaz artık."

Bu çok hoşuma gitmişti, memnuniyetimi belirttim. Birbirimize iltifatlarda bulunduk; ta ki içeri, yuvarlak, çilli bir yüzün ortasında tam anlamıyla kalkık burunlu bir adam sokulana kadar. Gaga Murry'di bu adam.

"Tim'in öldürüldüğü zaman konuşuyorduk," dedi şef, Murry'e. Bir puro ikram ettikten sonra, "Fısıltı neredeydi acaba diye merak ettik. Sen o gece Lakedeydin değil mi?"

"Evet," dedi Murry. Burnunun ucu daha da sivrildi.

"Fısıltıyla birlikte miydin?"

"Her zaman birlikte değildik."

"Ateş edildiği zaman birlikte miydiniz?"

"Hayır."

Şef, tatmin olmuş bir ifadeyle iç çekti ve arkasına yaslandı.

"Allah kahretsin gaga," dedi; "O zaman onunla birlikte barda olduğunu söylemiştin."

"Evet söyledim," diye itiraf etti gaga burunlu adam. "Fakat bu bir şey ifade etmez. O zaman öyle

söylememi istemişti, ben de bir arkadaşa yardım etmekten çekinmedim."

"Yani bir yalancı şahitlik davasına da aldırmadın."

"Alaya almaya çalışma," dedi gaga burunlu, yere tükürerek. "Ben mahkeme yerinde bir şey söylemiş değilim."

"Peki Jerry ve George Kelly ve O'Brien'den ne haber?" diye sordu şef. "Onlar da Fısıltı istedi diye mi, birlikte olduklarını söylediler?"

"O'Brien, Max istedi diye söyledi, öbürlerinden haberim yok. Bardan çıkarken Fısıltı'yla karşılaştım, Jerry ve Kelly de yanındaydı. Onlarla birlikte birer kadeh daha atmak için bara döndük. Kelly, Tim'in vurulmuş olduğunu söyledi. Fısıltı, barın arkasındaki O'Brien'e baktı ve 'Biz hep buradaydık öyle değil mi?' dedi. O'Brien, 'Tabii buradaydık,' dedi. Fısıltı bana bakınca ben de aynı şeyi tekrarladım. Fakat bugün onu korumak için sebep görmüyorum."

"Kelly, Tim'in vurulmuş olduğunu söyledi demek. Onu ölü olarak bulduklarını söylemedi mi?"

"Hayır! 'vurulmuş' kelimesini kullandı.

"Pekâlâ Gaga," dedi Noonan. "Olan olmuş, söylenen söylenmiş. O zaman da bugünkü gibi hareket etmen lâzımdı ama neyse. Çocuklar nasıl?"

Murry, iyi olduklarını söyledi, yalnız bebek istediği gibi şişman değilmiş.

Noonan, savcının odasına telefon etti ve Dart'a, Gaga'nın ifadesini verdirdi.

Şef, Dart ve bir stenograf, Belediye Hastanesi'ne, Myrtle Jennison'un ifadesini almaya gittiler. Ben onlara katılmadım. Uykuya ihtiyacım vardı, şefe onu sonra arayacağımı söyleyip oradan ayrıldım ve otele döndüm.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

200.10 DOLAR

Y ELEĞİMİN düğmelerini çözmüştüm ki, telefon çaldı.

Dinah Brand'dı. Beni ondan beri aradığından şikâyet ediyordu.

"Söylediklerimi kullandın mı?" diye sordu.

"inceledim. İyiye benziyor. Bu öğleden sonra harekete geçeceğim."

"Sakın! Bekle, ben seni görene kadar bekle. Bu raya acele gelebilir misin?"

Boş duran, temiz, beyaz çarşaflı yatağa baktım ve isteksiz:

"Evet," dedim.

Yeniden girdiğim soğuk su dolu küvetin o kadar az faydası oldu ki, neredeyse içinde uyuyakalacaktım.

Kızın kapısını çaldığımda, beni içeri Dan Rolff aldı. Bir gece önce hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Dinah Brand antreye, paltomu çıkarmama yardıma geldi. Üzerinde ten rengi bir yün elbise vardı. Elbisenin bir askısında dört santim uzunluğunda bir kaçık vardı, yanıma oturdu; sıcak parmağıyla sol elimin oynak kemiklerini saymaya başladı.

"Benim için bir şey yapmanı istiyorum," dedi, "Bana iyilikte bulunacak kadar benden hoşlanıyorsun değil mi?"

Sözünü doğruladım. Açıkladı:

"Sana dün gece söylediklerimi unutmam istiyorum. Dan haklıymış, Max'a ihanet etmemem gerekli. Çok adi bir şey olacak. Sonra senin asıl istediğin No-onan, öyle değil mi? Bende, Noonan'ı paçavraya çevirecek çok bilgi var. Max'a sinirlendiğim için söylediğim suçlamaları kullanmayacaksın değil mi, bunu bana yapamazsın, değil mi?"

"Noonan hakkında bildiklerin nedir?"

"Dün akşam söylediklerimi kullanmayacağına söz ver."

"Henüz veremem."

"Beni adi bir süprüntüye çeviremezsin." "Noonan hakkında bildiklerin neler?" "ilk önce söz ver." "Hayır."

Tırnaklarını koluma sapladı ve sertçe sordu:

"Noonan'a gittin öyleyse?"

"Evet."

Kolumu bıraktı, kaşlarını çattı, omuz silkti ve üzgün konuştu:

"Artık ne yapabilirim ki?"

Ayağa kalktım, arkadan bir ses duyuldu:

"Oturun."

Haşin, kısık bir sesti bu: Thaler'in sesi.

Döndüm ve yemek odasının kapı aralığında, küçük elinde büyük bir tabanca olan Thaler'e baktım. Kırmızı suratlı, yara izi yanağım baştan başa kesen bir adam vardı yanında.

Antreye açılan öbür kapı aralığı da doldu. Oturdum. Fısıltının Jerry diye seslendiğini duyduğum, çenesiz, sarkık ağızlı adam bir adım ilerledi. Birkaç silahı vardı. King caddesindeki kumarhanede gördüğüm sarışın delikanlılardan daha biçimli olanı onun omzunun üstünden bakıyordu.

Dinah Brand, ayağa kalktı, sırtını Thaler'e döndü ve çatlaklaşan sesiyle bana bağırmaya başladı.

"Bu benim işim değil. Kendi gelmiş. Bana maçtan sonra bağırdığına pişman olduğunu söyleyip af diledi. Ve Noonan'ı sana satarak epey para kazanabileceğimizi anlattı. Hepsi bir oyunmuş meğer, beni de bu oyuna düşürdüler. Yemin ederim bundan haberim yoktu. Ben sana istediklerim anlatırken o yukarıda bekleyecekti. Öbürlerinden ise hiç ama hiç haberim yoktu. Hiç... "

Jerry'nin sesi duyuldu:

"Kızın altından bir kurşun geçirecek olursam oturup, susacaktır her halde."

Fısıltıyı göremiyordum. Kız aramızdaydı. Sesini duydum:

"Şimdi değil," diyordu. "Dan nerede?" diye sordu.

Biçimli sarışın cevap verdi:

"Yukarıda banyo dairesinde. Onun sağlığım bozmam gerekti."

Dinah Brand, ateş püskürerek, Max'a döndü: "Seni pis, küçük... "

Max Thaler yılan gibi fısıldadı, sesini bilhassa alçaltmıştı:

"Sesini kes ve yolumdan çekil."

Kız, beni şaşırtarak her iki emre de uydu. Fısıltı'nın benimle konuştuğu sürece de ağzını açmadı.

"Demek sen, Noonan ile birlikte olup onun kardeşinin ölümünü benim üzerime yamamak istiyorsunuz?"

"Yamanmaya ihtiyaç yok. Zaten öyle."

ince dudaklarım büktü ve fısıldadı:

"Sen de onun kadar ahlâksızsın."

"Sen daha iyi bilirsin," dedim. "O, seni yakalamaya çalışırken ben korumuştum. Fakat bu sefer seni ele geçirdiye benziyor."

Dinah Brand, tekrar ayaklandı, odanın ortasına gelip kollarım sallamaya, haykırmaya başladı.

"Defolun, hepiniz defolun. Sizin sıkıntılarınızdan bana ne? Defolun!"

Rolff'un sağlığını bozduğunu söyleyen sarışın, Jerry'nin yanından geçip odaya girdi. Kızın havaya kalkmış olan kollarından birini yakaladı ve ters döndürdü.

Kız, ona doğru kıvrıldı, boşta kalmış olan yum

ruğunu sarışının karnına indirdi. Müthiş bir vuruştu bu, sarışın, kızın kolunu bıraktı, iki kat olup birkaç adım geriledi. Durdu, derin bir nefes alıp elini cebine attı ve çıkardığı sustalıyı kızın yüzüne salladı. Artık gülmüyordu.

Jerry bir kahkaha attı.

Thaler, vahşice fısıldadı:

"Bırak o aleti!"

Sarışın, onu duymadı. Kıza saldırmaya girişti. Thaler, tekrar:

"Bırak," diye fısıldadı ve ateş etti.

Kurşun, sarışının sağ gözünün altına isabet etti, onu Dinah Brand'ın kucağına attı.

Bu heyecan sırasında ben de elimi cebime daldırabilmiş, tabancamı çıkarabilmiştim. Thaler'in omzunu hedef alarak ateş ettim.

Yaptığım yanlış bir hareketti. Kalbine nişan almış olmam gerekiyordu. Çenesiz Jerry, kendim gülmekten kör edecek hale sokmamıştı. Ateş etti. Bileğimden yaralandım fakat o hızla Thaler'e hedef olmaktan kurtuldum. Thaler'in tabancasından çıkan kurşun arkamda duran kırmızı yüzlü adamı alaşağı etti.

Bileğimin ne derece yaralanmış olduğunu fark etmeden tabancayı sol elime geçirdim.

Jerry, beni yaralamak için bir denemeye daha girdi. Kız, cesedi onun üstüne fırlatarak buna engel oldu. Ölü, sarı kafa, sırıtkan adamın dizlerine çarptı. Dengesini kaybetti, üstüne atıldım. Bu şekilde Thaler'in ikinci kurşunundan da kurtuldum.

Jerry'nin hesabını görmek zor değildi fakat çok çabuk hareket etmem gerekiyordu. Arkamda Thaler vardı.

Jerry'e iki yumruk attım, tekmeledim ve ısıra-bileceğim bir yerini ele geçirmeye çalışıyordum ki, cansız olarak ayaklarımın dibine yığıldı. Rol yapıp yapmadığım kontrol için çenesi olması gerektiği yeri tekmeledim, sonra emekleyerek kapı hizasından uzaklaştım.

Duvara dayanıp, topuklarım üzerine oturdum, Thaler'i hedef almaya çalışıyordum, kafamdaki şarkı, fokurdayan kandan başka bir şey değildi.

Dinah Brand, benim emekleyerek çıktığım kapıdan girdi, bana ve yerde yatan Jerry'e baktı, güldü, bana kafasıyla bir işaret yaparak oturma odasına döndü. Tedirgin, onu izledim. Fısıltı, odanın orta yerinde duruyordu. Elleri boştu. Yüzünde anlamsız bir ifade taşıyordu.

Dan, Rolff, onun tam arkasında durmuş, elindeki tabancanın namlusunu sol böbreğinin üzerine dayamıştı. Rolffun yüzü kan içindeydi. Şimdi Rollffla benim aramda ölü olarak uzanan sarışın genç onu iyice dövmüşe benziyordu.

Thaler'e sırıttım ve:

"Bu iyi işte," dedim. Bu sözü ettiğimde, Rolff'un karnıma doğrultmuş olduğu öbür elindeki tabancayı görmemiştim. Bu o kadar iyi değildi. Fakat tabancam elimde titremiyordu.

Rolff konuştu:

"Bırak o tabancayı."

Dinah'a baktım, şaşkın olduğumu belli etmiş olmalıyım ki, omuz silkti ve:

"Bu, Dan'ın partisine benziyor," dedi.

"öyle mi? Birisinin çıkıp ona bu şekilde oynamaktan hoşlanmadığımı söylemesi gerekiyor."

Rolff, tekrarladı:

"Tabancayı bırak."

"Bırakacak olursam mahvoldum demektir," dedim. "Bu kuşu ele geçirmek için yirmi sterlin harcadım; aynı amaç için bir yirmilik daha bozdurabilirim."

Rolff:

"İkinizin arasındaki çatışma beni ilgilendirmez, ikinize de... " dedi ve sustu. Dinah Brand arkasına geçmiş, vaziyet almıştı.

Kıza seslendim:

"Onu durduracak olursan iki dost kazanacaksın, Noonan ve ben. Artık Thaler'e güvenemezsin, bu yüzden ona yardım etmenin anlamı yok."

Kız güldü ve:

"Paradan söz et, sevgilim," dedi.

"Dinah!" diye Rolff, ona karşı geldi. Yakalanmıştı. Arkasında Dinah vardı ve onu yakalayacak güçteydi. Rolff'un ona ateş etmesi düşünülemezdi, Dinah Brand'ı da aldığı karardan caydıracak bir şey olamayacağına göre, yakalanmış sayılabilirdi.

"Yüz dolar," diye bir fiyat attım ortaya.

"Allahım!" diye hayretini gösterdi kız. "Nihayet senden bir para sözü koparabildim. Fakat yeterli değil."

"ikiyüz."

"Vurdumduymaz olmaya başladım fakat hâlâ istediğimi duyamıyorum."

"Duymaya çalış," dedim. "Rolff'un elindeki tabancaya ateş etmemek için bu rakkama razıyım fakat daha fazlasına değmez."

"iyi bir başlangıç yapmıştım, devam et, zayıf düşme. Hiç değilse bir kere daha artır."

"ikiyüz dolar, on sent ve hepsi o kadar."

"Koca şişko," dedi. "İstediğini yapmayacağım."

"Nasıl istersen." Thaler'e bir işaret geçtim ve tembihledim: "Ne olursa olsun gebermek istemiyorsan yerinden kıpırdama."

Dinah:

"Bekle!" diye bağırdı, "gerçekten bir şeylere başlıyor musun?"

"Hiç durmaksızın; Thaler'i birlikte götüreceğim."

"ikiyüz dolar on sent, tamam mı?" "Tamam."

"Dinah," diye seslendi Rolff, gözlerini üzerimden ayırmıyordu. "Bunu yapamazsın... "

Fakat kız bir kahkaha atıp, onun sırtına yaklaştı, kuvvetli kollarını beline doladı, kollarını iki yanından aşağı sarkıtmış âdeta iki yanına çivilemişti.

Thaler'i sağ kolumla yol üstünden çekip, fedainin elindeki silahı kaptım. Dinah, onu serbest bıraktı.

Rolff, yemek odasının kapışma doğru İki adım attı, bıkkınlıkla:

"Hayır, hayır..." dedi ve yere yığıldı.

Dinah ona koştu. Thaler'i antreye doğru ittim, hâlâ uyumaya devam eden Jerry'nin yanından geçtik, eve girerken gözüme ilişmiş olan telefonun bulunduğu yere, sokak kapısının yanındaki merdiven aralığına geldik.

Noonan'ı aradım, Thaleri yakalamış olduğumu, bulunduğumuz yeri bildirdim.

"Vay canına!" dedi. "Ben oraya gelene kadar onu öldüreyim deme!"

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MAX

FISILTTNIN yakalanma haberi çok hızlı yayıldı. Noonan, birlikte getirdiği coplular ve ben, kumar, bazı ve sonunda kendine gelebilmiş olan Jerry'i, Belediye Sarayı'na götürdüğümüzde etrafımızda yüzlerce seyirci birikmişti.

Hepsi memnun görünmüyorlardı. Noonan'ın copluları, yolu bize açarken, huzursuz ve telâşlıydılar. Yalnız Noonan için, her halde, batı Missisippi'nin en gururlu adamı denebilirdi.

Fısıltı, bütün zorlamaya rağmen avukatımdan başka kimseyle konuşmam diye tutturdu ve sonuna dek dayandı. Noonan, kumarbazdan ne kadar nefret ediyor idiyse de, elinden bir şey gelmedi, Personville için adı önemli olan Fısıltı'yı dilediği şekilde cezalandıramadı. En sonunda tutukluyla uğraşmaktan yoruldu ve onu Belediye Sarayı'nın üst katında bulunan hapishaneye, çürümeye terk etti. Şefin bir başka purosunu yakıp, hastanedeki kadından almış olduğu ayrıntılı belgeyi okumaya koyuldum. Dinah ve Mac-Swain'den öğrendiklerime eklenebilecek hiçbir şey yoktu.

Şef, yemeye onun evine gitmemi istedi, fakat bir yalan atıp şimdi sargılar içinde bulunan bileğimin ağrıdığından şikâyet ederek onu atlattım oysa, tehlikesiz bir yanıktan öteye bir şey yoktu yarada.

Ayağa kalktım ve:

"Dinah Brand, kendisiyle, Rolff'u bu işin dışında tutmamızı istedi," diyerek, vedaya hazırlandım.

Şef, o gün belki beşinci belki de altıncı defa elime sarıldı:

"Onun korunmasını istiyorsan benim için önemi yok," diye konuştu. "Fakat ona söyle, eğer o ahlâksızın yakalanmasında yardımcı oldu ise benden bir-şey istediği zaman, istediği şeyin adını vermesi yeter" diye ekledi.

"Söylediklerini ona tekrarlayacağım," dedim. Beyaz, temiz çarşaflan düşünerek otele gittim. Fakat saat neredeyse sekize geliyordu, midemin düşünülmesi şarttı. Otelin yemek salonuna indim ve o işi hallettim.

Sonra holde gördüğüm bir deri koltuğa oturdum ve bir puro yaktım. Yanımda oturan adamla söz sözü açtı, St. Louis'de tanıdığım bir adam, onun da ahbabı çıktı. Denver'den gelmiş olan maliyeciyle böylece konuşup dururken dışarıda silah sesleri duyduk.

Kapıya gittik ve sesin Belediye Sarayı'nın çevresinden geldiğine karar verdik. Maliyecinin elini sıktım ve o yöne doğruldum.

Uzaklığın üçte birini yürümüştüm ki, karşıdan hızla üstüme doğru gelen bir otomobilin arka koltuğundan bana ateş açıldı.

Bir kapı aralığına sığınıp, tabancamı çıkardım. Araba yaklaştı, ön koltukta oturan iki kişinin yüzü aydınlandı. Şoför benim için önemli değildi, şoförün yanında oturan adamın yüzü seçilebiliyordu. Burnuna kadar indirmiş olduğu şapka gözlerini örtmüştü fakat burundan aşağı kısmın Fısıltı'ya ait olduğu apaçıktı.

Bulunduğum aralığın tam karşısında, sonundan ışık sızan bir başka aralık vardı. işte bu iki yerin ortasında bir gölge belirdi. Bir çöp varilinin arkasından çıkıp bir başkasına süzülen bu gölge bana Fısıltı'yı unutturdu. Bütün dikkatim, gölgenin çarpık bacaklarına takılmıştı.

O sırada bir çok coplu, otomobile kurşun yağdırmaya başladı.

Karşı kaldırıma fırladım. Çarpık bacaklı adamı arıyordum. Karanlığı göz, kulak ve burnumla deşmeye çalışıyordum. En sonunda gördüm ve "Dur yoksa çivilerim," diye haykırdım.

Koşmaya devam etti, sonra durdu ve benden yana döndü.

Tahmin etmiş olduğum gibi çarpık bacaklar MacSwain'e aitti.

"Hey! Sen miydin?" diye sevinçle bağırdı. "Evet, burada ne arıyorsun?"

"Hiçbir şeyden haberim yok. Bizim çöplüğe bir dinamit atıldı. Arkadaşlarla birlikte, yok yere güme gitmeyelim diye, delikten sıvıştık. Sonra ben, onlardan ayrıldım, niyetim dağa çıkmaktı. Hiçbir şeyle ilgim yok. Patlama olduğunda daha oraya gideli az olmuştu."

"Fısıltı bu akşam yakalanmıştı."

"Ha! Patırtı ondandı öyleyse. Noonan, onu, bu şehirde kilit altında tutamayacağını bilmeliydi."

Aralıkta durmuş, konuşuyorduk.

"Niçin yakalandığım biliyor musun?" diye sordum.

"Her halde Tim'i öldürdüğü için olmalı."

"Tim'i kimin öldürdüğünü biliyor musun?"

"Ha? Tabii o öldürdü."

"Sen öldürdün."

"Ne? Delirdin mi sen?"

"Sol elimde tabanca var," diye ona haber verdim.

"Fakat buraya bak... O, yosmaya Fısıltı'nın öldürdüğünü söylememiş mi, yani ölmeden önce yaralayanın adım vermemiş miydi?"

"Fısıltı dememiş. Thaler'e kadınların Max dediğini duydum ama, onu burada Fısıltı'dan başka bir adla çağıran bir erkek duymadım. Tim, Max dememiş. Macs - MacSwain'in ilk kısmım-demiş, bitireme-den ölmüş. Elimdeki tabancayı unutma."

"Onu niçin öldürmüş olayım. Fısıltı'nın..."

"Daha oraya gelmedim," diye itiraf ettim. "Fakat düşünelim: Sen ve karın, ayrıldınız. Tim, kadınların hoşlandığı bir erkekti, öyle değil mi? Belki bu noktada bir iş var. Seni düşünmeme sebep ne oldu biliyor musun? Kızdan daha fazla para istemeyişin."

"Sus," diye yalvardı. "Anlattıklarında akıla yatan bir taraf yok. Öldürmüş olsam burada neden kala jam? Hiç değilse Fısıltı gibi, kendime fedai toplamaya çalışmaz mıydım?"

"Senin kaçmaya ya da korunmaya ihtiyacın yoktu ki; o saman polisin, her şey elinin altındaydı."

"Allah aşkına sus! Söylediklerinin birbirini tutmadığım sen de pekâlâ biliyorsun."

"Neyse," dedim. "Fısıltı'nın kaçmış olduğunu duyunca Noonan üzülmüştür. Şimdi seninle ona gidip yeni haberi verince oyalanır."

MacSwain, çamurlu yere, dizlerinin üstüne çöktü ve yalvardı:

"Allah aşkına götürme. Beni elleriyle parçalar o."

"Ayağa kalk ve bağırmayı kes," diye söylendim. "Şimdi bana her şeyi olduğu gibi anlat." İnledi:

"Beni elleriyle parçalar."

"Nasıl istersen, konuşmayacak olursan ben Noonan'la konuşacağım. Eğer bana her şeyi açıklayacak olursan, senin için yapabileceğim şeyi düşünürüm."

"Ne yapabilirsin?" diye umutsuz sordu. "Bir şey yapacağını nasıl umut ederim?" Ona biraz sır verdim:

"Personville'i temizleme işine katılacağını söylemiştin. Fısıltı'yla, Noonan'ı birbirlerinden ayırmanın benim işim olduğunu anlamadın mı? Tim'i, Fısıltı'nın öldürmüş olduğunu söyleyerek bu numarayı çevirdim. Fakat yine de benimle oynamaya razı değilsen, Noonan'la, oynarız."

"Yani ona söylemeyecek misin?" diye heyecanla sordu. "Söz ver."

"Sana söz falan vermem. Mecbur değilim çünkü. Seni paçalarından kıskıvrak yakalamış durumdayım. Ya benimle konuşursun, ya da Noonan'la. Kararım ver, yalnız çabuk ol. Bütün gece burada durup, seni bekleyecek değilim."

Benimle konuşmaya karar verdi:

"Ne kadar bildiğim bilmiyorum. Fakat dediğin gibi karım, Tim'e vuruldu. Beni çamura düşüren bu oldu. Ondan önce ne kadar iyi bir insan olduğumu herkese sorabilirsin. Şu şekilde düşünürdüm: Ne isterse ona sahip olmasını istiyordum. Çoğunlukla istekleri benim karşılayamayacağım şeyler olduğu halde ona göz yumardım. Meğer ona o zamanlar karşı çıkmış olsaymışım çok daha iyi olacakmış. Neyse, karımı serbest bıraktım, ayrılma işlemlerini yürütüyordu. Tim onunla evlenecek sanıyordum.

"Çok geçmeden, onun şu Myrtle Jennison'la ilgilendiğini duydum. Bunu kabul edemezdim. Ona, Helen'le bir şans tanımıştım çünkü. Oysa o, bu Myrtle yüzünden Helen'e hava aldırıyordu. Helen, oyuncak olacak bir kadın değildi. Fakat o gece ona Lake'de rastladım; aşağıdaki evlere doğru gider görünce ar

kasma takıldım. Hesaplaşabileceğimiz sessiz bir yere benziyordu.

"ikimizin de içkiyi biraz fazla kaçırmış olduğumuzu tahmin ediyorum. Her neyse, gözümüz karaydı. İyice kızışmıştık ki, bir tabanca çıkardı. Sararmıştı. Bir hamlede silahı kaptım fakat o sırada ateş aldı. Allah şahit ona ateş etmedim. Kaza oldu. Silah ateş aldığında ikimizin de elleri üstündeydi. Fakat çalılara daldığım saman onun söylendiğini daha doğrusu inlediğini duydum. Birileri geliyordu. Bir kız otelden aşağıya bize doğru geliyordu. Myrtle Jennison'du bu.

"Dönüp, Tim'in ne dediğim duymak istiyordum. Böylece, ne durumda olduğumu anlayabilecektim; fakat orada bulunan ilk insan olmaktan çekiniyordum. Bu yüzden kız ona ulaşana kadar beklemek zorunda kaldım, iniltisini duyuyor fakat bir anlam çıkaramıyordum. Kız yanına varınca ben de koşarak gittim, adımı söylemeye çalıştı fakat sonunu getiremedi. Öldü.

"Söylediğini, Fısıltı'nın adıyla bağdaştıramadım. Fakat kız, intihar mektubundan, ikiyüz dolardan ve o taştan söz açınca, ben de Fısıltı'nın adı olan Mas'ı işitmişim gibi davrandım. O zaman polis olduğum için, orada devriye dolaştığımı kıza kolaylıkla yutturabildim. Kız bana ikiyüz dolar ve yüzük teklifini de yaptı. Güven içinde bulunduğuma, korkulacak bir şeyim olmadığına inandım ve sen her şeyi karıştırmaya başlayana kadar da rahat yaşadım."

Ayaklarını çamura batırıp, çıkardı ve ekledi:

"Sonra karım öldü... Bir kaza. Kaza!"

"Mock Lake bu ilçede mi?" diye sordum.

"Hayır. Boulder ilçesinde."

"Orası Noonan'ın hükmü dışında bir bölge. Seni oranın şerifine teslim etsem nasıl olur?"

"Hayır. O, Senatör Keefer'ın damadı... Tom Cook Burada kalmamla oraya gitmem arasında bir fark yok. Noonan beni, Keefer sayesinde yakalayabilir."

"Eğer her şey dediğin gibi olmuşsa mahkemede kendini temize çıkarabilirsin."

"Bana şans tanımaz onlar. Adaletle karşılaşacağımı bilsem gözü kapalı gider, teslim olurdum. Fakat onlar nerde, adalet nerde... "

"Ağzım kapa artık. Belediye'ye dönüyoruz."

Noonan, yeri arşınlıyor, karşısında hazır ol vaziyetinde duran üniformalıları, başka bir yerde olmalarım diletecek kadar lanetliyordu.

MacSwain'i ileri doğru iterek:

"Bak etrafta dolaşırken ne buldum," dedim.

Noonan, eski polise bir yumruk attı, tekmeledi ve coplulardan birine onu götürmelerini emretti.

Birisi telefonda Noonan'ı arıyordu. "İyi akşamlar," demeden oradan ayrıldım ve otele kadar yürüdüm.

Kuzeye doğru bir yerde silahlar konuşuyordu. Üç kişi yan gözle beni süzerek yadımdan geçti.

Biraz daha ötede, bir başka adam sanki bana yol vermek istiyormuş gibi, kaldırımda yer açtı.

Yakında bir yerden tek bir silah sesi duyuldu.

Otele vardığımda, zırhlı siyah bir araba, tıka basa dolu olarak caddeden aşağı doğru gitti. Belki elli hedef seçip ateş edilmişti arabadan.

Arkasından bakıp, gülümsedim. Zehirşehri, kaynamaya başlamış, tencerenin kapağım kaldırmıştı. Kendimi tam bir yerlisi gibi hissettiğim şehirde on-iki saat deliksiz uyku çekmeme, bu şehri kaynatanın ben olduğum düşüncesi bile engel olamadı.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

SEDİR AĞAÇLI TEPE HANI

MİCKEY LİNEHAN, öğle vaktinden az sonra telefon ederek beni uyandırdı.

"Geldik," dedi. "Karşılama için protokol komitesi nerede?"

"Belki idam ipini aramak için geç kalmışlardır. Bavullarınızı alıp, otele gelin. Oda numaram 537. Gelişinizi herkese ilân etmeyin."

Geldiklerinde, hazırlanmıştım.

Mickey Linehan, düşük omuzlu, kemikleri oynak yerlerinden dışa fırlamış gibi biçimsiz, iriyarı vücutlu bir adamdı. Kulakları, küçük kırmızı yelkenler gibi havaya dikikti. Yuvarlak kırmızı yüzündeki anlamsız ifade, parlak bir zekâsı olmadığım açıkça belli ediyordu. Bir komedyene benziyordu ve gerçekten de bir komedyendi.

Dick Foley, bir erkek çocuğu yapısında bir Kanadalıydı. Sivri, antipatik bir yüzü vardı. Boynunu uzatmak için topuklu pabuçlar giymişti. Mendili parfümlü olan bu garip adam, sözlerini başkalarından esirgemek için büyük güç harcıyordu.

Fakat ikisi de işi iyi yürütecek kişilerdi.

"Bizim ihtiyar, bu iş hakkında sizlere ne anlattı bakalım?" diye sordum. İhtiyar adam, bizim Büro'-nun San Francisco kolunun başıydı. Kendisine, bizleri intihar çeşidinden işlerde resmen ölüme atarken yüzünden eksik olmayan gülümseyişi sebebiyle Pontius Pilate (*) dendiği de olurdu. Ruhunda, bir celladın öldürücü ipi kadar bile insanlara karşı sıcaklık olmayan bu adam, kibar, yumuşak tavırlı bir ihtiyardı. Bürodaki şakacı elemanlar, onun, temmuz sıcağında bile buz parçacıkları tükürdüğünden söz ederlerdi.

(*) Pontius Pilate: isa'yı Çarmıha geren.

"Ne olduğundan pek haberi yoktu galiba," dedi Mickey, "sadece senin yardım için tel çekmiş olduğundan söz etti. Birkaç haftadır haber alamamış senden."

"işler bu şekilde yürümeye devam edecek olursa birkaç hafta daha bekleyeceğe benzer. Personville hakkında bir şeyler biliyor musunuz?"

Dick kafasını salladı. Mickey konuştu: "Sadece bazı kimselerin buradan, sanki inanıyorlarmışçasına, 'Zehirşehri' diye söz ettiklerini duydum."

Bildiklerimi ve o zamana kadar yaptıklarımı onlara anlattım. Hikâyenin son çeyreğinde telefon zili beni susturdu.

Dinah Brand'ın tembel sesi:

"Merhaba! Bileğin nasıl?"

"Sadece bir yanık. Kaçışa ne diyorsun?"

"Benim kabahatim yok. Ben, bana düşen kısmı başardım. Noonan, onu elinde tutamadıysa bunu kendi düşünsün. Bu öğleden sonra şehre inip bir şapka alacağım. Sana uğrayıp birkaç şey konuşmak istiyordum."

"Ne zaman geleceksin?" "Şey, üç sıralarında."

"Pekâlâ, bekleyeceğim. Sana verilecek iki yüz-dolar ve on sentim var."

"Güzel," dedi. "Ben de aslında bunun için gelecektim. Görüşürüz."

Koltuğuma ve hikâyeme döndüm.

Bitirdiğimde, Mickey Linehan, bir ıslık çaldı ve: "Haber göndermekten niçin çekindiğim anladım. Neye giriştiğini bilse, İhtiyar Adam pek yardımcı olmazdı," dedi.

"Dilediğim şekilde yürüyecek olursa, bütün haberleri en ufak ayrıntısına kadar ona ulaştıracağım," dedim. "Büronun bası kuralları oluşu iyi tabu; ama insan işin içine dalınca kendine en uygun gelen çareye başvuruyor. Sizlerden istediğim, ben görmeden San Francisco'ya hiçbir rapor göndermemeniz."

"Bizden ne tip cinayet işlememizi bekliyorsun?" diye sordu Mickey.

"FinlandiyalI Pete'i ele almanızı, Lew'ü halletmenizi istiyorum. Miekey, sen Pete'i, Dick, sen de Lew'ü izle. Benim oynadığım şekilde oynayacaksınız; elinize imkân geçince imkânı kullanacaksınız. Tahminime

göre bu ikisi Noonan'ı, Fısıltı'yı rahat bırakmaya zorlayacaklar. Noonan'ın nasıl hareket edeceğini bilmiyorum. Düzenbazın biri, kardeşinin öcünü almaya da kararlı."

"Peki bu Finlandiyalı denen adamı ele geçirdikten sonra ne yapacağım?" diye sordu Miekey. "Bu iş bana astronomi kadar basit geldi! Bir şeyler anladım anlamasına ama sen ne yapmak istiyorsun ve nasıl yapacaksın kavrayamadım."

"Pete ile Yard'ın arasına sokmam gereken tahtaya ihtiyacım var. Sonra aynı şeyi Yard'la Noonan'-ın arasına, Pete'le Noonan'ın arasına, Pete'le Thaler'-in arasına ya da Yard ile Thaler'in arasına sokmak lâzım. Ortaklıklarını bozmayı başardığımız takdirde bıçağı birbirlerinin arkasına saplayacaklardır; yani, bize düşen işi kendileri yapacaklardır. Thaler ile Noonan'ın ayrılışı bir başarıdır. Fakat bu işi sürdürmeyi başaramayacak olursak kazdığımız çukura kendimiz düşeriz.

"Bunlar aleyhine kullanabileceğimiz malzemeyi, Dinah Brand'dan satın alabilirim. Fakat aleyhlerinde ne bulursak bulalım işi mahkemeye götürmeye çalışmanın anlamı yok; sonra, mahkemeler de artık bizim için yavaş kalacaktır. Burnumu öyle bir işe soktum ki, ihtiyar duyar duymaz telefona sarılıp, açıklama yapmamı isteyecektir. Biliyorsunuz ki, San

Francisco hiç de o kadar uzak değil ve onun koku alma gücü de korkunçtur. Ayrıntıları ondan gizleyebilmem için elimde sonuç olması lâzım. işte bu yüzden delil ele geçirmekle vakit öldüremeyiz. Bize yarayacak şey dinamittir."

"Pekâlâ, saygıdeğer müşterimiz, Bay Elihu Willson ne olacak?" diye sordu Mickey. "Onunla ya da ona karşı yapmak için ne planladın?"

"Belki onu mahvedecek belki de sırtımızı ona dayamak için kullanacağız. Bence önemli değil. Mickey, sen, Otel Person'da kal. Dick, sen de National'da. Ayrı durun ve eğer benim işten atılmamı istemiyorsanız İhtiyar işe el atmadan harekete geçmeye çalışın. Şimdi söyleyeceklerimi yazsanız iyi olur."

Onlara bazılarını tarif edip bildiğim adları ve adresleri verdim. Elihu Willsson; onun sekreteri Stanley Lewis; Dinah Brand; Dan Rolff; Noonan; Max Thaler, öbür adıyla Fısıltı; ve onun sağ kolu, çenesiz Jerry; Bayan Donald Willsson; Donald'ın sekreteri Lewis'in kızı; ve Bill Quint, Dinah

Brand'ın eski sevgilisi, sendika temsilcisi, bunların tariflerini yaptım, adreslerini yazdırttım.

"Haydi şimdi atlayın," dedim; "ve sakın, Zehirşehri'nde kendi koyacağınız kanunların dışında kanun yoktur inancına kapılmayın."

Mickey, onun bu çeşit çok şeyler gördüğünü bilemeyeceğimi, Dick de:

"Hoşçakalın," diyerek ayrıldılar.

Kahvaltıdan sonra Belediye'ye gittim. Noonan'ın yeşil gözleri dalgındı, sanki o gece hiç uyumamıştı

Noonan. Rengi kaçık yüzü beni görünce eski neşeli tavrına büründü. Aynı hararetle elimi bir aşağı bir yukarı sallayıp, sesinin tonu, hali tavrıyla eski Noonan olmaya çalıştı.

Birbirimizi görmekten duyduğumuz memnuniyet konuşmasını bitirdiğimizde:

"Fısıltıdan yeni bir haber var mı?" diye sordum.

"Bir şey yakaladım sanıyorum," dedi sonra duvardaki saata ve telefona bakıp: "Her an haber bekliyorum. Otursana," diye devam etti.

"Başka kimler kaçmış?"

"Jerry Hooper'la, Tony Agnosti dışında hepsini yakaladık. Jerry, Fısıltı'nın yapışık dostu, öbürü de en güvendiği fedailerinden. Boks maçında, A İke Bush'a bıçağı atan adam."

"Fısıltı'nın takımından içeride olan var mı?"

"Hayır. Zaten sadece o üçü elimizdeydi. Bir de, senin işini gördüğün Buck Wallace var ki, o da hastanede."

Şef, tekrar duvardaki saata baktı, sonra kolundaki saata. Tam ikiydi. Telefona döndü. Çaldı. Ahizeyi yakaladı:

"Noonan konuşuyor... Evet... Evet... Evet... Tamam."

Telefonu bir kenara itti. Masasının üzerindeki düğmeleri piyano tuşları gibi kullandı. Ofis odası coplularla doldu.

"Sedir Ağaçlı Tepe Hanı," dedi. "Bates, sen, beni takımınla izle. Hanı arkadan sar. Broadway'e de

adam yerleştir. Yolunun üzerindeki trafikçileri de beraberinde getir. Ele geçirebileceğimiz herkese iş düşecek. Duffy, sen takımını Union caddesi ve eski maden yoluna yerleştir. Terry, Broadway'e adam yerleştir, MacGravv, sen, burada her şeyi hazırlat, arkamızdan ne kadar adam gönderebilirsen, gönder Fırlayın!"

Şapkasını yakaladı ve arkalarından koştu, kapıdan çıkarken kalın omzunun üstünden bana seslendi :

"Gel, oğlum, öldürme diye buna derler, gel."

Onu, garaja kadar izledim. Yarım düzine polis arabasının motoru çalışıyordu. Şef, şoförünün yanına oturdu, ben, dört detektifle birlikte arkaya geçtim.

Bir sürü adam arabalara doluştu. Makineli tüfekler açıldı. Kucak dolusu tüfek ve düzinelerce cephane paketleri adamlara verildi.

Dişlerimizi birbirine çarptıran bir kalkışla, şefin arabası önden fırladı. Garaj kapışım bir iki santimlik bir uzaklıktan sıyırıp tam gaz yola çıktık. Yayalar kaldırımlara kaçıştılar. Bir çöp kovasını yola yuvarladık; bir kamyon beliriverdi sağımızda; bir iki santim uzaklık kalana kadar yaklaşıp kurtulduk ve dehşet verici polis sirenleri ile yırtarcasına King caddesine daldık.

Paniğe düşmüş otomobiller, trafik kurallarına aldırmaksızın sağa sola kaçıştılar. Son hızla ilerliyorduk. Yol boyunca şaşkına dönmüş insanları seyretmek, bayağı eğlenceli oluyordu.

Arkaya baktım, bir başka polis Steyşm'ı bizi izliyordu, bir başkası Broadway'e saptı. Noonan, bir yanmayan puro çiğniyordu. Şoföre bağırdı:

"Daha hızlı, Pat."

Pat, bizi korkudan katılmış spor arabalı bir kadının çevresinden dolandırdı, taksiyle bir temizleyici kamyonetinin arasına soktu, dar bir yerdi girdiğimiz; eğer arabanın cilâsı o derece parlatılmamış olsaydı giremezdik, ve konuştu:

"iyi ama, frenler o kadar sağlam değil."

"Bu iyi işte," dedi, yanımda oturan kır bıyıklı herif. Samimi değildi tabii.

Şehrin dışında yolumuzu engelleyecek trafik derdi yoktu ama yol yüzeyi çok bozuktu herkesin eline, birbirinin kucağında oturma fırsatı geçti. Bu yarım saatlik yolculuğun son on dakikasında öyle tepelerle karşılaştık ki, Pat'in söylediklerini bile unutmuştuk.

Sonunda, üzerinde ışıklı ampullerden kırık olanlarının da yandığı zamanlarda tam olarak Sedir Ağaçlı Tepe Hanı yazdığım tahmin ettiğimiz bir bahçe kapısının önünde durduk. Han binası, kapıdan beş metre içerde eski, tahta bir yapıydı. Yeşil renge boyanmıştı. Yapının her yanı çöplük durumunda, ön kapısı ve pencereleri hiç el değmemişçesine kapalı ve bakımsızdı.

Arabadan inen Noonan'ı takip ettik. Yol boyunca peşimizi bırakmamış olan makineli, dönemeçte göründü ve hızla yanımızdaki yerini aldı, içinden silahlı adamlar boşaldı.

Noonan, ona, buna emretti.

Binanın her cephesine silahlı bir üçlü yerleştirildi. Öteki bir üçlü ve bir makineli tüfekli kapı yanında kaldı. Geri kalanımız, konserve kutularının, şişelerin ve eski gazetelerin arasından geçerek binanın ön kapısına gittik. Merdiven sahanlığına çıktık.

Bir pencere altından ses ve ateş geldi.

Kır bıyıklı adam, baltayı ceketinin altında saklayarak iki kat olup yere düştü. Hepimiz kaçıştık.

Ben, Noonan'la birlikte kaçtım. Yolun Handan . yana olan bölümündeki bir çukurun içine daldık. Hedef tahtası olmadan dik durabileceğimiz derinlikte ve yüksek siperli bir çukurdu.

Şef, heyecanlanmıştı:

"Ne şans Yarabbi!" dedi neşeyle. "Burada, Allahım, burada."

"Saldırıya, pencere pervazının altından geçtiler," dedim. "Hiç de fena oyun sayılmaz."

"Oyunlarını bozacağız ama," dedi, neşeyle. "Duffy, öbür yoldan geliyordur şimdi. Terry Shane'in gelmesi de uzun sürmez. Hey, Donner!" bir ağacın arkasından gizlice bakan adama seslendi. "Geriye git, Duffy ve

Shane'e gelir gelmez hücuma geçmelerini söyle, ne kadar kurşunlan varsa yağdırsınlar. Kimble nerede?"

Coplu, başparmağıyla, arkasındaki bir başka ağacı gösterdi. Bulunduğumuz çukurdan ağacın sadece üst kısmım görebiliyorduk.

"Ona söyle, değirmeni kursun ve dövmeye başlasın," diye emretti Noonan. "Aşağıdan, binanın ön cephesini, peynir keser gibi yapmalı." Coplu kayboldu.

Noonan, çukurdan başım tehlikeye atarak adamlarına eliyle, koluyla emirler yağdırıyordu.

Aşağı indi, topuklarının üzerine çöküp bir puro yaktı bir tane de bana verdi.

"Olacak," dedi. "Fısıltı'nın hiç şansı yok artık, işi bitik."

Makineli tüfek, ağacın yanından sekiz ya da on tane ateşledi. Noonan, gülümsedi ve havaya bir duman halkası savurdu. Makineli tüfek rayına yerleşmişti artık. Küçük bir ölüm fabrikası olduğunu ispatlarcasına metal yağdırıyordu. Noonan bir başka halka savurup:

"Tam böyle olmalıydı," dedi.

Düşüncesine katıldım. Kil sete dayandık, purolarımızın keyfini çıkarıyorduk. Uzaklardan ikinci bir makineli harekete geçti sonra üçüncü... Aralıklarla bunlara, havan, tüfek, tabanca sesleri katılıyordu. Noonan, memnun, başım salladı. "Bu şekilde bir beş dakika, ona, cehennemi gösterecektir."

Beş dakika geçince, arta kalanlara bakmamızı teklif ettim. Destek olup onu çukurdan çıkarttıktan sonra kendim de çıktım.

"Eğer binada bir bodrum varsa içinde hâlâ hayatta olan bir fareye rastlayabiliriz," dedim.

"Onun işini de sonradan görürüz."

Cebinden bir düdük çıkarttı ve bir sürü gürültü çıkarttı. Şişman kollarını yukarı kaldırdı ve ateşi kesti. Kapıya gitmek için tam bir sessizliğin gelmesini bekledik.

Sonra kapıya yüklendik.

Zemin katma ayak bileğimize kadar yükselen içki dolmuştu, hâlâ da varil ve üstüste yığılmış sandıklarda açılmış olan kurşun deliklerinden sızıyordu.

Evin bütün eşyası bu variller ve sandıklardan ibaretti galiba. Dökülen alkollü içkilerin çıkardığı baş döndürücü kokular arasında, içkilere bata çıka, hanı aradık; ta ki, dört ceset bulana kadar. Dördü de yabancı görünüşte, işçi tulumlu, koyu esmer adamlardı. Bir tanesi parçalara ayrılacakmış duygusunu yaratacak kadar kurşunlarla delik deşik olmuştu.

Noonan konuştu:

"Bunları bırakın ve dışarı çıkın."

Memnuniyetle çıktık, fakat ben, Dewar markasını taşıyan, kırılmadan kalmış bir şişeyi cebe indirecek zamanı buldum.

Bahçe kapısında hak! renkte üniformalı bir coplu motosikletten iniyordu. Bize seslendi:

"Merkez Bankası soyulmuş."

Noonan, vahşice küfretti, gürledi :

"Bizi oyuna getirmiş, lanet olsun! Haydi, herkes şehre."

Şefle birlikte gelmiş olan bizlerin dışında herkes makinelilere koştu. İki tanesi ölen detektifi de beraberlerinde götürdüler.

Noonan, gözucuyla bana baktı:

"Bu basit iş değil, dalga geçmiyorum, basit değil," dedi.

"Bilmem," deyip, omuz silktim ve arabasına doğru gittim. Şoför direksiyondaydı. Sırtımı binaya çevirip Pat'la konuşmaya başladım. Ne konuştuğumuzu hatırlamıyorum. Az sonra Noonan ve diğerleri de bize katıldılar.

Yoldaki dönemeci dönerken binadan sadece küçük bir alevin parıltısı görünüyordu...

ONALTINCI BÖLÜM

M ERKEZ BANKASI'NIN önü kalabalıktı. Kapıya, bu güruhu yararak ulaşabildik. Ekşi bir suratla bizi beklemekte olan MacGraw'la karşılaştık, içeri girerken:

"Altı tanesi maskeliydi," diye şefe raporunu vermeye başladı. İki buçuk sıralarında gelmişler. Beş tanesi yüklü olarak kaçmayı başarmışlar. Gözcü, bir tanesini haklamış. Jerry Hooper, şu sıranın üzerinde yatıyor. Ölmüş. Yolları kestik, ben her yere telsizle haber verdim; tabii çok geç kalmadıysak. Son görüldüklerinde siyah bir Lincoln arabanın içinde King caddesindeki köşeyi dönüyorlarmış.

Ölen Jerry'e bakmaya gittik. Yattığı sırada üzerine kahverengi bir battaniye çekmişlerdi. Kurşun sol kürek kemiğinin altından girmişti.

Zararsız bir ihtiyarcık gibi duran banka gözcüsü, açıklamada bulundu:

"ilk başta yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu. Biz daha ne olup bittiğini anlayamadan içeri daldılar. Acele de etmiyorlardı aslında. Silahlan çekmiş, paralan doldurmaya çalışıyorlardı. O zaman yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu tabii. Fakat onlar işlerini halletmeye çalışırlarken kendi kendime, 'Pekâlâ delikanlılar, şimdi dilediğiniz gibi eğlenin, başınıza geleceği kaçmaya çalışacağınız zaman görürsünüz,' dedim. Ve sözümde de durdum. Onlar çıkar çıkmaz kapıya koştum ve şu evlâdiyelikle üzerlerine ateş açtım. Şu adamı tam arabaya binerken hakladım. Emin olun eğer daha fazla fişeğim olsaydı öbürlerini de haklardım, fakat tahmin edebileceğiniz gibi orada durup ateş etmek biraz zor..."

Noonan, bu monoluğu yaşlı adamın sırtım okşayarak kesti. Fakat bu okşama o kadar şiddetlendi ki, adamın ciğerlerinin boşaldığım sandık. Bir yandan da kulağına haykırıyordu:

"Çok iyi yapmışsın, çok iyi, çok iyi."

MacGraw, battaniyeyi tekrar ölünün başına çekti, gürledi:

"Kimse suçluları tanıyamamış; fakat bu Jerry'nin ele geçişi suçu işleyenin Fısıltı'nın takımı olduğunu ortaya koyuyor."

Şef, memnun, başım salladı:

"işi sana bırakıyorum Mac." Sonra bana döndü. "Benimle Belediye'ye gelir misin yoksa burada mı kalacaksın?"

"İkisini de yapamayacağım. Bir randevum var. Sonra, bu ıslak pabuçlardan da kurtulmak istiyorum."

DİNAH BRAND'IN Marmon marka küçük arabası otelimin önüne park edilmişti. Onu görmedim. Odama çıktım, kapıyı açık bıraktım. Şapkamla, paltomu henüz çıkarmıştım ki, kapıyı vurmadan içeri girdi.

"Aman Allahım, odan leş gibi içki kokuyor," dedi Dinah Brand.

"Koku pabuçlarımdan geliyor. Noonan beni rom içinde yürüyüşe davet etmişti de."

"Neden?"

"Senin Max'ı, Sedir Ağaçlı Tepe Hanı diye bir çöplükte bulacağım sanmış da. Oraya gittik, binaya deli gibi ateş ettik, birkaç tane İspanyol ya da İtalyan'ı öldürdük, etrafa galonlarca içki saçtık ve binayı alevler içinde bırakıp çıktık. "

"Sedir Ağaçlı Tepe Hanı mı? Fakat bildiğim kadarıyla orası bir iki senedir kapalı."

"Öyle görünüyordu, meğer bazı yabancıların içki deposu haline gelmiş."

"Tabii Max'ı orada bulamadınız, değil mi?" diye sordu.

"Biz oradayken o, Elihu'nun Merkez Bankası'nı soymakla meşgulmüş."

"Olayı gördüm," dedi; "Bankadan iki dükkân

ötedeki Bengren mağazasından çıkmıştım ki, bir gürültü oldu. Arabaya binerken de bankadan yüzünde siyah bir maske olan, bir elinde çuval bir elinde tabanca tutan iriyarı bir oğlanın çıktığım gördüm."

"Max'da onlarla beraber miydi?"

"Hayır. Beraber gitmemiştir. Jerry'le fedaileri yollamıştır mutlaka. Onları bu tip işler için besliyor. Jerry oradaydı. Onu arabadan çıkar çıkmaz tanıdım. O, da yüzünde siyah bir maske taşıyordu ama yine de tanıdım onu. Zaten hepsi siyah birer mendili maske gibi örtmüşlerdi yüzlerine. Dört kişi bankadan koşarak çıktılar ve arabaya bindiler. Jerry ile bir başka adam

arabada bekliyorlardı. Dördü kaldırımda görününce, Jerry dışarı, onları karşılamaya fırladı. İşte tam o sırada ateş açıldı ve Jerry yere düştü. Ötekiler arabaya binip, uzaklaştılar. Bana borcun olan paradan ne haber?"

On tane yirmilik banknotu saydım, on sent çıkardım. Pencerenin önünden ayrılıp, bunları almaya geldi.

"Bu, Max'ı yakalayabilmen için Dan'ı tutmama karşılık," dedi, parayı hemen çantasına yerleştirmişti. "Tim Noonan'ın nasıl öldürüldüğünü aydınlatmak için verdiğim bilginin karşılığı nerede?"

"Dur bakalım. Daha katil cezalandırılmadı. Verdiğin bilginin değeri olup olmadığım nereden bileyim?"

Kaşlarım çattı ve sordu:

"Harcamadığın o bir sürü parayı ne yapıyorsun?" Bir anda yüzü aydınlandı. "Max'ın şimdi nerede olduğunu biliyor musun?" "Hayır."

"Öğrenmek için kaç para verirdin?" "Hiç."

"Sana yüz dolara söylerim."

"Seni bu şekilde kötüye kullanmak istemem."

"Elli dolara söyleyeceğim."

Kafamı salladım.

"Yirmibeş dolar."

"Onu istemiyorum," dedim. "Nerede olduğu beni ilgilendirmiyor. Neden bilgini Noonan'a yetiştirmiyorsun?"

"Ona söyleyip, para toplamaya kalkışayım ha! Sen içkiyi sadece parfüm olarak mı kullanırsın, yoksa içmek için de bulunur mu?"

"Burada bir şişe Dewar marka var, Handan almıştım. Çantamda da bir şişe King George marka var. Hangisini seçersen."

King George'u istedi. Birer bardak içtik. "Ben elbise değiştirene kadar otur, bir bardak daha iç," dedim.

Yirmibeş dakika sonra banyodan çıktığımda onu, masaya oturmuş, bir sigara içerek, çantamdaki gizli yan gözden çıkarmış olduğu not defterimi incelerken buldum.

"Herhalde bunlar görevli olduğun öteki davalarla ilgili masraf cetveli," dedi; kafasını kaldırıp bana bakmaya bile lüzum görmemişti. "Eğer bana karşı niçin bu kadar cimri olduğunu anlıyorsam Allah beni kahretsin. Şuraya bak, Haber başlığının altında altıyüz dolar yazıyor. Onun altında, 'Ust' diye bilmeyin yanında —üst ne demekse— yüzelli yazıyor. Ve işte hemen hemen bin dolar harcadığın bir başka gün."

"Onlar telefon numaraları olmalı," dedim. Defteri elinden alarak: "Nerede yetiştin ki, sen! Çantamı karıştırmak da ne demek oluyor?" diye azarladım.

"Bir manastırda yetiştim. Her sene iyi hareket notumdan dolayı armağan alırdım. O zamanlar sütlü kakaosuna bir fazla kaşık şeker atan kızların, başkalarının malını çalma suçundan cehenneme gittiklerini sanırdım. Onsekiz yaşıma gelene kadar küfür diye bir şey işitmemiştim. Ve ilk küfür kelimesini duyduğumda neredeyse bayılacaktım." Önündeki halıya tükürdü, sandalyesini arkaya itti, birbirinin üstüne attığı bacaklarım yatağımın üzerine koydu ve sordu: "Bunu nasıl buluyorsun?"

Ayaklarım yataktan aşağıya ittim ve bağırdım:

"Ben de suya bakan bir barda yetiştim. Ağız suyunu halımdan uzak tut yoksa boynunu kırarım."

"Ondan önce birer bardak daha içelim. Dinle, sana, Donald Willsson'a satmak istediğim Belediye Sarayı'nın yapımıyla ilgili habere kaç para verirsin?"

"İstemem, başka birini dene!"

"Pekâlâ, Bayan Lew Yard'ın niçin akıl hastanesinde olduğunu ilk açıklayana ne verirsin?"

"Hiç."

"Dört sene önce sekizbin dolar borcu olan şerifimiz King'in, nasıl olup da sıra sıra dükkân sahibi

olduğunu açıklayana?" Devam et, diye onu teşvik ettim.

"Bu tip bilginin benim için önemi yok artık. Çok çabuk hareket etmem gerekiyor. İhtiyacım olan şey dinamit. Onları yerle bir edecek, birbirlerinden koparacak dinamit."

Güldü, ayağa kalktı, iri gözleri parlıyordu.

"Lew Yard'ın kartlarından biri benim elimde. O kartla birlikte, Dewar markalı şişeyi Pete'e göndermeye ne dersin? Bunu bir savaş ilâm sanmaz mı? Eğer, Sedir Ağaçlı Han bir içki deposu olmuşsa orası Pete'indi. Şişeyle birlikte giden Lew'in kartı, Pe-te'in, Noonan'dan emir alıp, orayı yerle bir ettiğini düşünmesine sebep olmaz mı?"

Düşündüm ve karşılık verdim:

"Olmaz. Aldanmaz o. Sonra şu sırada Lew'le Pete'i Şefe düşman etmekte anlam yok."

Dudak büktü:

"Her şeyi bildiğini sanıyorsun. Seninle geçinmek zor. Bu gece beni bir yere yemeğe götür. Erkekleri şaşı edecek yeni bir elbise aldım."

"Öyle mi?"

"Sekize doğru gel."

Sıcak eliyle yanağımı okşayıp odadan çıktı, telefon da tam o sırada çalmaya başladı.

"BENİMKİ ile Dick'inki müşterimizin evinde diye Mickey Linehan, rapor veriyordu. "Yem bir şey var mı?"

Olmadığım söyledim ve yatağa uzanıp, Noonan'ın Hana hücumu ve Fısıltı'nın Merkez Bankası'na hücumundan ne çıkacağını kendi kendime tartışmaya başladım. Finlandiyalı Pete ile Lew Yard'ın, Elihu Willsson'un evinde ne konuştuklarım duyabilme yeteneğim olmasını çok isterdim. Fakat bu olmadığına, tahmin etmede de pek başarılı olamadığıma göre kafamı yormakta bir anlam görmeyip yarım saat sonra uykuya daldım.

Uyandığımda, saat neredeyse yediye geliyordu. Yıkandım, cebime silahımı ve bir küçük şişe viski koyup Dinah'a gittim.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

RENO

BENİ oturma odasına aldı, bir iki adım geriledi ve elbisesini nasıl bulduğumu sordu. Beğendiğimi söyledim. Elbisesinin renginin pembe bej olduğunu, yanlardan yukarı çıkan yırtmaçların şöyle ya da böyle biçildiğini uzun uzun anlattı. "Gerçekten yakışmış mı?"

"Sen zaten her zaman güzelsin," dedim. "Pete ile Lew Yard, bugün öğleden sonra Elihu Willsson'daymışlar."

Yüzünü buruşturdu;

"Sen benim elbisemle hiç ilgilenmiyorsun, palavra sıkma. Orada ne yapıyorlarmış?"

"Konuşuyorlardı herhalde."

Kirpiklerinin altından beni dikkatle inceledi ve sordu:

"Max'ın nerede olduğunu gerçekten bilmiyor musun?"

Bu sorusuyla kumarbazın nerede olduğunu iyice anladım. Tabii kıza, bunu baştan beri tahmin etmiş olduğumu söyledim.

"Wlllsson'da herhalde. Fakat emin olmaya çalışmak için fazla ilgi duymadım."

"Budalalık etmişsin. Onun senden ve benden hoşlanmamak için sebepleri var. Eğer yaşamak istiyorsan bir anne öğüdü alıp onu hemen çivilesen iyi edersin. Tabii annenin de yaşamasını istiyorsan."

Güldüm:

"işin en kötü yanını bilmiyorsun," dedim. "Noonan'ın kardeşini Max Öldürmedi. Tim, Max dememiş ki. MacSwain demek istemiş ve kelimeyi tamamlayamadan ölmüş."

Omuzlarımdan yakaladı ve seksen beş kiloya yakın bedenimi sarsmaya çalıştı. Başaracak güçteydi.

"Allah seni kahretsin!" Nefesi yüzüme sıcak sıcak geldi. Yüzü de dişleri kadar beyazlaşmıştı. Dudak boyası ve allık, yanaklarında ve dudaklarında

kırmızı yaftalar gibi sırıttı. "Madem ki, onu suçlu gösterdin ve bunun için beni kullandın şimdi onu öldürmeye mecbursun... Şimdi..."

Sarsılmaktan pek hoşlanmam, bu işi genç bir kadın bile yapsa hoşlanmam. Ellerini omuzlarımdan çektim ve:

"Bağırıp durma. Hâlâ hayattasın," dedim.

"Evet hâlâ hayattayım, fakat Max'i senden iyi tanırım. Onu suçlu gösteren bir kişinin hayatta uzun zaman kalabilmek için ne kadar şansı olduğunu çok

iyi bilirim. Hata işlememiş olsaydık bile tehlikeli duruma düşecektik fakat..."

"Bu kadar uzatma işi. Ben de kendimi tehlikeye attım hem de kaç kere ve bir şeycik de olmadı. Hadi, şapkanla, paltonu al da karnımızı doyuralım. O zaman kendini daha rahat hissedersin."

"O, çevrede dolaşırken yemeğe çıkacağımı sanıyorsan... "

"Kes artık. Eğer bu kadar tehlikeli bir adamsa seni orada yakalayabileceği gibi burada da yakalayabilir. Ne fark eder?"

"Ne yapacağını biliyorsun. Max, yol üstünden çekilene kadar burada kalacaksın. Kabahat şenindi. Beni gözetlemeye mecbursun. O yok edilene kadar yanımdan ayrılamazsın. Koruyucum Dan bile yok. Hastanede zavallı."

"imkân yok," dedim. "Yapacak çok işim var. Boş yere üzülüyorsun. Max şimdiye kadar seni çoktan unutmuştur. Şapkanla, paltonu al, açlıktan ölüyorum."

Yüzünü tekrar benimkine yaklaştırdı. Gözlerindeki ifadede, benimkinde iğrenç bir şey bulmuş hali vardı.

"Berbat bir herifsin sen!" dedi. "Beni hiç düşündüğün yok. Beni de başkaları gibi, o istediğin dinamiti elde etmek için kullanıyorsun. Sana güvenmiştim."

"Pekâlâ dinamitsin, fakat gerisi saçma. Sonra çizgilerin çok kalın; kızdığın zaman iyice vahşi bir

hayvan oluyor. Neşeliyken çok daha İyisin. Ben açlıktan ölüyorum kızım."

"Burada yiyeceksin," dedi. "Karanlıkta beni sokağa çıkaramazsın artık."

Dediği dedikti. Pembe bej elbisesinin üzerine bir önlük takıp, buzdolabını araştırmaya gitti. Hazır soğuk patates, lahana ve konserve çorba vardı. Ben dışarı gidip et aldım.

Döndüğünde, cin, vermut ve portakal suyunu karıştırıp kokteyl hazırlarken buldum onu.

"Bir şey gördün mü?" diye sordu.

Dostça bir ifadeyle el salladım. Kokteylleri oturma odasına taşıdık. Yemek pişerken bardakları avuç, larımızda çevirip konuştuk. İçki onu neşelendirdi. Yemeğe oturduğumuzda korkusunu unutmuştu bile. İyi bir aşçı değildi fakat öyleymiş tavrına bürünüp, iştahla yedik.

Yemeğin arkasından gazozlu cin içtik.

Çıkıp bir şeyler yapmak istediğine karar verdi. Hiçbir budalanın onu korkutmaya hakkı yoktu. Max'a, kendisine kötü davranmaya başlayana kadar dürüst davranmıştı ve eğer Max olacak budala, yaptığından hoşlanmadı ise kendini göllere atabilir ya da ağaçlara tırmanabilirdi. Beni götürmeyi planlamış olduğu Gümüş Ok'a gidecektik; çünkü Reno'ya partisinde bulunacağına dair söz vermişti. Allah tanık olsun, gidecekti ve gitmeyeceğini düşünen herkes kaçıktı. Ben ne düşünüyordum?

"Reno kim?" diye sordum. Önlüğünün iplerini yanlış taraftan çekerek kendini sıkıca bağladı.

"Reno Starkey. Seveceksin onu. İyi oğlandır. Kutlama töreninde bulunacağıma söz verdim ve bulunacağım."

"Ne kutluyor?"

"Bu Allahın belâsı önlüğe de ne oldu? Bu öğleden sonra hapisten çıktı."

"Dön de bağları açayım. Deliğe neden girmişti? Kıpırdama da açayım."

"Altı yedi ay önce bir kasa açtıkları için... Turlock'un, mücevhercinin kasasını. Reno, Put Collings, Whalen, Hank O'ınarra ve Birbuçuk Adım adlı topal. Aslında koruyucuları vardı... Lew Yard... Ama mücevhercileri

koruyan coplular geçen hafta suçu onlara yükledi, işte bu yüzden Noonan onları tevkif etmeye mecbur kaldı. Önemli değil tabii. Delikten bu öğleden sonra saat beşte çıktılar ve artık kimsenin bu konu üzerinde daha fazla duracağı yok. Reno alışkındır. Bundan az önce de üç suçtan birden kurtulmuştu. Hadi birer içki daha hazırla ben de kendime çekidüzen vereyim."

GÜMÜŞ OK, Personville ile Mock Lake'in yan yolundaydı.

Küçük Marmon arabası bizi oraya taşırken, Dinah, "Fena yer değildir," dedi. "Polly De Voto, iyi bir insandır ve sattığı içkilerin hepsi iyidir; Bourbon'un dışında. Onun tadı bir cesetten çıkarılmış gibidir. Kadından hoşlanacaksın. Gürültü etmediğin sürece her şeyi yapabilirsin orada. Yalnız onun gürültüye tahammülü yoktur. işte göründü, görüyor musun. Ağaçların arasından mavi ve kırmızı ışıkları görünüyor."

Ağaçların arasından çıkıp, binaya yaklaştık. Bol ışıklı bir ilânı geçtik.

"Gürültüden hoşlanmaz demekle neyi söylemek istiyorsun?" diye sordum. Koro halinde tabanca seslerini duyduk, Rang-Bang-Bang.

Kız, arabayı durdurarak:

"Bir şey olmuş," diye fısıldadı.

Aralarında bir kadın taşıyan iki erkek, yapının ön kapısından çıkarak ağaçların arasına daldılar. Bir başka adam yan kapıdan dışarı süzüldü, kayboldu. Tabancalar şarkıya devam etti.

Bir başka adam göründü, o da kayboldu.

Yolun kenarındaki bir çalılıktan portakal renginde bir parlama görüldü ve ses...

Penceredeki adam, pervazın dışına bir bacak sarkıttı, sonra iki koluyla tutunmaya çalıştı, olmadı, düştü.

Pencereden düşen adam ellerinin ve ayaklarının üzerinde doğrulmaya uğraşıyordu.

Dinah, yüzünü benimkine yaklaştırdı ve bir çığlık attı:

"Reno!"

Adam fıraldı, yüzü bize dönüktü. Biz ona doğru hızla ilerlerken o da üç adımda yola çıkmıştı.

Reno'nun ayaklan yanımdaki döşemeye basmadan önce Dinah, Marmon'u hızlandırmıştı bile. Bize kurşun yağdıranlara aynı şekilde karşılık vermeye çalışan adamı kavrayıp arabanın içine sokayım derken neredeyse iki kolumdan olacaktım.

Sonra her şey bitti. Görüş alanından çıkmıştık, hızla Personville'den uzaklaşıyorduk.

Reno, kendi başının çaresine bakabiliyordu artık. Kollarımı kurtardım ve hâlâ işleyebilecek durumda olduklarına karar verip, sevindim. Dinah, arabayla meşguldü.

Reno konuştu:

"Teşekkür ederim ahbap, çekilmeye muhtaçtım."

"Bir şey değil," dedi Dinah. "Demek sen bu tip partiler veriyorsun?"

"Davetli olmayan misafirlerimiz vardı. Tanner yolunu biliyor musun?"

"Evet."

"Oraya sap. Bizi Mouintain caddesine çıkarır. Şehre bu şekilde kolayca gidebiliriz."

Kız, başım salladı, hızı biraz azalttı ve sordu:

"Davetli olmayan misafirler kimlerdi?"

"Beni rahat bırakmayı öğrenemememiş birtakım serseriler."

"Tanıyor muyum onları?" diye sordu kız, arabayı daha dar ve bozuk bir yola sokarken.

"Bırak şimdi onları kızım," dedi Reno.

Marmon'la saatta onbeş mil ilerleyerek, hiç konuşmadan, sonunda, daha iyi asfaltlanmış bir yola çıkabildik.

Sonra Reno sordu:

"Demek Fısıltı'yı bıraktın?" "Hu..."

"Dediklerine göre ona kargı dönmüşsün?" "Herkes her şeyi konuşur. Sen ne düşünüyorsun?"

"Onu suçlamak iyi. Fakat bir polis alıp birtakım işleri ona yükletmek bence kötü. Fena halde kötü."

Reno bunu söylerken bana bakıyordu. Otuzdört, otuzbeş yaşlarında, uzun boylu, yağsız tarafından geniş ve kalın yapılı bir adamdı. Gözleri iri, kahverengi ve anlamsızdı; yüzünün iki yanına geniş bir aralıkla yerleşmişti. Ona baktım, bir şey söylemedim.

Dinah:

"Bu şekilde düşünüyorsan, cehenneme..." dedi. Reno, bağırarak onun sözünü kesti. "Dikkat!"

Bir virajı yeni almıştık. Karşımızda, yolu boydan boya kesmiş olan siyah uzun bir arabayla karşılaştık : bir barikattı bu.

Çevremize kurşun yağıyordu. Reno'yla ben de kurşun yağdırdık. Bu arada Dinah, Marmon'u bir midilli yerine koymuştu.

Arabayı yolun soluna kaydırdı. Sol tekerlekler kenar taşının üzerinde gidiyordu. Benim ve Reno'nun kiloları sayesinde devrilmedik. Sağa geçti, sağ tekerlekler tekrar kenar taşının üzerine çıktı ve ağırlığımıza rağmen yana yatmıştık ki, Dinah, arabayı yola indirip, tabancalarımızın da tam boşaldığı sırada bizi tehlikeli bölgeden uzaklaştırdı.

Birçok insan ateş etmişti, fakat gördüğümüz kadarıyla kimse kimseyi vuramamıştı.

Reno, dirsekleriyle kapıyı tutarak, otomatiğini yeniden doldururken Dinah'a seslendim:

"Kızım sen de gerçekten usta şoförmüşsün. Paçayı kurtardık."

"Şimdi nereye?" diye sordu Dinah.

"ilkönce dosdoğru ileri. Yolu izle. Düşünmemiz lâzım. Anlaşıldığına göre bizi her taraftan sarmaya çalışıyorlar."

Personville'le aramıza on oniki mil daha koyduk. Birkaç arabanın yanından geçtik, izlendiğimize dair hiçbir işaret yoktu. Dar bir köprüyü geçerken Reno konuştu:

"Şimdi tepenin ardındaki sağ yola sap."

Dediği yola saptık; kayalıkların, ağaçların arasından geçen pis bir dağ yoluydu. Saatta on mil burada hızlı bir gidiş sayılırdı. Beş dakikalık böyle bir gidişten sonra Reno, durmamızı emretti. Sonra konuştu:

"Bir mil aşağıda boş bir kulübe var. Orada kamp yaparız, ha ? Bu gece şehir yolunu bir daha denemenin anlamı yok, öyle değil mi?"

Dinah, tekrar ateşe tutulmaktansa her şeyi tercih edeceğini söyledi. Bu fikrin benim için de uygun olduğunu belirttim, oysa bir an önce şehre varmak istiyordum.

Farlarımızı, iyice boya ve tamir isteyen kulübeyi aydınlatana kadar dikkatle yoldan aşağıya indik.

"Burası mı?" diye sordu Dinah, Reno'ya.

"Evet. Bir dakika siz durun da ben bir bakayım."

indi. Farların ışığında elindeki anahtar destesinden seçtikleriyle, harap haldeki kapıyı açmaya denediğini gördük. Kapıyı açtı ve içeri girdi. Az sonra tekrar ışıkta belirip bize seslendi:

"Tamam. Gelin ve evinizdeymişiniz gibi yerleşin."

Dinah, motoru durdurdu ve aşağıya indi.

"Arabada el feneri var mı?" diye sordum.

"Evet," dedi. Bana verdi ve esneyerek, "Aman Allahım, nasıl da yorulmuşum. Şu delikte içki vardır herhalde," dedi.

Yanımda bir küçük şişe viski olduğunu söyledim. Bu haber onu pek sevindirdi.

Kulübe, içinde bir portatif yatak, bir demir soba, üzerinde bir deste iskambil kâğıdı ve fişlerin hazır durduğu bir masa, dört sandalye, bir gaz lambası, tabak, tencere, tava, kova, konserve yiyecek kutularıyla tıka basa dolu olan üç raf, bir yığın odun ve bir el arabası olan tek odalı bir yerdi.

İçeri girdiğimizde Reno, lambayı yakmakla meşguldü.

Dinah içki istedi.

Şişeyi açtım ve ona verdim, Reno, dışarıya arabayı gizlemeye gitti. Dinah, içtikten sonra ben de dolu bir yudum aldım.

Marmon'un motor sesi gittikçe hafifledi. Kapıyı açtım ve dışarıya baktım. Ağaçların arasından aşağıya doğru uzaklaşan araba farlarının kırık dökük ışıklarım seçebiliyordum. Tam anlamıyla gözden kaybolunca içeri girdim ve kıza sordum:

"Hayatında hiç eve kadar yürüdüğün olmuş muydu?"

"Ne?"

"Reno, arabayı alıp gitti."

"Vay ahlâksız! Allahtan, bizi içinde yatak olan bir yerde bıraktı."

"Bu işine yaramayacak." "Ne?"

"Yaramayacak dedim. Reno'da bu kulübenin anahtarı vardı. Bire on bahse girerim ki, arkasına düşmüş olan kuşların bundan haberi var. Reno bizi bu yüzden buraya tıktı. O, yoluna devam ederken biz gelecek kuşlarla münakaşa edip ona vakit kazandıracağız."

Yataktan zor kalktı, Reno'yu lânetleyip, benden hatta Adem'den başlayıp bütün erkeklere küfrederek:

"Her şeyi bildiğine göre şimdi ne yapacağız onu söyle," dedi.

"Büyük, açık alana çıkıp kendimize rahat bir yer bulacağız ve ne olup biteceğini bekleyeceğiz."

"Yarama bu battaniyeleri alacağım," dedi.

"Bir tanesinin eksikliği belki fark edilmez ama sakın birden fazla alayım deme, yoksa kafamızı uçurursun."

"Kafan kopsun," diye homurdandı fakat bir tek battaniye aldı.

Lambayı söndürdüm, kapıyı arkamızdan kapadım ve el fenerinin yardımıyla bir yol seçmeye çalıştım.

En sonunda tepe tarafında küçük bir oyuk bulduk, eğer ışık yakmadan oturacak olursak hem görülmeyecek hem de yolu inceleyebilecektik.

Battaniyeyi oraya serdim ve yerleştik.

Kız, sırtını bana dayadı ve yerin ıslaklığından yakındı, kürk paltosuna rağmen üşüdüğünü, bacağına kramp girdiğini ve canının bir sigara istediğini söyledi.

Şişeden bir yudum içki daha verdim. Bu, on dakikalık bir sessizlik sağladı.

Sonra yeniden konuşmaya başladı: "Hasta oluyorum sanırım. Onlar gelene kadar, tabii eğer birisi gelecek olursa, ta şehirden duyulacak kadar hapşırmaya ve öksürmeye başlayacağım."

"Bir kere dene," dedim; "Boğazından nasıl asılacağını görürsün."

"Battaniyenin altında fare var galiba, kıpırdayıp duruyor."

"Yılandır herhalde." "Evli misin?" "Yine başlama buna." "öyleyse evlisin?" "Hayır."

"Öyleyse karın bu işten memnundur."

Bu saçma sapan sözüne uygun bir karşılık düşünüyordum ki, uzak ve soluk bir ışık yolu aydınlattı. Kıza susmasını işaret ederken, söndü.

"Ne var?" diye sordu Dinah. "Bir ışık. Şimdi kayboldu. Misafirlerimiz arabadan inip yola yaya devam ediyor olmalılar."

Uzun bir zaman geçti. Kız, sıcak yanağını benimkine dayayıp, titriyordu. Ayak sesleri duyduk, siyalı gölgeler gördük. Birtakım adamlar kulübenin çevresinde dolaşıyorlardı. Fakat bunları görüp görmediğimizden emin değildik.

Bir el fenerinin ışığı, şüphemizi giderdi. Kalın bir erkek sesi duyuldu:

"Yosmayı çıkartalım."

Yarım dakikalık bir sessizlik oldu sonra aynı kalın ses sordu:

"Yosmanın çıkmasına izin veriyoruz, geliyor mu?" Tekrar sessizlik.

Tabanca sesleri, bu gece alıştığımız bir sesti, sessizliği bozdu. Bir şey, tahtaları kırdı.

"Gel," diye fısıldadım kıza. "Onlar uğraşırken arabalarını alalım."

"Bırak Onları," dedi. Kolumu yakalamış beni aşağı çekiyordu. "Bir gece için yeteri kadar dövüşe girdim. Burada rahatız."

"Gel," diye direttim.

"Gelmem," dedi artık onu yerinden kıpırdatamayacağımı biliyordum ve az sonra geç kalmış olduğumuzu gördüm. Kulübeyi boş bulan herifler, arabalarına koşuyorlardı.

Araba geldi, sekiz adam içine bindi ve Reno'nun, tepenin aşağısına giden, yoluna girdi.

"Tekrar içeri girebiliriz artık," dedim. "Bir daha gelip bakacaklarını hiç sanmıyorum. Bu gece gelmezler."

"Senin o şişede inşallah viski kalmıştır," diyordu Dinah, kalkmasına yardım ettiğim sırada.

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM

RESSAMLAR CADDESİ

K ULÜBEDEKİ konserve yiyecek deposunda kahvaltı için çekici bir şey bulamadık, bidondan aldığımız bayat suyla pişirdiğimiz kahveyle yetindik.

Bir millik bir yürüyüş bizi bir çiftlik evine getirdi. Orada birkaç dolar kazanmak için bizi ailesinin Ford marka arabasıyla şehre götürecek bir erkek çocuğuyla karşılaştık. Bir sürü soru sordu. Bunlara, ya uydurma cevaplar verdik, ya da hiç cevap vermedik. Bizi King caddesindeki küçük bir lokantanın önünde bıraktı. Orada buğday ekmeği ile domuz pastırması yedik.

Dokuza az kala bir taksi, bizi, Dinah'ın evinin önünde bıraktı. Kızın hatırı için evi tepeden bodruma aradım ve hiçbir ziyaretçinin iziyle karşılaşmadım.

Dinah, beni kapıya kadar uğurlarken:

"Ne zaman geleceksin?" diye sordu.

"Gece yansına kadar burada olmaya çalışırım. Birkaç dakika için de olsa mutlaka geleceğim. Lew Yard nerede oturuyor?"

"1622 Ressamlar caddesinde. Üç sokak ötedeki cadde. 1622, caddeye girdikten sonraki dördüncü apartman. Orada ne yapacaksın?" Karşılık vermeme vakit bırakmadan kolumu yakaladı ve yalvardı:

"Max'ı yakala olur mu? Ondan korkuyorum."

"Belki Noonan'ı biraz sonra onun peşine düşürürüm. Bu, işlerin nasıl yürüdüğüne bağlı."

Bana bir sürü küfür sıralayıp, kendisini düşünmediğimi söyledi.

Ressamlar caddesine gittim. 1622, kırmızı tuğladan bir evdi. Garajı, ön girişin altına yapılmıştı. Evden birkaç metre ötede kiraladığı Buick marka otomobilin içinde oturan Dick Foley'i gördüm. Yanına geçtim.

"Ne haber?" diye sordum.

"İkide gördüm. Üç otuzda çıktılar; Willsson'un ofisine. Mickey. Beş. EV. Meşgul. Üçte bıraktım. Yedi. Daha bir şey yok."

Bu bana, Lew Yard'ı bir önceki öğleden sonra ikide yakaladığını, Willsson'un evine kadar onu izlediğini, üç otuza kadar orada kaldıklarım; bu sırada Mickey'in, Pete'i gördüğünü; saat beşte Yard'ı evine kadar izlediğini; o eve insanların dolup taştığım fakat hiçbirini tanıyamadığını; evi sabahtan saat üçe kadar tekrar gözlediğini, yedide yeniden iş başına döndüğünü; o zamandan beri eve giren ya da çıkan kimseyi görmediğini anlatmak için söylenmişti sözüm ona.

"Burayı bırakıp, Willsson'un evinin önünde durman gerekiyor. Duyduğuma göre, Fısıltı-Thaler orada saklanıyormuş. Ben onu Noonan'a teslim etmeye karar verene kadar gözünü üzerinden ayırma."

Dıck, başını salladı, motoru çalıştırdı. Arabadan indim ve otele döndüm.

İhtiyar Adam'dan bir telgraf vardı.

İlk postayla işi ne şartlar altında kabul ettiğini ve nereye kadar ulaştığını günlük raporları yazarak açıkla.

Telgrafı cebime koydum ve iplerin bir an önce çözülmesi için dua ettim. Ulaştığım aşamayı ihtiyar'a göndermek, istifamı göndermekten farksızdı.

Temiz bir gömlek giyip, Belediyeye gittim.

Noonan:

"Merhaba," diyerek karşıladı. "Ben de geleceğini umut ediyordum. Seni otelinden aradım fakat görünmediğini söylediler."

Bu sabah pek iyi görünmüyordu fakat her zamanki memnuniyet dolu el sıkışmamızdan anladığıma göre, beni bulduğuna gerçekten sevinmişti.

Oturduğumda telefonlardan biri çaldı. Noonan, ahizeyi kulağına koydu:

"Evet," dedi, bir süre dinledi; sonra, "Oraya sen kendin gitsen daha iyi olacak, Mac," dedi. Yüzü değişmişti fakat bana, "Lew Yard'ın işi bitmiş, biraz önce evinin ön basamaklarından inerken öldürmüşler," derken sesi hemen hemen normale dönmüştü.

"Başka bilgi var mı?" diye sordum. Dick'i, bir saat önce Lew'in kapısından uzaklaştırdığım için kendi kendime küfrediyordum.

Noonan, kucağına bakarak:

"Hayır," dedi.

Ayağa kalkarak:

"Gidip, olay yerini inceleyelim mi?" diye bir fikir yürüttüm. Bıkkınlıkla:

"Hayır," dedi. Gözlerini kucağından ayırmamış-ti. "Doğruyu söylemek gerekirse, canım istemiyor. Dayanabileceğimi sanmıyorum. Bu öldürmelerden bıktım artık. Bana dokunuyor; sinirlerime demek istiyorum."

Yeniden oturdum, bıkkın haline bakıp sordum: "Kimin öldürdüğünü tahmin edebiliyor musun?" "Hayır. Herkes herkesi öldürüyor. Bu iş nerede bitecek bilmiyorum."

"Reno yapmış olamaz mı?" Noonan, gözlerini kıstı, bana bakmaya çalıştı, vazgeçti ve aynı sözü tekrarladı: "Allah bilir."

Ona başka bir açıdan ulaşmaya çalıştım: "Dün gece Gümüş Ok'ta öldürülen kimse var mı?"

"Sadece üç." "Kimler?"

"Johnson kardeşler - Whalen'le, Put Collins dün saat beşte hapisten çıkmışlardı; bir de, gerillacı Hollandall Jake Wahl." '"Gürültü neden çıkmış?"

"Put ve Whalen'le arkadaşları bir şeyi kutluyorlarmış, o sırada iş kavgaya dönmüş." "Hepsi Lew Yard'ın adamları mı?" "Bundan hiç haberim yok." Ayağa kalktım ve:

"Neyse, gideyim artık," deyip kapıdan yana döndüm.

Arkamdan seslendi:

"Öyle çabucak gitme. Herhalde Lew'in adamlarıydılar."

Yine sandalyeme döndüm. Noonan masasının üstünü seyrediyordu. Yüzünün rengi kaçmış, dudakları sarkmıştı.

"Fısıltı, Willsson'da saklanıyor," dedim.

Kafasını ani bir hareketle kaldırdı. Gözbebekleri küçüldü, koyulaştı. Dudakları kasıldı, sonra kafası yeniden sarktı. Gözleri buğulandı.

"Başlayacak gücüm yok," diye mırıldandı. "Bu kasaplıktan bıktım artık. Dayanamayacağım."

"Tim'in öcünü almayacak kadar bıkkın mısın?"

"Evet."

"Senin öç alma tutkun başlatmıştı bu işi," dedim. "Eğer vazgeçtiysen, durdurmak mümkün olur."

Yüzünü bana doğru kaldırdı ve bir kemiği inceleyen köpeğin gözleriyle baktı.

"Öbürleri de senin gibi bıkmışlardır bu temizlemeden," diye devam ettim. "Neler hissettiğini onlara da söyle. Birleşin ve barışa girin."

"Bir numara çevirdiğimi düşünürler," dedi.

"Toplantıyı Willsson'da yap. Fısıltı orada kamp yapıyor. Tehlikeyi göze alıp, oraya giden sen olacaksın. Bundan korkuyor musun?"

Kaşlarını çattı ve sordu:

"Benimle birlikte sen de gelir misin?"

"istiyorsan gelirim."

"Teşekkür ederim," dedi. "Ben... Ben deneyeceğim."

ONDOKUZUNCU BÖLÜM

BARIŞ KONFERANSI

K ARARLAŞTRILAN saatta, o akşam saat dokuzda, ben ve Noonan, Willsson'a gittiğimizde, Barış Konferansı'nın öbür delegeleri de hazır bulunuyorlardı. Herkes bizi başıyla selâmladı fakat karşılama bundan öteye gitmedi.

Finlandiyalı Pete aralarında, daha önce karşılaşmadığım tek adamdı. içki kaçakçısı, iri kemikli, elli yaşlarında, çıplak kafalı birisiydi. Alnı dar, çenesi çok geniş, adaleli ve uzundu.

Willsson'un kütüphane masasının çevresine oturduk.

İhtiyar Elihu baştaydı. Pembe kafatasının üzerindeki kısa kesilmiş beyaz saçları ışıkta gümüş gibiydi. Yuvarlak mavi gözleri, sert ifadeli ve sarkık beyaz kaşların altında insanın içini deliciydi. Ağzı ve çenesi, paralel çizgiler halindeydi.

Sağında, herkesi, hareketsiz küçük siyah gözleriyle inceleyen Finlandiyalı Pete oturuyordu. Reno Starkey, içki kaçakçısının yanına oturmuştu. At yüzü, sarkmış ve gözleri kadar anlamsızlaşmıştı.

Max Thaler, Willsson'un solunda oturmuş, sandalyesini arkaya doğru itmişti. Dikkatle ütülenmiş pantolonuna aldırmaksızm bacaklarını birbirinin üzerine atmıştı. Keskin ifadeli ağzının köşesine bir sigara sıkıştırmıştı.

Thaler'in yanına oturdum, Noonan benim öbür tarafıma geçti.

Elihu Willsson toplantıyı açtı.

İşlerin bu şekilde yürüyemeyeceğini, hepimizin mantıklı insanlar olduğumuzu, herkesin her istediğini elde edemeyeceğini bilecek yaşta ve tecrübe sahibi olduğumuzu, herkesin zaman zaman fedakârlık yaptığını bildiğimizi söyledi. "Bir insan, istediğini elde etmek için başkalarının isteklerini verir," diye devam etti ve hepimizin bu insanlığa yakışmayan cinayetlere son verilmesini istediğimizi düşündüğünü söyledi. Personville'i mezbahaya çevirmeden, olgun insanlara yakışır şekilde bir saat içinde konuşarak her anlaşmazlığı giderebileceğimizi açıkladı.

Fena değildi konuşması.

Sustuğunda, bir anlık bir sessizlik oldu. Thaler, Noonan'a baktı, sanki ondan bir şey bekliyordu. Biz de onu izledik ve polis şefine döndük.

Noonan'ın yüzü kızardı, çatlak bir sesle konuştu:

"Fısıltı, senin Tim'i öldürdüğünü unutacağım."

Ayağa kalktı ve etli elini havaya kaldırdı. "Söz. İşte elim."

Thaler'in dudakları hain bir gülüşle büküldü. "Senin piç kardeşinin öldürülmesi gerekirdi; ama onu ben öldürmedim."

Şefin yüzündeki kırmızı, mora dönüştü. Bağırdım:

"Dur bakalım, Noonan. Yanlış gidiyoruz. Eğer herkes temize çıkmazsa bir yere ulaşamayız. Tim'i, MacSwain öldürdü, bunu sen de biliyorsun."

Bana şaşkın gözlerle baktı. Yutkundu. Ona ne yaptığımı anlayamıyordu.

Öbürlerine döndüm ve ahretteki adaleti temsil ediyormuşum gibi sordum:

"Bu halledildi, tamam mı? Şimdi öbürlerine dönelim." Pete'e bakarak:

"Dün, deponda olanları ve dört kişinin ölümünü nasıl karşılıyorsun?"

"Allah kahretsin," diye gürledi.

"Noonan orayı senin kullandığını bilmiyordu. Orayı boş sanarak gitti, şehirdeki bir iş için temizleme yapmaya gitti. ilk ateş eden senin adamların oldu; bunun üzerine Noonan gerçekten Thaler'in saklandığı yeri bulduğunu sandı. Senin çukuruna ayak attığını anlayınca da kendini kaybedip binayı yerle bir etti."

Thaler, göklerinde ve dudaklarındaki sert bir gülümsemeyle beni seyrediyordu. Elihu Willsson, bana doğru eğilmişti, bakışlarını yırtarcasına üzerime çevirmişti. Reno, her zamanki hareketsizliği içindeydi. Noonan'ın ne yaptığını bilmiyorum. Ona dönerek tehlikeye giremezdim. Sağ elimi kullanabilecek olursam iyi bir yerdeydim fakat kullanamazsam, felâketim demekti.

"Adamlar kendilerini tehlikeye attıkları için para alıyorlardı," dedi. Finlandiyalı Pete; "öbürüne gelince, yirmibeş tane büyük işi halleder."

Noonan, telâşla, çabucak atıldı:

"Pekâlâ, Pete, sana ödeyeceğim."

Dudaklarımı, sesindeki paniğe gülmemek için büzdüm.

Ona güven içinde dönebilirdim artık. Yalanmış, kırılmış, şişman ensesini kurtarmak için her şeyi kabullenmeye başlamış ya da başlamaya çalışıyordu. Ona baktım.

Bana dönmüyordu. Oturdu ve kimseye bakmadı. Onu teslim ettiğim bu kurtlar tarafından parçalanmadan oradan çıkacağını düşünüyormuş gibi davranmaya büyük güç harcıyordu. işime devam ettim, Elihu Willsson'a döndüm:

"Bankanın soyulmasından şikâyette bulunmak istiyor musun, yoksa soygun hoşuna mı gitti?"

Max Thaler, koluma dokundu ve fikrini söyledi:

"Eğer bildiğin kadarıyla olayı anlatırsan, kimin sebep olduğunu kararlaştırırız."

"Noonan seni çivilemek istiyordü," dedim; "Fakat ya Yard'dan ya da Willsson'dan söz aldı belki de, söz alacağını sandı ve bankayı soyarak ve işi sen yapmışsın gibi gösterdi. Arkadakilerin seni vuracağını bekledi. Yard'ın ve Willsson'un, seni temizlemesine göz yumacaklarını sandı. Senin burada olduğunu bilmiyordu.

"Reno ve adamları işin içindeydiler. Reno, Yard'-m adamıydı fakat yine onun bir adamını öldürmekten sakınmadı. Takımın başkanlığını kendisinin alabileceğine inanmıştı." Reno'ya döndüm, "Öyle değil mi?" diye sordum.

Bana, ifadesiz gözleriyle baktı ve konuştu:

"Sen anlatıyorsun."

Anlatmaya devam ettim:

"Noonan, senin Sedir Ağaçlı Tepe Ham'nda olduğunu gösteren bir numara çevirdi. Kendilerine güvenmediği coplulan yanına alıp oraya gitti, Reno'ya yollar açılsın diye Broadway'deki trafiği bile serbest bıraktı. MacGraw ve öbür polisler, Reno ve adamlarının delikten çıkmalarına göz yumdular, çünkü onlar da oyuna dahildiler. Reno'nun takımı bankayı halletti ve tekrar deliğe döndü. Birkaç saat sonra da hapisten çıktılar.

"Bu işte tökezleyen, Lew Yard oldu. Hollan-dall Jake Wahl ve diğer fedailerim Gümüş Ok'a gönderdi. Reno'ya, her işi kendi eline almamayı Öğreteceklerdi. Fakat Reno kaçtı ve şehre döndü. Artık ya kendi ya da Lew yaşayacaktı. Reno onu öldürerek isteğine ulaştı ve gördüğünüz gibi, Lew hayatta olmuş olsaydı onun oturması gereken yeri almış bulunuyor."

Herkes, sanki ne kadar sakin olduklarına dikkati çekmek istiyormuş gibi sessiz görünüyordu.

Kimse kendine, orada hazır bulunanlar arasında güvenilir bir dost seçemez olmuştu. Dikkatsizce harekete geçecek şartlarda değillerdi.

Dediklerim, Reno'ya bir şey ifade ettiyse de bunu belirtmedi.

Thaler, yavaşça fısıldadı:

"Bazı şeyleri kaçırmadın mı?"

"Jerry'le ilgili kısmı mı demek istiyorsun?" Partinin can daman olmaya devam ettim. "Ben de ona geliyordum. Hapisten kaçtığınızda onun da kurtulup kurtulamadığını bilmiyorum. Banka soygununa isteğiyle katılıp katılmadığını da bilmiyorum. Fakat soyguna o da gitti ve öldürüldü. Senin sağ kolun olduğu için onu bankanın önünde bıraktılar. Bu, işi senin üzerine yüklemelerine yetecekti. Kaçış başlayana kadar onu arabada tuttular. Sonra dışarı itildi ve arkadan vuruldu. Yani öldürüldüğünde arkası arabaya dönüktü ve arkadan ateş edilmiş olduğu tes-bit edildi."

Thaler, Reno'ya baktı ve fısıldadı:

"Evet?"

Reno, ifadesiz gözlerle baktı: "Ne evet?"

Thaler ayağa kalktı ve:

"Hesaplaşacağız," diyerek kapıya doğru ilerledi.

Pete de ayağa kalktı, kemikli ellerini masaya dayayarak, göğsünün derinliğinden konuştu:

'Fısıltı' Thaler, durdu ve ona döndü. "Sana söylüyorum. Sen, Fısıltı ve hepiniz. Tabanca oyunu

bitti. Anlamaya çalışın. Kendi iyiliğinizi anlayacak kafanız yok. Onun için ne yapacağınızı ben söylüyorum size. Bu şehri ayırma işi, iş için iyi

değil. Ya uslu olursunuz ya da ben uslandırırım sizi.

"Gençlerden kurulu, namludan ne çıkacağını iyi bilen bir ordum var. Eğer onları size karşı kullanmaya mecbur kalırsam, kullanırım. Dinamit ve barutla oynamak mı istiyorsunuz? Size nasıl oynandığım gösteririm. Dövüşten mi hoşlanıyorsunuz? Size gerçek dövüşü gösteririm. Dediğime dikkat edin. Hepsi bu kadar."

Finlandiyalı Pete oturdu.

Thaler, bir an için düşünceli göründü sonra ne düşündüğünü söylemeden, göstermeden çıkıp gitti.

Onun gidişi, öbürlerini sabırsızlaştırdı. Kimse çevrede silah sesi duymak istemiyordu. Birkaç dakika sonra kütüphane, Willsson'la bana kalmıştı.

Oturduk ve birbirimize baktık.

En sonunda konuştu:

"Polis şefi olmayı ister misin?"

"Hayır. Ben kokmuş bir çırağım sadece."

"Bu takımla demek istemiyorum. Onlardan kurtulduktan sonra."

"Sonra onların aynılarıyla karşılaşalım, öyle

mi?"

"Allah seni kahretsin," dedi. "Baban olacak yaşta bir adama daha nazik davranman gerekmez mi?"

"Bana söven, yaşının arkasına saklanan birine

mi?"

Kızgınlık, alnındaki mavi bir damarı dışarı fırlattı. Sonra güldü.

"Fena konuşan bir delikanlısın," dedi. "Fakat sana söylediklerimi yapmadığını iddia edemem."

"Hem de senden, çok yardım alarak."

"Ne bekliyordun, bebek bakıcılığı mı yapacaktım. Parayı verdim, seni serbest de bıraktım, zaten istediğin de bu değil miydi?"

"Sen, ihtiyar korsan, beni dinle şimdi," dedim; "Seni bu işe, şantajla soktum ben. Ve şimdiye kadar bana karşı oynadın; onların birbirlerine düştüklerini gördüğün zaman bile. Şimdi benim için yaptıklarından söz et bakalım."

"ihtiyar korsan," diye tekrarladı. "Oğlum, eğer ihtiyar bir korsan olmasaydım hâlâ ücret için çalışan bir işçi olurdum. Ve Personville'deki Maden İşletmeciliği de olmazdı. Sen küçük bir kuzusun daha. Fakat hoşlanmadığım şeylerden ve bu uzun zaman boyunca yapılagelen, bu geceye kadar duymamış olduğum pis işlerden haberim olmadığını da itiraf ederim. Hoşlanmadığım şeylerden biri de Thaler geldiğinden beri, kendi evimde hapse girmiş olmamdı. Fakat bir şey yapamazdım."

"Peki şimdi ne yapacaksın? Beni destekleyecek misin?"

"Kazanırsan."

"Senin de onlarla birlikte yakalanmana dua edeceğim."

"O kadar sert olma, oğlum. Ben artık..." "Cehenneme git," dedim ve dışarı çıktım.

YİRMİNCİ BÖLÜM

LAUDANUM

DİCK FOLEY, kiraladığı arabanın içinde bekliyordu. Ona Dinah Brand'ın evine birkaç apartman kala durmasını söyledim, geri kalan yolu yürüdüm.

Dinah'ın arkasından oturma odasına girdiğimde:

"Yorgun görünüyorsun," dedi. "Çalışıyor muydun?"

"Sonuç olarak en aşağı bir düzine cinayet beklediğim bir barış konferansına katılmıştım da." Telefon çaldı. Dinah açtı ve beni çağırdı. Reno Starkey'in sesi:

"Noonan, evinin önünde arabasından inerken vurularak öldürüldü, duymak istersin diye düşünmüştüm de. Belki otuz tane kurşun sıkmışlar herife."

"Teşekkür ederim."

Dinah'ın büyük mavi gözleri soru soruyordu. "Barış konferansının ilk meyvelerini Thaler topladı," dedim. "Cin nerede?" "Reno'ydu değil mi?"

"Evet. Benim, Zehirşehri'nin polis şeflerinden yoksun kaldığından haberdar olmayı isteyeceğimi düşünmüş."

"Yani?..."

"Reno'ya göre Noonan'ın işi bitmiş. Cinin yok mu? Yoksa sormam hoşuna mı gidiyor?"

"Nerede olduğunu biliyorsun. Sen yine oyunlarından birini çevirdin, desene?"

Mutfağa gittim, buzdolabının buzluğunu açtım ve on beş santim uzunluğunda keskin bir bıçağı olan, tutacak yeri mavi ve beyaz renkli kırıcıyla buzlara giriştim. Kız, kapının önünde durdu ve soru sordu, iki bardağa cin, buz, limon suyu korken susuyordum.

İçkilerimizi oturma odasına taşıdık. Dinah, ısrarla sordu:

"Sen ne yaptın Allah aşkına, hortlağa dönmüşsün?"

Bardağı masaya koydum, gözlerimi ondan ayırmaksızın yakındım:

"Bu iş canımı sıkmaya başladı artık. Çok kısa zamanda buradan ayrılmadığım takdirde buranın yerlileri gibi kan düşmanı olacağım. Ne oldu? Ben buraya geldiğimden beri bir buçuk düzine cinayet. Donald Willson; Ike Bush; Handa öldürülen dört yabancıyla polis detektifi; Jerry; Lew Yard; Hollandalı Jake; Whalen ve Put Collins Gümüş Ok'ta öldürülenler; Büyük Nick, benim işini gördüğüm polis; Fısıltı'nın burada hallettiği sarışın delikanlı; Yakima; ihtiyar Elihu'nun fedaisi ve şimdi de Noonan. Onaltı ediyor ve daha da artacak."

Kaşlarını çattı ve sert bir sesle:

"Öyle bakma," dedi.

Güldüm ve devam ettim:

"Ben de zamanımda birkaç cinayeti planladım fakat bu Allah'ın belâsı yerde hiçbir şey doğru gitmiyor ki. Daha baştan ağa düştüm ben. İhtiyar Eli-hu bana sırt çevirince, adamları birbirlerine düşürmekten başka yapacak şeyim yoktu. işi en iyi şekline çevirmeye mecburdum. Eğer en iyi şekil birçok cinayet getirecek İdiyse ne yapabilirdim? Elihu'nun yardımı olmadan, işi başka türlü yürütmek mümkün değildi."

"Madem öyle, ne uzatıp duruyorsun? İçkini iç."

Yarısını içtim ve tekrar konuşma ihtiyacı duydum.

"Unsan cinayetle oynamaya başlayınca iki şey oluyor. Ya nefret edip vazgeçiyorsun ya da hoşuna gidiyor. Noonan, birinci gruba dahildi. Yard'ın öldürüldüğünü duyduğu zaman rengi yeşile döndü, barış getirebilmek için ne isterlerse yapmaya kararlıydı. Hayatta olan öbürleriyle toplantı yapıp, düşmanlıkları ortaya dökme fikrini ona ben verdim ve onu zorladım.

"Bu gece Wülsson'da oldu toplantı, iyi bir partiydi. Ben, anlaşmazlıkları çözümlüyormuş pozda, Noonan'ı 'çırılçıplak soydum' ve 'önlerine attım.' Onu ve

Reno'yu. Bu, toplantıyı dağıttı. Fısıltı savaş açtı. Pete, herkese ne durumda olduklarım tekrarladı. Kavganın içki kaçakçılığına zarar getirdiğini ve o andan başlayarak dövüşe yeltenecek herkesin üzerine içki muhafızlarından kurulu ordusunu salıvereceğini söyledi. Fısıltı, onun sözlerinden etkilenmişe benzemiyordu. Reno da aynı şekilde."

"Onlar kuru gürültüye aldırmaz," dedi kız. "Noonan'a ne yaptın, yani onu ve Reno'yu nasıl soydun?"

"Tim'i, MacSwain'in öldürdüğünü baştan beri bilmiş olduğunu söyledim. Onlara söylediğim tek yalan da buydu aslında. Sonra banka soygununun da Reno ile şefin işbirliği ile çevirdikleri bir numara olduğunu; işi, Fısıltı'nın üzerine atmak için düzenlediklerini, Jerry'i de bankanın önünde bırakmalarına bunun sebep olduğunu söyledim. Senin söylediklerin doğru olduğu takdirde bunun böyle olduğunu biliyordum. Jerry arabadan çıkıyor, ilerliyor ve vuruluyor. Kurşun deliği sırtındaydı. Bir de bununla uyuşan şey, MacGraw'un söylediğiydi, soyguncuların arabasının King caddesine sapmış olduğu. Yani hapishaneye dönüş."

"Fakat banka gözcüsü, Jerry'yi kendisinin öldürdüğünü söylemedi mi? Gazetelerde öyle yazdı."

"Öyle dedi; fakat ateş ederken gözlerini kapamıştır o ihtiyar. Sen Jerry'nin düşüşünü görmedin mi?"

"Gördüm, yüzü bankaya dönüktü, fakat onun kimin tarafından vurulduğunu anlamam mümkün

değildi, bir sürü adam aynı zamanda ateş ediyorlardı."

"Tabii, Jerry'i kendilerinin vurduğunu gizlemek için öyle yapmaları gerekirdi aslında. Onlara, Lew Yard'ın Reno tarafından öldürüldüğünü söyledim, sanki kendi gözlerimle görmüşüm gibi. Fakat bu işi onun yaptığına gerçekten eminim. Bu Reno, çetin cevizmiş; öyle değil mi? Ona düşman kesilenler, Noonan'ı köpek gibi davranmaya zorladılar ama ondan, "Ne olmuş yani," den başka hiçbir şey koparamadılar. Tam anlamıyla ikiye ayrılmışlardı. Pete ile Fısıltı, Noonan ile Reno'ya karşı. Fakat bunlardan hiçbiri kendi eşine güvenemiyordu. Ve zaten toplantı sona erdiğinde bu eşlerde dağılmıştı. Noonan söz konusu değildi; Reno ile Fısıltı birbirlerine karşı düşmüşler ve ortaya, onlara da karşı gelen Pete çıkmıştı. işte bu yüzden herkes oturdu ve ben ölüm ve felâketle oynarken onlar birbirlerini incelemeye koyuldular.

"Oradan ilk ayrılan Fısıltı oldu. Şef, evine giderken katillerim evin çevresinde yerleştirmiş olmalı. Şef öldürüldü. Eğer FinlandiyalI Pete, dediği dedik bir adam ise Fısıltı'nın peşine düşecektir. Jerry'nin ölümünde Noonan kadar Reno'nun da suçu vardı. Bu yüzden, Fısıltı onun da peşine düşecektir.

Fısıltı'nın peşine düşeceğini bilen Reno da boş durmayacak, onu haklamak isteyecektir. Lew Yard'ın adamlarından, kendisini patron olarak görmeyenleri de öldürecektir, işte böyle."

Dinah Brand uzandı ve elimi okşadı.

"Üzülme sevgilim, senin suçun yok. içkini bitir de birer tane daha hazırlayalım."

Gülümsedim, bardakları alıp mutfağa gittim. Cin getirecektim.

Döndüğümde, bana düşünceli, rengi koyulaşmış gözlerle baktı.

"Buz kıracağım neden içeri getirdin?"

"Sana kafamın nasıl çalıştığını ispatlamak için. Birkaç gün önce bunu görsem, buz kırmak için iyi bir alet diye geçerdim." Parmağımı, kırıcının keskin bıçağında gezdirdim, ucunu elledim. "Bir inşam şişlemek için çok kullanışlı. Artık her şeyi bu cephesiyle görür oldum. Bir çakmak görünce, onu sevmediğim birisinden kurtulmak için nitroglyserin ile doldurmayı düşünüyorum. Evinin önünde küçük bir bakır tel var, bir insan boğazını rahatlıkla çevreleyebilecek ve sıkmak için de iki ucu kalabilecek küçüklükte. Onu ne olur ne olmaz düşüncesiyle cebime atmamak için kendimi zor tuttum."

"Delisin sen."

"Biliyorum. Ben de sana bunu anlatmak istiyorum ya. Kana susadım ben!"

"Hoşuma gitmedi. O elindeki oyuncağı götür yerine koy."

Dediğini yaptım.

"Senin derdin ne biliyor musun," diye beni azarlamaya başladı, "Sinirlerin bozulmuş. Son günlerde Çok heyecan çektin. Böyle devam edersen tımarhaneyi boylarsın."

Parmaklarımı açıp elimi havaya kaldırdım. Titreme yoktu.

Elime baktı.

"Bu bir şey ifade etmez. Bozukluk, içinde senin. Birkaç günlük bir dinlenme için neden bir yerlere gitmiyorsun? Birlikte Salt Lake'e gidelim. iyi gelir."

"Gidemem kızım. Ölüleri saymak için birinin burada kalması lâzım. Sonra bütün programı insanlara ve olaylara göre ayarladım. Bizim şehirden uzaklaşmamız bu programı değiştirebilir. Ve yeni baştan başlamamız gerekir."

"Kimse senin buradan ayrıldığının farkına varmaz, sonra benim de bu işlerle hiç ilgim yok."

"Ne zamandan beri ilgin yok?" dedim.

"Bu olaylarda benim suçum olmadığını sen de benim kadar iyi biliyorsun," dedi. Kendinden emin konuşuyordu. "Neyse hepsi geçti aslında."

"Dün gece bunların hepsi geçmemişti, değil mi? Çünkü o zaman Fısıltı'nın seni öldüreceğinden ödün kopuyordu."

"Öldürmekten söz etmesen olmuyor mu?"

"Genç Albury, bir zamanlar Bili Quint'in de seni öldürmekle tehdid ettiğinden söz etmişti."

"Sus dedim."

"Erkek arkadaşlarında cinayet fikrini geliştiren bir özelliğin olmalı. Albury, WiIlsson'u öldürmekten mahkemede sırasını bekliyor. Fısıltı, seni korkudan titretiyor. Ben bile senin etkinden kurtu-lamadım. Şu halime bak. Ve her zaman için Dan

Rolffun da bir gün gelip bu fikre saplanacağını düşünmüşümdür. "

"Dan! Delisin sen. Ben... "

"Evet. Bir fedai o, değil mi? Çünkü sen onu evine aldın ve ona istediği kadar uyuşturucu lauda-num verdin; Fakat onu uşak gibi kullandın, yüzünü herkesin önünde tokatladın. Sana âşık o. Bir gün uyanacak ve boynunun koparıldığını göreceksin. Dan yapacak bunu."

Ürperdi, ayağa kalktı ve bir kahkaha attı:

"Allahtan, birimiz mantıklı konuşabilecek durumdayız," dedi ve bardakları alıp, mutfağa gitti.

Bir sigara yaktım ve neden böyle davrandığını düşündüm. Deli mi oluyordum, yoksa bu işte gerçekten bozuk bir yan mı vardı?

"Eğer buradan gitmeyeceksen, yapabileceğin en iyi şey kafayı çekip birkaç saatlığına bu konuyu unutmak," dedi. Elindeki dolu bardaklardan birini bana uzatırken.

"Ne zaman ölümden söz etsem, ayaklara fırlıyorsun. Sen kadınsın. Sanıyorsun ki, sözünü etmeyince" bu şehirdeki kişilerin seni öldürme istekleri havaya uçar. Bu budalalık. Söyleyeceğimiz ya da söylemeyeceğimiz hiçbir şey Fısıltı'yı seni..."

"Lütfen, lütfen sus! Budalayım ben. Kelimelerden, ondan korkuyorum. Ben... "

"Özür dilerim," dedim, inançla.

"Bu gece daha kuvvetli bir şey içmek ister miydin?"

"Nitroglyserin bile içerim."

Mutfakta bir sürü şişe takırdatıp, elinde içi içtiğimize benzer bir şeyle dolu bir bardakla geldi. Kokladım ve:

"Dan'ın laudanumundan, ha? Hâlâ hastanede mi?" dedim.

"Evet. Öyle sanıyorum; kafatası zedelenmiş. İstediğin buysa içebilirsin."

Afyon ruhu katılmış cini boğazımdan aşağıya boşalttım. Az sonra kendimi daha rahat hissetmeye başlamıştım bile. Pembe, dostluk ve neşe dolu bir dünyada konuşup, içerken zaman geçti.

Dinah, cine devam etti. Ben de birkaç bardak cin içip sonra laudanuma döndüm.

Bundan sonra bir süre oyun oynadım, uyanıkmışım gibi gözlerimi açık tutmaya çalışıp konuştum. Hiçbir şey göremiyordum. Oyunum Dinah'ı kandırmaz olunca gevşedim, kendimi onun ellerine teslim ettim.

Son hatırladığım, beni oturma odasındaki kanepeye taşıyışıydı...

YİRMİBİRİNCİ BÖLÜM

ÖRTÜK kepenklerin arasından sızan donuk sabah ışığında uyandım.

Yemek odasında yüzüstü yatıyordum, kafam sol kolumun üzerindeydi. Sağ elimde Dinah Brand'ın buz kırıcısının mavi-beyaz tutacak yeri vardı. Bıçağın iğne sivriliğindeki ucu Dinah'ın sol göğsüne gömülmüştü.

Sırtüstü yatıyordu, ölmüştü. Adaleli, kuvvetli bacakları mutfak kapısına doğru uzanmış, sağ çorabı boydan boya kaçmıştı.

Yavaşça, nazik bir hareketle, sanki onu uyandırmaktan korkuyormuşum gibi elimi bıçağın kabzasından çektim, ayağa kalktım.

Gözlerim yanıyordu. Ağzım ve boğazımda kavurucu bir sıcaklık vardı. Dilim kurumuştu. Mutfağa gittim, bir şişe cin buldum; şişenin ağzını, nefes almam gerekene kadar dudaklarımdan çekmedim. Mutfak saati yedi kırkbeşi gösteriyordu.

İçimi yakan cinle yemek odasına döndüm, ışığı yaktım ve kızı incelemeye başladım.

Görünürde fazla kan yoktu: Bir madalyon büyüklüğünde bir leke, buz kırıcısının girdiği yeri çevrelemişti. Mavi ipek elbisenin üzerinde kırmızı, küçük bir leke... Sağ yanağında bir çürük vardı; elmacık kemiğinin tam altında. El yapısı bir başka çürük de sağ bileğindeydi. Elleri boştu. Onu itin, altında bir şey olup olmadığına baktım. Bir şey yoktu.

Odayı inceledim. Gördüğüm kadarıyla içinde hiçbir değişiklik yoktu. Yine mutfağa gittim, orası da değişmemişti.

Arka kapının kilidi maymuncuk izleri taşımıyordu. Ön kapıya gittim ve orada da iz bulmayı başaramadım. Evi tepeden tırnağa aradım ve bir şey öğrenemedim. Pencereler eskisi gibiydi. Kızın tuvalet masasının üzerindeki mücevherata ve contasının içindeki dörtyüz dolara dokunulmamıştı. Parmaklarındaki pırlanta yüzüklerin alınmadığını da görmüştüm zaten.

Yemek odasında tekrar kızın yanına eğildim ve kabzanın üzerindeki parmak izlerimi sildim. Bardaklara, şişelere ve dokunduğum eşyalara da aynı şeyi yaptım. Dokunmuş olabileceğimi düşündüğüm her şeyi sildim.

Sonra ellerimi yıkadım, elbiselerimi kan lekesi var mı diye inceledim, bana ait bir şeyi orada bırakıyor muyum diye bütün evi baştan başa aradım. Ön kapıya gittim, kapı tokmağının içte kalan yuvarlağını sildim, kanadı çektim, dış tokmağı da sildim ve oradan uzaklaştım.

Bir eczaneden Dick Foley'e telefon ettim ve otelime gelmesini istedim. Ben vardıktan birkaç dakika sonra o da geldi.

"Dinah Brand ya dün gece ya da bu sabah öldürüldü. Kendi buz kıracağıyla öldürüldü. Polis daha bilmiyor. Onu öldürecek birkaç kişi olabileceğim düşüneceğin kadar bilgi vermiştim onun hakkında. İlkönce üç kişinin üzerinde durulmasını istiyorum... Fısıltı, Dan Rolff ve Bill Quint..."

Tariflerini yapmıştım.

"Dan Rolff, zedelenmiş bir kafatasıyla hastanede şimdi. Hangi hastane olduğunu bilmiyorum. Mickey Linehan'la ilişki kurmaya çalış. Finlandiyalı Pete'in izi üzerinde. Ona, Pete'i bir müddet rahat bırakmasını, bu işte sana yardımcı olmasını söyle. Bu üç kuşun, dün gece nerede olduklarını öğrenmeye çalışın. Çabuk hareket etmeniz gerekiyor."

Ben konuşurken, Dick Foley beni dikkatle incelemişti. Bir şey söyleyecekti ki, fikrini değiştirip:

"Pekâlâ," diyerek odadan çıktı.

RENO STARKEY'İ bulmaya çıktım. Yarım saatlik bir aramadan sonra onu Ronney sokağındaki

bir pansiyonda buldum. Adresini telefon vasıtasıyla bulmuştum.

Ben kendisini görmek istediğimi söyleyince:

"Yalnız mısın?" diye sordu:

"Evet."

Gelebileceğini söyledi ve kaldığı yeri tarif etti. Bir taksiye bindim. Şehrin kenarında, sevimsiz, iki katlı bir yapıydı.

Köşedeki bakkalın önünde birkaç adam geziniyordu. iki adam, yandaki yapının tahta basamaklarına oturmuşlardı. Hiçbirinin görünüşünde derli toplu bir hal yoktu.

Zili çaldım, kapıyı iki adam açtı. Onlarda da öbürleri gibi yumuşak bir görünüş yoktu.

Yukarı kata çıkarıldım. Reno, yakasız, kısa kollu bir gömlek giymiş, sandalyesini geriye itip, bacaklarını pencere pervazına uzatmıştı.

"Bir sandalye çekip, otur," dedi.

Beni yukarı çıkaran iki adam, kapıyı kapayarak uzaklaştılar.

"Bir gerçeği öğrenmek istiyorum. Dinah Brand dün gece ben ondan ayrıldıktan sonra öldürülmüş. Cinayet suçundan benim yakalanma ihtimalim yok, fakat Noonan öldükten sonra polisle aramın nasıl olacağım bilmiyorum. Benim üzerime suç yükleme-meleri için, açık kapı bırakmak istemiyorum. Eğer mecbur kalırsam, dün gece nerede olduğumu ispat edebilirim, fakat sen istersen beni pek çok zahmetten kurtarabilirsin."

Reno, bana ifadesiz gözlerle baktı ve sordu:

"Neden beni seçtin?"

"Dün gece Dinah'ın evinden beni aradın. Gecenin İlk yarısında benim orada olduğumu bilen tek insan sensin. Seninle görüşmem gerekirdi; öyle değil mi?"

Sordu:

"Onu sen mi geberttin?" Sakin bir ifadeyle: "Hayır," dedim.

"Sana yardıma niyetliyim zaten," dedi. "Pekâlâ. Sen, dün gece Tanner'de, Tanner Evindeydin. Orası, tepeden yirmi-otuz mil uzaklıkta bir kasabadır. WilIsson'dan ayrıldıktan sonra oraya gittin ve sabaha kadar orada kaldın. Ricker adında, Murry çevresinde dolanan bir adam seni oraya götürdü ve kiralık arabasıyla geri getirdi. Orada ne yapıldığını bilmen lâzım imzanı ver, evin kayıt defterine işleteyim."

Dolmakalemin kapağım açarken: "Teşekkür ederim," dedim.

"Bunu dosta ihtiyacım olduğu için yapıyorum. Fısıltı, Pete ve ötekilerle birlikte oturacağımız bir zaman gelecek olursa karşılık beklerim."

"Beklediğini göreceksin," dedim. "Polis şefi kim oluyor?"

"MacGravv, şef pozunda. Yakında başa geçecektir."

"Nasıl oynar?"

"Finlandiyalıyla oynar. Gürültü, Pete'ı'nki gibi onun da dükkân düzenini bozar. Fakat bazılarının acı çekeceği gerçek. Fısıltı elini kolunu sallayarak etrafta dolaşırken benim burada oturmam budalalık olur. Ya ben, ya o. Yosmayı o mu gebertti dersin?"

"Onu öldürmek için sebebi vardı hiç şüphesiz." dedim, elimdeki üzerine adımı yazdığım kâğıdı ona uzatırken. "Dinah, onu satmış, ona karşı gelmişti."

"Sen onunla bayağı sıkı fıkıydın değil mi?" diye sordu.

Bir sigara yaktım, sorusuna karşılık vermedim. Reno, kısa bir süre bekledi sonra bir tavsiyede bulundu:

"Git, Ricker'i bul, sana iyice bir baksın. Sorulduğunda seni tarif etmesi gerekir."

Uzun bacaklı, yirmiiki yaşlarında, uzun çilli bir yüzü olan genç, kapıyı açıp, içeri girdi. Reno, onu bana Hank O'ınarra olarak tanıttı. Elini sıkmak için ayağa kalktım sonra Reno'ya sordum:

"İstediğim zaman seni buradan arayabilir miyim?"

"Gaga Murry'i biliyor musun?"

"Evet onunla tanıştık, yerini biliyorum."

"Ona vereceğin her şey bana ulaşır," dedi. "Biz buradan ayrılıyoruz. İyi değil burası. Tanner'de, birim için bir yer hazırlatıldı."

"Tamam. Teşekkür ederim." Evden çıktım.

YİRMİİKİNCİ BÖLÜM

BUZ KIRACAĞI

ŞEHİRDE, ilkönce polis şefliğine uğradım. MacGraw, şefin masasına yerleşmişti. San kirpikli gözleri beni şüpheyle inceledi; yüzündeki çizgiler, eskisinden daha derin ve sıklaşmıştı.

"Dinah'ı son ne zaman gördün?" diye sordu. Bir selâm bile vermeden burnundan gelen boğuk bir sesle sormuştu.

"Dün gece onu kırk geçe ya da o sıralarda," dedim. "Neden sordun?"

"Nerede?"

"Kendi evinde."

"Orada ne kadar kaldın?"

"On dakika kadar, belki onbeş."

"Dinah Brand dün gece öldürüldü."

"öyle mi?" dedim.

"Şimdi sorularıma cevap verir misin?"

"Tabii. Noonan ve ötekilerle Willsson'daydım. Onbuçuk sıralarında oradan ayrıldıktan sonra, Tan-ner'e gideceğimi söylemek için Dinah'ın evine uğradım. Onunla daha önceden randevulaşmıştık. Orada, on dakika kadar kaldım, birer içki içtik. Kimse yoktu, tabii gizlenip gizlenmediklerini ve onun ne zaman öldürülmüş olduğunu bilemem."

"Polis suç aracını bulamamış. Parmak izi uzmanları, kullanılabilecek bir şey bulduklarım açıklamamışlar. Ne kapı ne de pencerelerde, zorlanma belirtileri yokmuş. Mutfak, misafir ya da misafirler ağırlandığım gösteriyormuş."

MacGraw'dan ayrıldığımda, koridorda bir sürü adamla karşılaştım. Bunlardan bazıları çok gençti —çocuk denecek yaşta— bazıları yabancı, çoğu bir erkeğin olabileceği kadar sert görünüşlüydü.

Caddeye açılan kapının yanında, Han'daki saldırıya katılan coplulardan, Donner'le karşılaştım.

"Merhaba," diye selâmladım. "Bu kalabalık ne? Tenekeyi, yenilere yer açılsın diye boşaltmaya mı kalktınız?"

"Bunlar bizim özel kuvvetler," dedi. Fakat on-lan önemsemediğini de sesinin tonundan çıkartmak mümkündü. "Hazır kuvvetlerimizi çoğaltıyoruz."

"Tebrikler," dedim ve dışarı çıktım.

Gaga Murry'i, bilardo salonunun sigara satış tezgâhında üç adamla konuşurken buldum. Salonun karşı tarafına geçtim ve iki gencin top atışlarını seyre daldım. Birkaç dakika sonra, uzun boylu mal sahibi benim yanıma geldi.

"Reno'yu görecek olursan," dedim, "ona FinlandiyalI Pete'in ordusunu polis teşkilâtının içine özel coplular olarak soktuğunu söyle."

"Söylerim belki," dedi Murry.

OTELİME döndüğümde, Mickey Linehan, girişte oturuyordu. Beni odama kadar takip etti ve raporunu verdi:

"Senin Dan Rolff, dün gece, gece yarısından sonra hastaneden kaçmış. Bu sabah, beynini açıp birkaç kemiği kırmayı planlamış olan kesip biçiciler, köpürüyorlarmış. Fakat herif, paçavralarını da alıp ortadan yok olmuş. Fısıltı'dan bir haber alamadık. Dick, Bill Quint'i arıyor. Bu kızın kesilme işi ne Allahaşkına? Dick'in dediğine göre haberi coplulardan önce duymuşsun."

"Şey..." Telefon çaldı.

Bir erkek sesi, adımı, arkasına bir soru işareti koyarak tekrarladı. "Buyrun," dedim. Ses:

"Bay Charles Proctor Dawn, konuşuyor," dedi. "Avukatım. Yazıhanem Green caddesi, 310, Rutledge blokundadır. Gelmeniz yararınıza olacak..."

"Ne hakkında görüşeceğinizi söylemek zahmetinde bulunur musunuz?"

"Telefonda görüşülemeyecek bazı olaylar hakkında."

"Pekâlâ, mümkün olursa bu öğleden sonra gelmeye çalışırım."

"Gelmenizi salık veririm," diye beni inandırdı.

Telefonu kapadım. Mickey:

"Bana Brand'ın öldürülüşünden söz edecektin."

"Hayır, söylemeyecektim. Rolff'u kolayca izleyebileceğinizden söz açmak üzereydim. Çok çabuk ele geçirebilirsiniz onu. Kafatası zedelenmiş durumda; bandajlar içinde kaçıyor olmalı. Sen giriş bu işe. ilk, Hurricane caddesinden başla."

Mickey, bütün yüzüne yayılan bir gülümsemeyle:

"Bana, olan biten hakkında hiç bilgi verme emi; çünkü ben seninle çalışıyorum!" dedi ve gitti.

Kendimi yatağa attım, sigara üstüne sigara yakıp dün geceyi düşündüm. Durumum, kendimden geçişim, rüyalarım ve uyandığımda içine düşmüş olduğum durum. Düşüncelerim, yarıda kesilmesine memnun olunacak kadar tatsızdı.

Tırnaklanan kapıya gittim. Açtım.

Dışarıda duran adam bana yabancıydı. Genç, ince yapılı ve şık giyimliydi. Sinirli fakat korkak olmayan bir yüzün üstünde kömür karalığında küçük bir bıyığı ve kaim kaşları vardı.

Sanki onu görmekten memnun olacakmışım gibi elini uzatıp:

"Ben Ted Wright'ım," dedi. "Fısıltı'nın benden söz ettiğini duymuşsunuzdur herhalde."

Onu içeri aldım, kapıyı kapadım ve sordum: "Fısıltı'nın arkadaşı mısınız?" Birbirinin üzerine attığı ince parmaklarım gösterip:

"Böylesine dostuz onunla," dedi.

Bir şey söylemedim. Odayı gözden geçirip, sinirli bir şekilde güldü; odayı geçip, kapısı açık duran banyoya gitti, içeri baktı ve teklifini yaptı:

"Onu bir yarım için yok ederim."

"Fısıltıyı mı?"

"Evet, onu ve çevresindeki pisliği." "Onun öldürülmesini neden isteyeyim?" diye sordum.

"Seni kadınsız bıraktı, öyle değil mi?" "Evet?"

"O kadar budala değilsin." "Oturun," dedim. "Bu konuşulmak ister." Sandalyeye gitmeden, bana.sert sert baktı ve: "Hiçbir şey istemez," dedi. "Onun ortadan kaldırılmasını ya iste ya da isteme." "öyleyse istemiyorum."

Boğazında, hırıltıyla bir şey söyledi, anlamadım. Kapıya döndü. Kapıyla onun arasına girdim. Durdu, gözleri hızla çevrede dolanıyordu.

Konuştum:

"Demek Fısıltı öldü?"

Bir adım geriledi ve elini arkasına attı. Doksan kilomun bütün gücünü içine koyduğum bir yumruğu, çenesine indirdim.

Ayaklan çarpıldı, sırtüstü yere yuvarlandı.

Bileklerinden yakalayıp, onu ayağa kaldırdım, yüzünü tokatladım sonra tekrar bileğinden yakalayıp, kuvvetle sıkarken tekrarladım:

"Fısıltıyı kim hakladı?"

"Dan Rolff," diye inledi. "Ona gitti ve onun kıza soktuğunu, o da ona soktu. Doğru söylüyorum, Fısıltı'yı aynı aletle hakladı."

"Fısıltı'nın, kızı onunla öldürdüğünü nereden biliyorsun?"

"Dan öyle dedi."

"Fısıltı ne dedi?"

"Hiçbir şey. Şaşırmıştı. Bıçak içinde, bir an sendeledi sonra tabancasını çıkardı ve Dan'a iki el ateş etti. İkisi birlikte yere yuvarlandılar. Dan'ın bandajlarından kan fışkırdı."

"Sonra ne oldu?"

"Hiçbir şey. iki cesedi sürükledim... "

"Orada senden başka kim vardı?"

"Kimse. Fısıltı saklanıyordu. Adamlarına haberleri ben ulaştırıyordum. Noonan'ı öldürdükten sonra birkaç gün kimseye —benim dışımda— güveni yoktu. Neyin ne durumda olduğunu anladıktan sonra ortaya çıkacaktı."

"Pekâlâ zeki oğlan, demek sen de o öldükten sonra düşmanlarım dolaşıp biraz para toplamaya karar verdin, öyle mi?"

"Ben temizim. Fısıltı öldükten sonra burası onun dostlarının barınacağı bir yer olamaz. Kaçış için biraz çakıl toplamam gerekiyordu," diye inledi Wright.

"Pete'den yarım; Reno adına, Gaga Murry'den bir çeyrek ve işi tamamladıktan sonra da daha alacağıma dair söz aldım." inleme, böbürlenmeye dönmüştü. "MacGraw'u da dize getireceğimden emindim. Sen de bir şeyle katılırsın sanmıştım."

"Havaya para saçtıklarına göre epey sıkıntıda olsalar gerek."

Kendini beğenmişlikle:

"Bilmiyorum," dedi. "Paralarını boşa atmış sayılmazlar." Sonra tekrar aşağıdan almaya başladı. "Bana bir şans tanı şef. Sana şimdi elli dolar vereyim eğer ben kaçana kadar ağzını sıkı tutarsan MacGraw'dan alacağımı da paylaşırız."

"Fısıltı'nın yerini senden başka kimse bilmiyor, öyle mi?"

"Dan'dan başka kimse bilmiyor. O da öldüğüne göre?"

"Neredeler?"

"Porter caddesindeki Redman deposunda. Fısıltı yataklı bir oda ayarlamıştı orada. Bir soba biraz da yiyecek vardı. Bana bir şans tanı. Şimdi elli dolar; alacaklarımın da yarısı."

Kolunu bıraktım ve konuştum:

"Para istemiyorum, sen işine devam et. Birkaç saat göz yumacağım. Bu da sana bol bol yeter."

"Teşekkür ederim şef, teşekkür ederim," dedi ve aceleyle yanımdan uzaklaştı.

PALTOMU, şapkamı alıp, Green caddesini ve oradaki Rutledge apartman bloku'nu buldum. Tahta bir yapıydı ve bakımdan uzun zaman yoksun kalmıştı. Bay Charles Proctor Dawn'un yeri ikinci kattaydı. Asansör yoktu. Yıpranmış tahta basamakları tırmandım.

Avukatın iki odası vardı, ikisi de pis kokulu, az ışıklı, izbe yerlerdi. Dış odadaki memur, öbürüne gidip adımı söyledi, bir dakika sonra içeri girmem

için kapıyı açtı.

Bay Charles Proctor Dawn, elli yaşlarında kısa boylu, şişman bir adamdı.

Masasından kalkmadı ve ziyaretim boyunca sağ eli masanın onbeş santim kadar açık duran çekmecesinin içinde kaldı.

Telefonda olduğu gibi sesini yine oyuncuymuş gibi kullanıp:

"Ah, sayın beyefendi, buraya gelip bana danışmakla çok büyük bir karar verdiniz, bu sizin için' çok yerinde bir karar," dedi.

Bir şey söylemedim.

Konuşmamam da çok yerinde bir kararmış gibi sakalını sallayarak, devam etti:

"Amaçlarım pratik hayatta uygulayan bir kişi; bütün memlekette ad yapmış bir hukukçudan göreceği fikir desteği ile başarıya ulaşabilir. Bu yüzden, sayın beyefendi, size samimi bir ifadeyle beni kanun karşısında danışman olarak tutmanızı söyleyeceğim. Başka işlerimi bırakıp avukatınız olmaya hazırım, sayın beyefendi."

Sordum:

"Ne tutacak?"

"Bu, ikinci derecede önemli bir konudur. Ne, üzerinde fazla durulması gereken ne de unutulmuş gibi gösterilebilecek küçük bir mesele. Beraberliğimiz için şimdi bin dolar. Tabii daha sonra artacak..."

Yanımda o kadar para olmadığım söyledim.

"Elbette sayın beyefendi. Elbette. Fakat bu hiç önemli değil. Her zaman getirebilirsiniz, yarın saat ona kadar her zaman."

"Yarın onda," diye tekrar ettim. "Şimdi lütfen neden bir avukata ihtiyacım olduğunu söyler misiniz?"

Yüzü kendini beğenmiş bir ifadeye büründü.

"Sayın beyefendi," dedi; "Şaka yapılacak bir durumda değiliz, bu konuda bana inanabilirsiniz."

Şaka yapmamış, gerçekten şaşırmış olduğumu söyledim.

Kaşlarım çattı, önemli bir kişi tavrıyla: "Olabilir, sayın beyefendi, etrafınızda dolaşan tehlikeden habersiz olabilirsiniz fakat hukuki zorluklardan haberiniz olmadığına inandıramazsınız beni. Ve bunlarla çok yakında karşılaşacaksınız beyefendi; çünkü dün gece olanlar, sizi bunlarla karşılaşmaya zorlayacak. Şimdi bu konuyu daha fazla tartışmamız mümkün değil; Hâkim Leffner'le randevum var. Bunları daha uzun boylu olarak yarın konuşabiliriz, yarın onda bekliyorum."

Orada olacağımı söyledim ve dışarı çıktım. Geceyi odamda, tatsız viskiyi içerek geçirdim. İstenmeyecek düşünceler dolduruyordu kafamı, Mickey ve Dick'ten gelebilecek raporları boş yere bekledim. Geceyarısından sonra dalmışım.

YİRMİÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BAY CHARLES PROCTOR DAWN

ERTESİ SABAH, Dick Foley içeri girdiğinde yarı giyinik bir durumdaydım. Kelimeleri söylemekten çekinen haliyle, Bili Quint'in, Madenciler Oteli'nden adres bırakmadan ayrılmış olduğunu rapor etti.

Ogden'e giden tren, Personville'den onikiyi otuz-beş geçe ayrılmıştı. Dick, büronun Salt Lake koluna tel çekmiş, bir adamın Ogden'e gidip, Bili Quint'i izlemesini söylemişti.

"Hiç kimseyi düşünmemezlikten gelemeyiz," dedim; "Fakat kızın katilinin o olduğunu sanmıyorum. Terk edileli çok olmuştu, yapacağını çoktan yapmış olması gerekirdi. Tahminimce, kızın öldürüldüğünü duyduktan sonra, onun, tehdit savuran eski bir sevgilisi olarak kaçmayı uygun bulmuştur."

Dick, başını salladı ve devam etti: "Dün gece yolda silahlar konuştu. içki kasalarıyla dolu dört kamyona ateş edildi, yakıldı."

Bu, Reno Starkey'in, içki kaçakçısının ordusunu özel coplular olarak kadroya soktuğunun haberine verdiği karşılığa benziyordu.

Daha giyinmemi tamamlamamıştım ki, Mickey Linehan da çıkageldi.

"Dan Rolff, Dinah'ın evine gitmiş," dedi. "Köşedeki Yunanlı bakkal, onu dün sabah dokuzda görmüş. Kendi kendine homurdanıyormuş. Sarhoş olduğunu sanmış."

"Peki ama, Yunanlı, polise neden haber vermemiş? Yoksa vermiş mi?"

"Sorulmadı. Dan'ı bulup, polise teslim etmemiz gerekiyor."

"MacGraw, Dinah'ı Fısıltı'nın öldürdüğüne karar vermişti. Şu sırada ondan başka bir düzenbazı istediği yok. Eğer buz kıracağım almak için yine oraya dönmediyse, Rolff'un bu işi yaptığını düşünemeyiz. Sekiz otuzda kızın evinde değildi; oysa o saatta buz kıracağı cesede saplı duruyordu. Dinah sabaha karşı üçte öldürülmüş... "

"Nereden biliyorsun?" diye sordu Dick Foley. Önüme gelmiş, ellerini kalçasına koymuştu.

Konuşmasını da, görünüşünü de beğenmedim.

"Sana söylediğime göre, biliyorum," dedim.

Dick, hiç ses çıkartmadı. Mickey, ağzını çarpıltıp sordu:

"Şimdi ne yapacağız?"

"Saat onda bir randevum var," dedim. "Ben gelene kadar otelden ayrılmayın. Fısıltı ve Rolff herhalde öldüler. Onları aramaktan vazgeçeceğiz." Dıck'e döndüm: "Bunu bana birisi söyledi, ikisini de ben öldürmedim."

Küçük KanadalI, gözlerini benden ayırmaksızın, başını evet anlamında salladı.

Kahvaltıyı tek başıma yaptım sonra avukatın ofisine gittim.

King caddesini döndüğümde, Green caddesine doğru yol alan arabanın içinde Hank O'ınarra'nın çilli yüzünü gördüm. Tanımadığım bir adamın yanında oturuyordu. Uzun bacaklı adam bana el salladı, arabayı durdurdu. Ona doğru gittim.

"Reno seni görmek istiyor," dedi.

"Onu nerede bulacağım?"

"Bin arabaya."

"Şimdi gelemem," dedim. "Öğleden sonraya kadar işim var."

"Hazır olunca Gaga'yı gör." Söz verdim. O'ınarra ile arkadaşı Green caddesine daldılar.

Ayağımı, avukatın katma giden yıkık basamaklardan ilkine atmıştım ki, bir şeye bakmak için durdum.

İlk katın karanlık köşesindeki bir şeydi dikkatimi çeken. Bir ayakkabıydı bu. İçi boş ayakkabıların duramayacağı bir şekildeydi.

Basamaktan indim ve ayakkabıya doğru gittim. Artık siyah çoraplı bir ayak bileğini de görebiliyordum. Bu, beni, karşılaşacağım şeye hazırladı.

Duvarın bir köşesiyle, merdiven altından meydana gelmiş olan küçük odacıkta, iki süpürge ve bir kovanın arasında kıvrılıp kalmış olan Bay Charles Proctor Dawn'u gördüm. Alnını baştanbaşa kaplamış olan bir

kesikten akan kan sakalım kırmızıya boyamıştı. Kafası, yana ve arkaya doğru öyle bir biçimde çevrilmişti ki, boynunun kırılmamış olması mümkün değildi.

Kendi kendime Nöonan'ın:

"Ne yapmak gerekirse yapılmalı, sözünü tekrarlayıp, adamın ceplerini aramaya başladım. İçinde bir deste kâğıt olan siyah küçük bir not defterini cebe indirip öbürlerinin araştırmasına girdim. Adamı yerinden oynatmadan arkadakilere bakmayacaktım...

Beş dakika sonra otelime döndüm, içeri, yalı kapıdan girip, otelin salonunda bekleyen Mickey'le Dick'i atlattım.

Odamda oturdum ve ele geçirdiklerimi incelemeye koyuldum.

ilkönce kabı suni deriden olan not defterine baktım. Bu defter her yerde satılan ucuz bir hatırlatma aracıydı. Bir isim dışında tanımadığım ad ve anlayamadığım notlar yazılmıştı.

Helen Albury 1229A Hurricane Cad.

Bu ilginçti; çünkü, Robert Albury adında genç bir adam, Dinah Brand'ı kıskandığı için Donald Willsson'u öldürdüğünü itiraf etmişti sonra Dinah Brand'ın evi de Hurricane caddesi 1232'deydi, yani yolun karşı kaldırımında.

Defterde kendi adımı bulamadım.

Onu bir yana itip arka ceplerden ele geçirdiğim kâğıtları incelemeye başladım. Aradığım bir şeyi bulabilmek için bir sürü kâğıdı gözden geçirip, yana itmem gerekti.

Aradığım şey, bir lastik bantla tutturulmuş dört mektuptu.

Mektuplar, üzerlerinde birer hafta aralıklarla tarih damgası bulunan açık zarflar içindeydi. Son mektup, altı ay öncesine aitti. Dinah Brand'ın adresine yazılmıştı. Birincisi —yani en önce yazılmış olanı— bir aşk mektubu olarak fena değildi. Ne var ki, ikinci mektup biraz garipti. Üçüncü ve dördüncüsü ise aşktan gözü dönmüş bir sevgilinin bütün saçmalıkları ile doluydu, ihtiyar çapkınların mektubuna iyi bir örnekti. Dört mektup da Elihu Willsson tarafından imzalanmıştı.

Charles Proctor Dawn'un, bin dolan ele geçirmek için, bana neyle şantaj yapacağını anlayamamıştım ama düşünmek için çok şey bulmuştum. Beynimi zorladım sonra aşağıya indim.

Mickey'e:

"Git, Avukat Charles Proctor Dawn hakkında ne öğrenebilirsen gel bana söyle," dedim. "Yazıhanesi Green caddesinde. Fazla zaman harcama. Kabataslak bir bilgi yeter."

Dick'e de, beş dakikalık bir ara tanıdıktan sonra 1229A Hurricane caddesi dolaylarında beni gözetlemesini söyledim.

1229A, DlNAH'ın evinin tam karşısında iki katlı bir yapının ikinci katıydı. Her iki katın da ayrı girişleri vardı. Aradığım kapıyı çaldım.

Kapı, zayıf, ıslak duran kısa kesilmiş saçların altından birbirine bitişik, koyu renk gözleriyle bakan onsekiz - ondokuz yaşlarında bir kız tarafından açıldı.

Kız, ürkek gözlerle beni inceleyip iki elini ağzına kapadı ve geriledi.

"Bayan Helen Albury misiniz?" diye sordum.

Kafasını şiddetle bir yandan bir yana sallayıp, ifadesi bir delininkini andıran gözlerle baktı.

Konuştum:

"İçeri gelip, birkaç dakika konuşmak istiyorum."

Onun karşılık vermesini beklemeden içeri girdim ve kapıyı arkamdan kapadım.

Bir şey söylemedi. Başını yana eğip, basamakları önümden tırmandı. Gözlerini benden ayırmıyordu.

Basit döşenmiş bir oturma odasına girdik. Camdan, Dinah Brand'ın evi olduğu gibi görünüyordu.

Kız, odanın ortasında durdu, elleri hâlâ ağzın-daydı.

Ona zararsız bir insan olduğumu anlatabilmek

için pek çok vakit ve söz harcadım. Sonra vazgeçip, işe koyuldum.

"Sen, Robert Albury'nin kız kardeşi misin?" diye sordum.

Cevap yoktu, duygusuzcasına bir korkudan başka hiçbir şey yoktu kızda.

"Ağabeyin, Donald Willsson'u öldürmek suçundan yakalandıktan sonra bu katı Dinah Brand'ı izlemek için kiraladın. Neden?"

Hiç ses yoktu. Karşılığını kendim verecektim.

"Öç alma. Ağabeyinin derde girmesinde Dinah Brand'ın suçu olduğunu sanıyorsun. Şansım deneyecektin. Dün değil önceki gece, şans sana güldü. Eve girdin, onu sarhoş buldun, buz kıracağı ile onu bıçakladın."

Bir şey söylemiyordu. Yüzündeki donuk korku ifadesini silememiştim.

"Sana Dawn yardım etti," dedim. "işi senin için planladı. Elihu Willsson'un mektuplarını istiyordu. Mektuplar için gönderdiği adam kimdi? Cinayeti işleyen adam kimdi?"

Bu da bana bir şey kazandırmadı. İfadesinde bir değişiklik, daha doğrusu yüzünde bir anlam yoktu. Ses yok. Bir an onu döveceğimi sandım.

"Sana konuşmak için fırsat verdim," dedim. "Hikâyenin, senin tarafından yaratılan şeklini de dinlemeye razıyım."

Yine susmayı tercih etti. Vazgeçtim. Ondan korkmaya başlamıştım. Susmaktan daha delice bir-şey yapacağından korkuyordum. Söylediklerimden

bir şey anlamadığından emin olmadan oradan ayrıldım.

Köşede beni beklemekte olan Dick'e, "Şurada bir kız var," dedim, "Helen Albury, onsekiz yaşında, uzunca boylu, sıska, —kırksekiz kilodan fazla olacağını sanmıyorum— kısa kahverengi saçı var. Şimdi üzerinde gri renkte bir elbise vardı. Onu izle. Yalnız dikkat et, deli gibi bir şey; gözü dönmüş."

Gaga Murry'nin mahzenine yollandım, Reno'yu bulmak ve ne istediğini sormak için. Bilardo salonunun önündeki kalabalığı görüp durdum; bir ofis binasının kapı aralığına gizlenip, seyrettim.

Bir polis steyşını salonun önünde durmuş, coplular içerden çıkardıkları adamları sürükleyerek, iterek, arabaya dolduruyorlardı. Adamların yüzlerini seçemiyordum. Fakat copluların liderleri, itenleri, sürükleyenleri, alıştığımız coplulara benzemiyorlardı. Pete'in ordusuna dahildiler herhalde; yajtü yeni özel memurlar. Pete, MacGraw'un yardımı ile Fısıltı ve Reno'nun istediği savaşı yürütüyordu.

Ben seyrederken bir ambulans geldi, içini doldurdular, uzaklaştı. Heyecanın şiddeti azalınca otelime döndüm.

Mickey Linehan, Avukat Charles Proctor Dawn hakkında bulduğu bilgiyle beni bekliyordu.

"Bu bay, hakkında, 'O bir cani avukatı mı?,' 'Evet, hem de çok,' diye fıkra çıkartılan bir adammış. Senin çivilediğin Albury'nin ailesi, bu adamı genç Albury'i savunmak için tutmuşlar. Bu üç adlı maymunun, Liberty caddesinde, orası neresi ise, malı mülkü varmış. Geçen yıl bir şantaj davası yüzünden, neredeyse ahreti boyluyormuş; Hill adında bir rahiple ilgiliymiş. Araştırmaya devam edeyim mi?"

"Yeter. Dick'ten haber alana kadar birlikte olalım."

Mickey esnedi ve bu fikrini beğendiğini, kan dolaşımı için koşmanın yararına inanmayan bir kişi olduğunu söyleyerek belirtti sonra da memleket çapında ün sahibi olup olmadığımızı sordu.

Ne demek istediğini sordum.

"Biraz önce Tommy Robins'e rastladım," dedi. "Gazetesi, buradaki haberleri ulaştırması için göndermiş. Başka muhabirler de, sıkıntılarımızı ele almak için; senin anlayacağın, büyük gazetelerin baş sayfalarında yer almamız için yola çıkmışlar."

En sevdiğim yakınlarımdan birini ona anlattım. Gazetelerin hiçbir işe yaramadığını, işleri kimse çözemesin diye karıştırmaktan başka bir yararları olmadığını anlattım. O sırada birisinin benim adımı seslendiğini duydum. Komiydi; on sent kopardıktan sonra telefondan arandığımı söyledi.

Dick Foley:

"Kız hemen göründü. 310 Green caddesine gitti. Coplu dolu. Dawn öldürülmüş. Polis, kızı Beledi-ye'ye götürdü."

"Hâlâ orada mı?"

"Evet, şefin odasında."

"Orada kal, ne öğrenirsen acele bana ulaştır."

Tekrar Mickey Linehan'ın yanına gittim ve oda anahtarımı verip, talimatları sıraladım:

"Odamda kamp kur. Bana gelen her şeyi al ve ilet. Köşedeki Shannon'da olacağım, adım J. W. Clark olarak kayıt edildi. Dick'ten başka kimseye söyleme."

"Yine ne belâsı dönüyor?" diye sordu, karşılık alamadı; etleri sallanan vücuduyla asansöre gitti.

YİRMİDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARANIYOR

SHANNON OTELİ'NE gittim, ayırttığım 321 numaralı odaya götürüldüm.

Saat dörtte, aşağıdan yemek, sigara ve bir Akşam Herald'i ısmarladım.

Dinah Brand'ın öldürülmesi olayı, yeni Charles Proctor Dawn cinayeti ve bunlarla ilişkisi olduğu belirtilen Helen Albury'nin resimleri ön sayfayı kaplamıştı.

Okuduğuma göre, Helen Albury, Robert Albury'-nin kız kardeşiydi ve ağabeyi her şeyi itiraf ettiği halde, o hâlâ onun suçsuzluğunu iddia ediyordu.

Dinah Brand'ın evinin karşısında kiralık bir kat bulmuş, oraya yerleşmiş; Dinah ve dostlarının, Do-nald Willsson'un ölümünde parmaklan olduğunu ispat için evi dürbünle daima kontrol altında tutmuştu.

Anlaşıldığına göre ben, "dostlardan" biriydim. Herald benim için, 'San Francisco'dan özel bir detektif olduğunu iddia eden bir adam, bir süredir şehrimizde kalarak Max (Fısıltı) Thaler, Daniel Rolff, Oliver ('Reno') Starkey, Dinah Brand'la sıkı dostluk kurmuştur,' diyordu.

Dinah'ın öldürüldüğü gece, Helen Albury, penceresinden dürbünle Brand'ın evini gözetlemiş ve kızın öldürülüş tarzına dair pekçok önemli bilgi edinmişti. Kız, cinayetten haberdar olur olmaz, bu önemli bilgiyi Charles Proctor Dawn'a yetiştirmişti. Avukat, yanında çalışan memurlardan öğrenildiğine göre, hemen bana haber yollamış ve o gün öğleden sonra benimle pazarlığım yapmıştı. Memurlarına benim ertesi sabah saat onda geleceğimi bildirmişti. Bu sabah, randevum olduğu halde ortalarda gözükmemiştim. Onu yirmibeş geçe, Rutledge blokunun elektrikçisi, Dawn'un cesedini bulmuştu.

Avukatm cesedi bulunduğu saatlarda, ben de Helen Albury'nin dairesinde, onu tehditle uğraşıyor-muşum. Anladığım kadarıyla, ben onu tehditte başarı kazanamayıp dışarı çıktıktan sonra o, hemen Dawn'un yazıhanesine koşmuş, vardığında polisle karşılaşmış, hikâyesini onlara anlatmış. Bunun üzerine polis hemen otelime gitmiş, beni bulamamış, orada

kendini San Francisco özel detektifi olarak tanıtan bir Michael Linehan'ı ele geçirmiş. Michael Linehan'ın, şimdilik sorgusu devam ediyormuş. Fısıltı, Reno, Folff ve ben polis tarafından aranmaktaymışız. Önemli gelişmeler bekleniyormuş.

Gazetede dün geceki silah patlamalarından ve Gaga Murry'nin bilardo salonuna yapılan baskından hiç söz edilmiyordu.

KARANLIK bastıktan sonra dışarı çıktım. Reno'yla ilişki kurmak istiyordum.

Bir eczaneden Gaga Murry'nin bilardo salonuna telefon ettim.

"Gaga orada mı?" diye sordum.

"Gaga benim," dedi onun sesine hiç benzemeyen bir ses. "Kim konuşuyor?"

Nefretle:

"Lillian Gish," dedim ve çevreden uzaklaştım.

Reno'yu bulmaktan umudu kesip, eski müşterim Elihu Willsson'u, Dinah Brand'a yazdığı mektupları gösterip, tehdit etmeye karar verdim. O mektupları Dawn'un cebinden benim almam büyük şanstı.

En karanlık sokakların en karanlık köşelerinden ilerleyerek yürüdüm.

Elihu'nun evine birkaç apartman kala:

"Şışşş..." diye bir ses duydum.

Korkudan havaya fırlamışım. Yüksek atlamada bir rekor bile kırmış olabilirim. Ardından:

"Merak edilecek bir şey yok," diye bir ses duyuldu karanlıktan.

Dizlerimin ve ellerimin üstünde, bir evin ön bahçe çitinin yanında duruyordum. Çalılıkların arasından bakıp, karaltıyı seçmeye çalıştım.

Tabancam elimdeydi fakat, adamın merak edilecek bir şey yok sözüne inanmamakta hata etmiş olabileceğimi düşündüm.

Ayağa kalktım ve ona doğru ilerledim. Yanına varınca onun, bir gün önce beni Ronney caddesindeki eve sokanlardan biri olduğunu gördüm.

Yanıbaşına çömeldim ve sordum:

"Reno'yu nerede bulabilirim? Hank O'ınarra, o-mm benimle görüşmek istediğini söylemişti."

"Evet istiyor. Genç McLeod'un yerini biliyor musun?"

"Hayır."

"King caddesinin bir üstündeki Martin caddesinde. Genci sor. Mutlaka bulursun."

Bulmaya çalışacağımı söyleyip, müşterim ihtiyar Elihu'nun evini, Fısıltı'yı ya da Finlandiyalı Pete'i yakalamak için gözetleyen adamı, içimden, 'bekle bakalım Reno'nun bu düşmanlarını belki yakalarsın' diye alay ederek, orada bıraktım.

Adamın tarifine uyarak, üzeri kırmızı ve sarıya boyanmış bir meşrubat salonuna geldim. İçeri girip, Genç McLeod'u sordum. Bir arka odaya alındım. Şişman, altın dişli, gömleğinin yakası kirli bir adam oturuyordu içerde. Tek kulağı olan bu adam kendini McLeod olarak tanıttı.

"Reno bana haber yollamış," dedim. "Onu nerede bulabilirim?"

"Sen kimsin?" diye sordu.

Kim olduğumu söyledim. Bir şey söylemeden dışarı çıktı. On dakika bekledim. Yanında, sivilce içinde, kırmızı yüzlü, onbeş yaşlarında, boş boş bakan bir gençle geldi."

"Oğulcukla git," dedi Genç McLeod.

Delikanlıyı izledim. Yan kapıdan çıktık, arka sokakta iki dizi apartman boyunca ilerledik, kum yığılmış bir inşaat arazisini geçip, eski bir binanın yıkık dökük arka kapısından içeri girdik.

Delikanlı kapıya vurdu. İçeriden kim olduğu soruldu.

"Genç'ın yolladığı bir adamla, Oğulcuk," diye karşılık verdi.

Kapı, uzun bacaklı O'marra tarafından açıldı. Oğulcuk oradan uzaklaştı. Reno Starkey'in ve dört yabancı adamın, üstü bira şişeleri ile dolu masanın çevresinde oturdukları mutfaktan içeri girdim. Girdiğim kapının üstünde iki çiviye asılmış otomatik tabancalar dikkatimi çekti. Bunların, kapıyı açan ev sahiplerine, dışarıda eli silahlı bekleyen misafir gördüklerinde yararlı olacağım düşündüm.

Reno, bana bir bardak bira koydu ve yemek odasından geçip küçük bir arka odaya gittik. Bir adam kanunin üstüne yatmış, pencereyi kaplayan kepengin aralığından sokağı inceliyordu.

Reno, ona:

"Git ve kendine bira al," dedi.

Adam ayağa kalktı ve dışarı çıktı. Biz, karşılıklı duran koltuklara yerleştik.

"Seni Tanner'de bulunmuşsun gibi gösterdiğimde, sana bunu, dosta ihtiyacım olduğu için yaptığı-

mı söylemiştim." dedi Reno. "Bir dostun oldu." "Hâlâ aranıyor musun?" Arandığımı biliyordum.

"Evet, fakat MacGraw bunu bir oyun yaptı gibi geliyor. Senin durumun nasıl?"

Bardağım boşalttı, ağzım elinin tersiyle sildi ve konuştu:

"Ben yolumu bulurum. Fakat seni bunun için görmek istemiştim. Pete, MacGraw'la birlik oldu. Bu, copluların ve içki koruyucularının, bana ve Fısıltı'ya cephe alması demektir. Oysa Fısıltı'yla birbirimize düşmüş vaziyetteyiz; biz böyle sallanaduralım bu herifler bizi yiyecekler."

Ben de aynı şeyi düşünmüş olduğumu söyledim. Devam etti:

"Fısıltı seni dinler. Onu bul, olur mu? Anlat ona. Jerry Hooper'i geberttiğim için beni yakalamak istiyor oysa onu ilk yakalayacak ben olacağım. Bu meseleyi birkaç gün unutmamız gerektiğini anlat ona. Kimse kimseye güvenmeyecek tabii, sadece adamlarımız bir arada olacaklar, coplulara karşı birlik kuracaklar ve şu Allah'ın belâsı Finlandiyalı'nın üstesinden gelmeye çalışacağız. Hepsi bu. Onları temizledikten sonra biz kendi aramızda silahları konuştururuz.

Ona olduğu gibi her şeyi anlat. Onunla gerçekten birlik kuracağım fikrine kapılmasın. Ona sadece şunu söylediğimi ilet: Pete'i silersek, dilediğimiz gibi dövüşebileceğimizi ve işleri yürüteceğimizi. Pete, Viski-Şehri'nde saklanıyor, oraya gidip onu deliğinden çıkarabilecek kadar adamım yok benim. Fısıltı'nın da yok. Ancak güçlerimizi bir araya getirebilirsek başarabiliriz. Ona bunu anlat."

"Fısıltı öldü," dedim.

Reno, dediğime inanmamış gibi:

"Öyle mi?" diye sordu.

"Dün sabah Dan Rolff, eski Redman deposunda öldürdü onu. Fısıltı'nın Dınah Brand'ı öldürdüğü buz kıracağı ile görmüş işini."

"Bunu iyi biliyor musun? Yoksa kafadan mı atıyorsun?" diye sordu Reno.

"Biliyorum."

"Çok komik, çünkü adamlarından hiçbiri o gitmiş gibi hareket etmiyor," dedi fakat bana inanmaya başlamış olduğu da belliydi.

"Bilmiyorlar ki. Fısıltı Ted Wright'la birlikte saklanıyordu. Yerini ondan başka kimse bilmiyordu. Öldüğünü gören Ted Wright. Bu yüzden para kazanmayı düşündüğü için kimselere söylememiş. Gaga Murry aracılığıyla senden yüz ya da yüzelli koparmış olduğunu söyledi bana."

"iki katını bile verdiğim olur," diye homurdandı Reno. "Demek Fısıltı meselesi de burada son buldu?"

"Hayır."

"iHayır, ne demek?"

"Adamları onun nerede olduğunu bilmiyorlarsa," dedim; "Onlara söyleyelim. Noonan onu yakaladığında, patronlarını delikten kolayca çıkartmışlardı bu adamlar. MacGraw'un, Fısıltı'yı tutukladığı haberi çevreye yayılacak olursa, bu mücadeleyi tekrarlarlar." Reno:

"Konuşmaya devam et," dedi.

"Fısıltı'nın adamları Belediye'yi yeniden basacak olurlarsa bu, Pete'in sokmuş olduğu özel coplular ve polis şefliğini bir süre uğraştıracak demektir. .O zaman içinde sen de Viski-Şehri'ne gider, şansım denersin."

"Belki," dedi. "Belki gerçekten bunu deneriz." Ayağa kalktım ve:

"Bu iş yürür," diye onu kışkırttım. "Görüşürüz. .

"Buradan ayrılma," dedi. "Burası da her yer kadar iyi. Peşindekilerden de uzak durmuş olursun. Ayrıca grubumuza senin gibi iyi bir arkadaşın katılmış olmasından da çok memnunuz."

Bu pek hoşuma gitmedi. Hayır demeyecek kadar çok şey biliyordum haklarında. Yeniden oturdum.

Reno, haberi ayarlamak için faaliyete geçti. Telefon durmadan çalıştı. Mutfak kapısı da aynı şekilde, içeri giren ve dışarı çıkanlara çalıştı. Çıkandan çok giren vardı. Ev, adam, sigara dumanı ve gerginlikle çalkalandı.

YİRMİBEŞİNCİ BÖLÜM

VİSKİ-ŞEHRİ

BİRBUÇUKTA, Reno, ahizeyi yerine koyup, bizlere döndü:

"Hadi, arabayla biraz gezinti yapalım."

Yukarı çıktı. Aşağıya indiğinde elinde siyah bir valiz taşıyordu. O zamana kadar adamların çoğu mutfak kapısından dışarı çıkmışlardı.

Reno:

"Sallama çok," diyerek siyah valizi bana uzattı. Ağırdı.

Evde kalmış olan yedimiz, ön kapıdan çıktık ve O'marra'nın kapının önüne getirmiş olduğu perdeli steyşın-vagona bindik. Reno, O'marra'nın yanına oturdu. Ben, arka koltuktaki adamların arasına sıkışıp kaldım, siyah valiz de bacaklarımın arasındaydı.

İlk kavşakta önümüze bir başka araba katıldı.

Hızımız bizi istediğimiz yere götürecek kadar, fakat dikkati çekecek kadar değildi.

Başkaları da bize katıldığı zaman, hedefimize neredeyse varmak üzereydik.

Hareket, şehrin güney cephesinde, tek katlı evlerin bulunduğu mahallede başladı.

Üçüncü bir araba da arkamızdan geliyordu.

Bir adam, kapıdan kafasını çıkarıp iki parmağım ağzına soktu ve ıslık çaldı.

Arkadaki arabadan adama ateş edildi. Yere düşüşünü gördük.

'İkinci kavşakta tabanca kurşunlarının meydana getirdiği bir selden geçmek zorunda kaldık.

Reno, bana döndü ve konuştu:

"Çantaya isabet ettirecek olurlarsa hepimiz havaya uçarız. Aç onu. Oraya ulaşır ulaşmaz çok çabuk hareket etmemiz gerekiyor."

Üç katlı bir tuğla yapının önüne geldiğimiz zaman, valizin kayışlarını açmıştım.

Yanımdaki adamlar üstüme çullandılar, valizi açıp içindeki dört buçuk santim boyundaki borulardan meydana gelmiş olan bombaları aldılar. Bu arada kurşunlar arabanın perdelerinden parça kopan-yordu.

Reno, arkaya uzandı, talaş içine yerleştirilmiş bombalardan aldı, yanağında ansızın beliren kan sızıntısına hiç aldırmadan, içi dolu boru parçasını tuğla binanın kapısına fırlattı.

Çıkan alevi, sağır edici bir gürültü izledi. Arabanın üstüne bir şeyler yuvarlandı. Sonra, tuğla yapıya insan sokmayan kapı yok oldu.

Bir adam öne fırladı ve yıkık kapının içine bir boru dolusu savurdu. ilk katın pencerelerindeki ke-penkler çöktü, içerde ateş ve cam kırıkları titreşti.

Arkamızdaki araba yolun başında durmuş, kurşun yağdıranlarla hesaplaşıyordu. Önümüzdeki araba ise yan yollardan birine sapmıştı. Tuğla yapının arkasından gelen tabanca atışları, valizden çıkan patlamalardan duyulabildiği kadarıyla, öndeki arabanın, binanın arka kapışım tutmuş olduğunu gösteriyordu.

Caddenin orta yerinde durmuş olan O'ınarra, bombalardan birini yapının çatısına fırlattı. Bomba patlamadı, O'ınarra'nın bir ayağını havaya kaldırdığım, elleriyle kendi boğazına sarıldığını ve sonra da boylu boyunca yere serildiğini gördük.

Bizden bir grup, tuğla yapının yanındaki ahşap yapıdan bize ateş açanların icabına bakmaya gitti.

Reno vahşice küfretti.

"Şişman, onları yak."

Şişman, bir bombaya tükürdü, arabanın arkasına geçti ve kolunu salladı.

Kendimizi kaldırımdan aşağıya zor attık, müthiş bir gürültüyle ev, iskambil kâğıtlarından yapılmışçasına devrildi. Yıkık köşelerden alevler yükselmeye başlamıştı.

Çevremize bakıp, ateş edilmemiş olmaktan memnun:

"Daha var mı?" diye sordu Reno.

"Bu sonuncusu," dedi Şişman, bir bombaya daha tükürdü.

Tuğla binanın üst kat pencerelerinde alevler dans ediyordu., Reno baktı, Şişman'dan bombayı aldı ve:

"Gerileyin. Şimdi dışarı çıkarlar," dedi.

Evin önünden uzaklaştık.

içerden bir ses duyuldu:

"Reno!"

Reno:

"Ne var!" diye seslenmeden önce arabanın arkasına gizlendi.

"Bittik," diye seslendi, kalın ses. "Dışarı çıkıyoruz, ateş etmeyin."

"Biz dediğin kim?" diye sordu Reno.

Kalın ses:

"Ben Pete'im," dedi. "Bizden dört kişi kaldı."

"İlk sen çık," diye emretti Reno. "Ellerini kafanın üstüne koy. Öbürleri de tek tek çıksınlar. Yarım dakika ara iyidir. Haydi bakalım."

Bir dakika kadar bekledik sonra Finlandiyalı Pete dinamitlenmiş kapıda gözüktü. Elleri çıplak kafasının üstündeydi. Yandaki yapıdan gelen alevlerin ışığında yüzünün kesik, elbisesinin ise yırtık içinde olduğunu gördük.

Kapının kırık tahtalarının üstünden atlayarak içki kaçakçısı, kaldırıma çıktı.

Reno, ona birkaç küfür sıralayıp, yüzüne ve vücuduna dört el ateş etti.

Pete, yere yığıldı. Arkamdaki adam güldü.

Reno, sonuncu dedikleri bombayı kapıdan içeri fırlattı.

Arabaya doluştuk. Reno direksiyona geçti. Motor işlemedi, kurşunlar onu da haklamıştı.

Reno komaya basarken bizler de dışarı çıktık.

Köşede durmuş arabayı beklerken alevler içindeki yapıların aydınlattığı caddeye baktım. Evlerin pencerelerinde birkaç meraklı yüz beürmisti. Caddede bizden başka kimse varsa bir siperin arkasına yerleşmişti. Yangın arabalarının düdükleri çok yakınımızda duyuldu.

Araba, içine atlamamız için yavaşladı. Daha biz binmeden bile oturacak yerler doluydu. Balık istifi yığıldık.

Hank O'ınarra'nın bacaklarının üstünden geçip eve yollandık. Uzaklığın üçte birini rahat içinde değilse de güven içinde henüz gitmiştik ki, her ikisinden de olduk.

Büyük, siyah bir araba önümüze geçip, yolu yanlamasına kesti. Bize dönük yanından üzerimize ateş açıldı.

Bir başka araba, siyah arabanın etrafından dolanıp üstümüze doğru geldi. Ondan da ateş açıldı.

Ne mümkünse yapmaya çalışıyorduk fakat üst-üste yığıldığımız için, kucağınızda birini, omzunuzda bir ötekini taşırken, bir başkası kulağınızın ancak iki santim kadar uzağından ateş ederken, doğru nişan almak mümkün değildi.

Öbür arabamız —yapının arka kapısını tutmuş olan araba— geldi ve bize yardım elini uzattı. Fakat o sırada karşı tarafa da iki araba katıldı. Anlaşıldığına göre Thaler'in adamlarının hapishaneye baskınları sona ermiş ya gerçek polis memurları ya da Pete'in özel copluları kaçış planımızı bozmuşlardı. Tatlı bir karışıklık doğdu.

Dumanı tüten bir namlunun üzerinden eğildim ve Reno'nun kulağına bağırdım:

"Fazla olanlar dışarı çıkıp atışa caddeden devam etsinler."

Reno, bunu iyi bir fikir olarak kabul etti ve emirlerini sıraladı:

"Haydi bakalım arslanlar bir kısmınız kaldırımlarda temizleme yapın."

ilk çıkan ben oldum. Şişman beni takip etti. Gözüme karanlık bir bahçe girişini kestirmiştim. Şişman, yanıma sıkışınca bağırdım:

"Git kendi yerini bul. Bak şurada iyi bir bodrum var."

Şişman, dediğim bodruma yöneldi, fakat ancak üç adım atabildi karşı taraftan atılan bir kurşun onu boylu boyunca yere serdi.

Bulunduğum bahçe kapısı aralığını inceledim, iki metre boyunda, kilitli bir bahçe kapısıyla son bulan, yüksek tahta bir çite dayalı bir yerdi.

Yanımda duran çöp kutusuna basarak kapının üzerinden bahçeye atladım. Bahçenin, bitişik bahçeyle arasında olan çit o kadar yüksek değildi, biraz çabayla aştım, oradan bir yandakine oradan da bir sonrakine geçtim. Tam yola çıkıyordum ki, bahçe köpeği durumumu bozdu.

Hayvanı tekmeledim fakat kaçmaya çalışırken sarılmış olduğum çamaşır ipinden zor kurtuldum. O sırada pencereden sarkan birisi bana küfretti. Aldırmadım,, çakıl taşlı yan sokağa çıktım.

Ateş arkamda kalmıştı fakat çok uzağımda değildi. Arayı açmak için durmadan koştum. Dinah'ın öldürüldüğü gece rüyalarımda gördüğüm kadar yollardan geçtiğimi sanıyorum.

Elihu Willsson'un ön bahçe basamaklarına vardığımda kol saatim sabahın 3.30'unu gösteriyordu.

YİRMİALTINCI BÖLÜM

ŞANTAJ

İÇERİYE bir ses ulaştırmak için, müşterinin ziliyle çok uğraşmam gerekti.

Sonunda kapı, güneş yanığı kendisine çok yakışmış yakışıklı şöför tarafından açıldı.

"Ne istiyorsun?" diye ısrarla sordu sonra beni dikkatle inceledi: "Sen öyle mi? Pekâlâ ne istiyorsun, söyle bakalım?"

"Bay Willsson'u görmek istiyorum."

"Sabahın dördünde mi? Uğraştırma beni be adam. Haydi yollan bakalım."

Kapıyı kapamaya çalıştı. Ayağımı kapı aralığına soktum. Bir ayağıma, bir yüzüme baktı sonra duvara dayalı duran bilardo değneğim gösterdi.

"Dizkapağını kırdırmak mı istiyorsun yoksa?"

"Oyun oynamıyorum. İhtiyar adamı görmem şart," dedim. "Benim geldiğimi söyle ona."

"Ona hiçbir şey söylemeye mecbur değilim. Patron, daha bu öğleden sonra gelecek olursan görüşmek istemediğini söyledi."

"Öyle mi?" Cebimden dört aşk mektubunu çıkardan, en az budalaca olanım ona uzattım. "Bunu ona ver ve benim ötekilerle birlikte merdivende beklediğimi söyle. Burada beş dakika daha bekleyeceğim sonra mektupları alıp, Basından Tommy Robins'e götüreceğim."

Şöför, mektuba bakıp, suratım buruşturdu sonra:

"Tommy Sands'in kör teyzesinin Allah belâsını versin," diye hiç duymamış olduğum bir küfür savuşturup kapıyı kapadı.

Dört dakika sonra kapı tekrar açıldı.

Onu ihtiyar Elihu'nun yatak odasına kadar izledim.

Müşterim, pembe avuçlarından birinde buruşturduğu mektup, ötekinde de mektubun zarfı olduğu halde yatağın içinde oturmuş, bekliyordu.

Beni görmesiyle bağırmaya başlaması bir oldu: "Bütün o cesur konuşmalarından sonra boynun gürültüye gitmesin diye dönüp dolaşıp, yine ihtiyar korsana geldin, değil mi?"

Öyle bir şey yapmayı düşünmemiş olduğumu söyledim. Eğer budala gibi konuşmaya kararlıysa daha alçak bir tonda konuşmasını, aksi takdirde bütün Los Angeles'in onun nasıl bir budala olduğunu öğreneceğini söyledim.

İhtiyar, dediğimi duymamış gibi sesini daha da yükseltti.

"Sana ait olmayan birkaç mektup çaldın diye kendim ne sanıyorsun?... "

Kulaklarımı tıkadım. Gürültü kesilmedi fakat bu hareketim ihtiyar oğlanı büsbütün çileden çıkarttı. Yine de küfür ve hareketlerine bir son vermek zorunda kaldı.

Parmaklarımı çektim ve konuştum:

"Şu çam yarmasını defet de rahat konuşalım, merak etme sana zararım dokunmayacak."

Elihu, şoföre:

"Defol!" diye bağırdı.

Şoför, benden hoşlandığını belirten bir bakış atıp, arkasından kapıyı kapayarak uzaklaştı.

"Sen, hayatımda rastladığım en belâlı müşterisin," diye başladım. "Ne yaptığın belli değil. Beni, şehri temizlemek için tutuyorsun sonra fikir değiştirip bana karşı geliyorsun. Tam başarı kazandığımı anlıyorum ve sen de beni buna inandırıyorsun, tekrar yüz çevirip aleyhime dönüyorsun. Sözgelişi, şimdi zor duruma düştüm diye beni evine bile kabul etmek istemedin. O mektupların elime geçmesi benim için büyük şans oldu."

"Onları bastırt ve geber!"

Mektupları cebimden çıkarttım, yatağın üzerine koydum. Şapkamı giydim ve:

"Kızın, senin gönderdiğin bir adam tarafından öldürüldüğüne inanmak için sağ bacağımı feda ederdim ve seni idam sehpasına gönderip, işi başından temizlemiş olmayı da çok isterdim," dedim. Mektuplara dokunmadı.

"Bana, Thaler ve Pete hakkında doğruyu söyledin, değil mi?" diye sordu.

"Evet, fakat bu ne değiştirir ki, seni oynatmak için onların yerine başka birisi geçecektir."

Yorganı kenara itip, pijama pantolonu içindeki bacaklarını yataktan aşağıya sarkıttı. Pembe ayaklan karyolanın kenarındaydı.

"Kafan var mı?" diye bağırdı. "Sana daha önce de teklif ettiğim polis şefliğini almak için kafan var mı?"

"Hayır, yok. Kafamı, sen yatakta saklanırken senin uğruna savaşırken kaybettim. Kendine başka bir bakıcı bul."

Bana sert sert baktı. Gözlerinin çevresinde zekâ kırışıklıkları belirdi.

Yüzyıllık kafasını salladı:

"işi üzerine almaktan korkuyorsun. Demek kızı sen öldürdün?"

Onu, geçen sefer bıraktığım şekilde bıraktım: "Cehenneme git!" diyerek.

Şoför, bilardo değneğinin yanında durmuştu. Bana, yine yiyecekmiş gibi baktı. Kavgaya başlamamı dilediği belliydi. Başlamadım. Kanıyı arkamdan hızla çarptı.

Cadde, doğan gün ışığıyla gri bir renge bürünmüştü.

Yolun yukarısında siyah, spor bir araba ağaçların altına gizlenmiş, bekliyordu, içinde birisi olup olmadığını göremedim. Hayatta kalmayı düşünerek karşı yönde yürüdüm. Spor araba da gelmeye başladı. Arkadan otomobil gelirken yollardan aşağıya koşmak hiçbir şeye benzemez. Durdum ve başıma geleceği karşılamaya hazırlandım. Araba geldi. Tabancamı elime almıştım ki, direksiyon yerinde Mickey Linehan'ın kırmızı yüzünü tanıdım.

Yanına geçmem için kapıyı açtı.

Ben otururken:

"Buraya geleceğini düşündüm," dedi. "Fakat birkaç dakika geç kalmışım, ben buraya vardığımda sen içeri giriyordun."

"Sirk nasıl son buldu?" diye sordum.

"Coplular, onların canlarını çıkardılar. Fısıltı'nın adamlarıymış saldıranlar. Fakat neden, bilmiyorum; yarım saat dövüştükten sonra oradan uzaklaştılar. Özeller de çevreye yerleştirilmişlermiş."

"Evet. Reno ile Pete kapıştılar da. Bir şey duydun mu?"

"Hayır, kapıştıklarından başka bir şey duymadım."

"Reno, Pete'i öldürdü fakat kaçarken çevresi sarıldı, sonra ne oldu bilmiyorum. Dick'i gördün mü?"

"Oteline gittim, fakat göremedim. Akşam trenine yetişmek üzere otelden ayrıldığım bildirdiler."

"Onu geri yolladım. Dinah Brand'ı benim öldürmüş olduğumu sanıyordu. Sinirim bozulmaya başlamıştı."

"Peki ?"

"Yani, onu öldürdüğümü mü kastediyorsun? Bilmiyorum, Mickey. Öğrenmeye çalışıyorum. Benimle devam etmek istiyor musun, yoksa Dick gibi Fran-cisco'ya dönmeye mi kararlısın?" Mickey:

"Belki de işlememiş olduğun bir yosma cinayeti yüzünden kendini üzüp durma. Peki ama neden? Onun parasına ya da incik boncuğuna dokunmadığını biliyorsun."

"Katil de dokunmamış. Cinayetin işlendiği sabah, beti oradan ayrıldığımda, yani saat sekizde her şey yerli yerindeydi. Dan Rolff, eve sekizle dokuz arasında uğramış. O da almış olamaz. O... Tamam buldum! Cesedi bulalı coplular: Shepp ve Vanaman, eve dokuzbuçukta gitmişler. Mücevher ve paradan başka bazı mektuplar da çalınmış. Herhalde çalındı. Elihu'nun kıza ilanı aşk eden mektupları. Onları sonradan Dawn'un cebinde buldum. Bu iki polis memuru da tam o sırada ortadan yok oldular. Anladın mı ?

Shepp ve Vanaman, kızı ölü bulunca, merkeze cinayeti haber vermeden önce evi bir güzel soydular. Bu arada ellerine Willsson'un mektupları geçti. Willsson'un çok zengin olduğunu bildikleri için para koparırız diye mektupları hukukçu geçinen düzenbaza teslim ettiler; Elihu'yu tehdit etsin diye. Fakat Dawn, o konuda harekete geçemeden öldürüldü. Mektupları ben

aldım. Shepp ve Vanaman, mektupların ölen adamın elinden alındığı bilerek ya da bilmeyerek tedirgin oldular. Mektupların başlarını yakacağından korkmuş olmalılar. Para ve mücevherler el-lerindeydi, toz oldular."

"Dediklerin akla uygun," dedi Mickey, "Fakat bunlar katilin kim olduğunu açıklamıyor ki?"

"Olayı biraz olsun aydınlatıyor. Bu iz üzerinden yürürsek bir şeyler öğrenebiliriz. Porter caddesindeki eski Redman deposunu bulmaya çalışsana. Duyduğuma göre Rolff, Fısıltı'yı, kızdan çıkarıp aldığı buz kıracağım göğsüne şaplattıracak uzaklığa kadar yaklaştırmazdı adamı. Onlardan arta kalanları araştırmanı istiyorum."

"Porter, King'in bir üstündeki cadde," dedi Mic-key. "İlkönce güney tarafından başlarız, o taraf depo binalarının yerleşmesine daha uygun. Katil olarak bu Rolff denen herifi neden düşünmüyorsun?"

"imkân yok. Fısıltı'yı, kızı öldürdüğü için temiz-lediyse bu onu konu dışında bırakıyor. Sonra, kızın kollarında, bileklerinde çürükler vardı, yanağında da, Dan Rolff, Dinah gibi birisim hırpalayacak güçte değildir. Düşündüğüme göre, fedai o gece hastaneden kaçmış, geceyi nerede geçirmiş, Allah bilir; sabah ben çıktıktan sonra kızın evine gelmiş. Anahtarıyla kapıyı açıp girmiş, kızı bulmuş, cinayeti Fısıltı'nın işlediğine karar vermiş ve buz kıracağım kızdan çıkarıp kumarbazın ardına düşmüş."

"Peki?" dedi Mickey. "Kızı Öldürenin sen olduğuna nereden karar veriyorsun?"

"Kes," dedim. Porter caddesine saptık. "Depoyu bulalım önce."

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

DEPO BİNALARI

CADDEDEN aşağıya indik, çevreyi tarıyor, terk edilmiş durumda gibi görünen bir depo binası keşfetmeye çalışıyorduk. Her yan aydınlanmıştı; net olarak görebiliyorduk.

Birkaç apartman dizisini geçtikten sonra, rengi uçmuş, harfleri yarı yarıya silinmiş bir ilan tahtasına rastladık: Redman ve Ortaklan. İlanın asılı olduğu bina, dar, uzun, çatısı oluklu saçtan yapılmış, birkaç penceresi olan bir yerdi.

"Vapuru köşede bırakalım da bu sefer sen de benimle gel," dedim. "Geçen sefer tek başıma fazla eğlenemedim."

Arabadan indik, dar bir geçit yolu bizi yapının arka kapısına götürdü.

Yollarda dolaşan birkaç kişi vardı fakat şehrin bu semtini dolduran fabrika işçileri için saat daha erkendi.

Deponun arka tarafında ilginç bir şey bulduk. Arka kapı kapalıydı. Fakat kapı kasası ve kilit çevresinde zorlama izleri vardı. Birisi maymuncukla açmıştı kapıyı.

Mickey, tokmağı çevirdi, kilitli değildi. Üçer santim aralıklarla açtı, içeri girdik.

Bir ses duyduk. Boğuk bir konuşmaydı bu. Fakat kelimeler anlaşılmıyordu. Birisi kavga ediyordu.

Mickey, başparmağıyla kapıdaki yarığı gösterdi:

"Copluların işi değil," dedi.

Kilomu, lâstik topuklanma vermeye çalışarak, içeri iki adım attım.

Ted Wright, Fısıltı'nın gizlendiği yerin yukarı katta olduğunu söylemişti. Duyduğumuz boğuk konuşma sesi oradan geliyor olabilirdi.

Yüzümü Mickey'den yana çevirdim ve sordum:

"El feneri?"

Sol elime verdi. Sağ elimde tabancam vardı.

Bir ayak boyu açık duran kapıdan ışık sızıyor, bize yolu gösteriyordu. Odanın sonunda kapısı olmayan bir kapı, kasa yeri vardı. Oradan sonrası zifiri karanlıktı.

El fenerinin ışığım bu karanlıkta bir saniye için oynattım, merdiveni gördük.

Basamakları, kırılacak cam eşya üzerinde yürü-yormuş gibi çıktık.

Homurdanan ses susmuştu. Havada başka bir-şey vardı. Belki duyabileceğimiz kadar yüksek seste olmayan bir şey; tabii, bu dediğimin bir anlamı varsa!

Dokuz adım atmıştık ki, bir cümleyi net olarak duyduk:

"Tabii, öldürdüm o piçi."

Bir tabanca konuştu, dört defa tekrarladı. Ses, saç çatının altında tüfek sesi gibi çıkmıştı.

Geri kalan basamakları bir anda arkamızda bıraktık, bir kapı açtık ve Reno Starkey'in, Fısıltı'nın boğazına sarılmış olan ellerim güçlükle çektik.

Lüzumsuzdu yaptığımız, çünkü Fısıltı ölmüştü.

Reno'nun beni tanıyan bakışları her zamanki gibi ifadesizdi, at yüzü tahtamsıydı.

Mickey, kumarbazı, odanın bir köşesindeki sedire taşıdı.

Odanın, daha önceden ofis odası olarak kullanılmış olduğu belliydi, iki penceresi vardı. Sızan sabah ışığında sedirin altına boylu boyunca uzatılmış cesedi gördüm. Dan Rolff'tu bu. Bir Kolt marka, resmi, otomatik tabanca odanın orta yerinde duruyordu.

Reno fenaydı, omuzları eğilmiş, olduğu yerde sallanıyordu.

"Yaralandın mı?" diye sordum. Sakin bir ifadeyle:

"Dört tane soktu içime," dedi. Eğilip kollarını vücudunun aşağı kısmına bastırıyordu. Mickey'e:

"Bir doktor bul," diye seslendim.

"Faydası yok," dedi Reno. "Ben de, Peter Collins kadar bile kanıt bırakmadı herif."

Mickey, merdivenlerde bir aşağı bir yukarı koşuşturuyordu.

Reno, bana baktı:

"Öldürülmemiş olduğunu biliyor muydun?"

"Hayır, sana Ted Wright'tan duyduklarımı olduğu gibi anlatmıştım."

"Ted, çok erken ayrılmış buradan. Bunu tahmin ettiğim için geldim buraya, beni oyuna düşürdü. Tabancasını doğrultana kadar ölü taklidi yaptı." Gözlerini Fısıltı'nın cesetine çevirdi. "Allah kahretsin! Ölüm halindeyken doğrulmuş, kendi kendini sarıp tedavi etmiş. Yan ölü durumda, aç, susuz..." Güldü, Reno'nun güldüğünü ilk defa görüyordum. "Neyse, ben de onda kemik namına bir şey bırakmadım."

Sesi kalınlaşıyordu. Oturduğu, benim bulup kendisini oturttuğum portatif sandalyenin altında bir kan birikintisi meydana gelmişti. Ona dokunmaya korkuyordum. Öne eğik duruşu ve karnını çevreleyen kuvvetli kollanydı düşmesine engel olan.

Kana baktı ve sordu:

"Kızı öldürmemiş olduğunu nereden anladın?"

"Şimdiye kadar, öldürmemiş olmadığım hep umut ediyordum. Senin yapmış olabileceğini de tahmin ediyordum tabii. Çünkü polis beni Helen Albury'nin, Dinah Brand'ın evinde gördüğüne dair ifadesinden sonra aramaya başlamıştı. Ve kulağıma geldiğine göre, seni, beni, Fısıltı'yı ve Dan Rolff'u hep aynı suçtan sorumlu tutuyordu. Bu demek oluyordu ki, Helen Albury, senin ya girişini ya da çıkışını görmüştü. Sonra Dan Rolff ve Fısıltı'yı bu iğin dışında tutmak için sebepler vardı. Bu şekilde, suçlu görünen ikimiz vardı: Sen ve ben.

"Benim o gece garip bir halim vardı, laudanumdan tabu; kâbuslar görüyor, sesler işitiyordum; kulaklarımda ziller çalıyordu.

"Uyandığımda, ışıkların söndürülmüş olduğunu gördüm. Yaktım, Dinah'ı öldürmüş olabileceğimi o zaman düşünmemiştim. Buz kıracağım gördüm. Kendi kendimi suçlamama sebep olan bu âletti. Fakat sonradan düşündüm, sen bana yardım elini çok çabuk uzatmıştın. Sonra Dawn'u ölü buldum,

cinayet yerinin az ötesinde O'ınarra ile karşılaşmıştım. Avukatın sana da şantaja kalkmış olduğunu anladım. Dawn, Helen Albury'nin hikâyesini duyduktan sonra beni de tehdit etmeye kalkmıştı. Yani polis tarafından Dinah Brand'ı öldürmek suçuyla aranan ikimiz-dik. Fakat senin kızı niçin öldürdüğünü hâlâ bilmiyorum."

Reno, yerde genişlemekte olan kan birikintisine baktı ve:

"Suç onun," dedi. "Beni çağırdı, Fısıltı'nın geleceğini söyledi, ilk oraya ulaşan ben olursam onu öldürebileceğimi söyledi. Bundan hoşlanmıştım. Gittim, bekledim. Fısıltı görünmedi."

Sustu ve kanı inceliyormuş gibi göründü. Oysa ıstırabından konuşamadığı belliydi. Yaşadığı tarzda ölmeye kararlıydı Reno. Gözüpek, aynı çetin şartları omuzlayarak. Konuşmak bir işkence oluyordu onun için fakat yanında birisi varken güçsüzlüğünü göstermesi onun karakterine uygun değildi. Dünyanın bütün zorluklarına karşı çıkan adam, Reno Starkey, oyununa sonuna kadar devam edecekti. Bir saniye sonra:

"Beklemekten usanmıştım," diye devam etti. "Kapıyı çaldım ve kumarbazın niçin görünmediğini sordum. Beni içeri aldı. Yalnız olduğunu söyledi. Ben şüphelenmiştim fakat kız yalnızmış gibi görünmeye devam ediyordu. Mutfağa gittik. Kızı tanıdığım için oyuna getirilenin Fısıltı değil ben olduğum duygusuna kapıldım."

Mickey, içeri girdi ve bir ambulans çağırttığını söyledi.

Reno, bu arayı fırsat bilip, kendine gelmeye çalıştıktan sonra hikâyesine devam etti:

"Az sonra Fısıltı'nın, kıza telefon edip geleceğini bildirmiş olduğunu öğrendim.. Sen uyuşturulmuş-tun. Fısıltı gelmiş, kız kapıyı açmamıştı; yine geleceğinden korktuğu için beni çağırmıştı, onu korumam için! Dediğim gibi kızı iyi tanırdım; oyuna getirildiğimi düşünüyordum. Onu kollarından tutup sarsmaya, gerçeği çıkartmaya çalıştım. Buz kıracağını kaptı ve çığlıklar atmaya başladı. Bağırmasıyla birlikte kapıda ayak sesleri duyuldu. Kapanın kurulduğunu hissettim."

Çok yavaş konuşmaya başlamıştı; kelimeler zor çıkıyordu ağzından. Bunun farkındaydı mutlaka, fakat fark etmiyor gibi göründü.

"Canı yanan bir tek ben olmayacaktım. Kıracağı elinden aldım ve göğsüne soktum. Sen, gözlerin dünyaya kapanmış durumda ayağa kalktın, ikiniz birlikte yuvarlandınız. Elin, buz kıracağının tutacak yerine gelmişti. Kız kadar sakindin; elinle, tutacak yeri sarmış durumda uyuyakaldın. O zaman ne yapmış olduğumu anladım fakat elden gelecek bir-şey yoktu. Işığı söndürdüm ve döndüm. Sen... "

Yorgun görünüşlü ambulans personeli —Zehirşehri onlara hiç durmadan iş getiriyordu— odaya bir sedye getirdi. Reno'nun hikâyesi de böylece son buldu.

Mickey'i odamın bir köşesine götürdüm ve kulağına fısıldadım:

"Artık iş şenindir. Ben kaçacağım. Aslında temize çıkmış olmam gerekir; fakat Zehirşehri'ni, kendimi tehlikeye sokmayacak kadar iyi tanıyorum. Senin arabayla ara istasyonlardan birine gidip, Ogden'e giden trene yetişmek istiyorum. Roosevelt Oteli'nde, P.F. King adıyla kalacağım. İşin başından ayrılma ve ne zaman kendi adımı kullanabileceğimi bana bildir. Belki de Çin'e, uzun bir yolculuk yapmam gerektiğini söyleyeceksindir, ölümden kurtulmam için. Neyse her iki durumda da bana haber ulaştır."

Bütün haftayı Ogden'de, Büro'ya vermem gereken raporları hazırlamakla geçirdim. Pek çok büro kuralı, eyalet kanunu ve insan kemiği çiğnediğim için güç işti.

Mickey, altıncı gece geldi.

Reno'nun öldüğünü, resmi makamların beni cinayet suçundan aramadığım, Merkez Bankası'ndan çalınan paranın çoğunun ele geçtiğini; MacSwain'in Tim Noonan'ı öldürdüğünü itiraf ettiğini ve sıkıyönetim altında bulunan Personville'in hoş kokulu, dikensiz bir gül bahçesine dönmek üzere olduğunu söyledi.

Mickey'le San Francisco'ya döndük.

Raporları hazırlarken çektiğim sıkıntıya, döktüğüm tere lüzum yokmuş meğer. İhtiyar Adam'ı kandırmadı. Bana tatlı bir cehennem hayatı yaşattı

BİTTİ

Table of Contents